

PROGRAM STUDIÓW
KIERUNEK PIELĘGNIARSTWO
STUDIA I STOPNIA
PROFIL PRAKTYCZNY

2026

Spis treści

1. Ogólna charakterystyka studiów	3
2. Tabela efektów uczenia się z odniesieniem do charakterystyk drugiego stopnia PRK... 4	
2.1. Tabela efektów uczenia się z odniesieniem do charakterystyk drugiego stopnia PRK umożliwiających uzyskanie kompetencji licencjackich.....	43
3. Plan studiów stacjonarnych	46
4. Sylabusy	54
5. Praktyki zawodowe	236
6. Opis kwalifikacji uzyskiwanych lub możliwych do uzyskania po ukończeniu studiów oraz możliwości zatrudnienia	237
7. Wymogi związane z ukończeniem studiów	238

1. Ogólna charakterystyka studiów

Nazwa instytutu realizującego program	Instytut Nauk Medycznych
Katedra	
Forma studiów	studia stacjonarne
Liczba semestrów	6
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów	180
Język studiów/egzaminów	polski
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat pielęgniarstwa
Łączna liczba godzin zajęć na studiach	4780
Wymiar praktyk zawodowych (miesiąc/godziny)	1200
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	46
Łączną liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	158
Liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejszą niż 5 punktów ECTS – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	15
Ilość punktów ECTS przypisana zajęciom do wyboru przez studenta	1
Określenie dyscyplin oraz procentowego udziału liczby punktów ECTS dla każdej z dyscyplin przyporządkowanej dla kierunku	Nauki o zdrowiu - 85% Nauki medyczne - 15%
Liczba punktów ECTS przyporządkowanych do zajęć kształcących umiejętności praktyczne	110
W przypadku studiów I stopnia – łączna liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego – studia stacjonarne	60

2. Tabela efektów uczenia się z odniesieniem do charakterystyk drugiego stopnia PRK

Program studiów – PIEŁĘGNIARSTWO I STOPNIA - cykl kształcenia 2026-2029 -kierunkowe efekty uczenia się w odniesieniu do 6 poziomu PRK,

charakterystyki kwalifikacji określonych w Rozporządzeniu MNiSW z dnia 14 listopada 2018 roku w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz.U. poz. 2218).

Nazwa kierunku studiów		Pielęgniarstwo	
Poziom kształcenia		Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia		Praktyczny	
Symbol efektów uczenia się	Efekty uczenia się - opis	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK	Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:			
A. NAUKI PRZEDKLINICZNE			
A.W1.	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górne i dolne, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno- -stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ krwiotwórczy, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układ płciowy męski i żeński, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna);	P6U_W	P6S_WG
A.W2.	neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie człowieka;	P6U_W	P6S_WG
A.W3.	fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu człowieka: układu kostno- -stawowo-mięśniowego, układu krążenia, układu krwiotwórczego, układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowego, układu płciowego męskiego i żeńskiego, układu	P6U_W	P6S_WG

Nazwa kierunku studiów		Pielęgniarstwo	
Poziom kształcenia		Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia		Praktyczny	
Symbol efektów uczenia się	Efekty uczenia się - opis	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK	Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
	nerwowego, układu hormonalnego, układu immunologicznego oraz narządów zmysłów i powłoki wspólnej;		
A.W4.	udział układów i narządów organizmu człowieka w utrzymaniu jego homeostazy oraz zmiany w funkcjonowaniu organizmu człowieka jako całości w przypadku zaburzenia jego homeostazy;	P6U_W	P6S_WG
A.W5.	podstawy działania układów regulacji oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego w utrzymaniu homeostazy;	P6U_W	P6S_WG
A.W6.	mechanizmy odporności wrodzonej i nabytej, humoralnej i komórkowej;	P6U_W	P6S_WG
A.W7.	podstawowe pojęcia z zakresu patologii organizmu człowieka;	P6U_W	P6S_WG
A.W8.	czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne oraz ich wpływ na organizm człowieka;	P6U_W	P6S_WG
A.W9.	zagadnienia z zakresu patologii szczegółowej układów organizmu człowieka: układu kostno-stawowo-mięśniowego, układu krążenia, układu krwiotwórczego, układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowego, układu płciowego męskiego i żeńskiego, układu nerwowego, układu hormonalnego, układu immunologicznego oraz zaburzeń metabolicznych, gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej;	P6U_W	P6S_WG
A.W10.	podstawy zaburzeń w funkcjonowaniu układu immunologicznego: alergie, choroby autoimmunologiczne, immunologia nowotworów;	P6U_W	P6S_WG
A.W11.	uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh;	P6U_W	P6S_WG
A.W12.	problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie;	P6U_W	P6S_WG
A.W13.	budowę chromosomów i molekularne podłoże mutageny;	P6U_W	P6S_WG

Nazwa kierunku studiów		Pielęgniarstwo	
Poziom kształcenia		Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia		Praktyczny	
Symbol efektów uczenia się	Efekty uczenia się - opis	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK	Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
A.W14.	zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech i dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej;	P6U_W	P6S_WG
A.W15.	nowoczesne techniki badań genetycznych	P6U_W	P6S_WG
A.W16.	podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne);	P6U_W	P6S_WG
A.W17.	mechanizmy regulacji i biofizyczne podstawy funkcjonowania metabolizmu w organizmie człowieka;	P6U_W	P6S_WG
A.W18.	rolę witamin, aminokwasów, nukleozydów, monosacharydów, kwasów karboksylowych i ich pochodnych, wchodzących w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych;	P6U_W	P6S_WG
A.W19.	wpływ na organizm człowieka czynników zewnętrznych takich jak temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące, w tym radonu występującego w środowisku;	P6U_W	P6S_WG
A.W20.	podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz metody stosowane w diagnostyce mikrobiologicznej;	P6U_W	P6S_WG
A.W21.	klasyfikację drobnoustrojów z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka;	P6U_W	P6S_WG
A.W22.	poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania, powodowane przez nie przemiany w organizmie człowieka i działania uboczne;	P6U_W	P6S_WG
A.W23.	podstawowe zasady farmakoterapii;	P6U_W	P6S_WG

Nazwa kierunku studiów		Pielęgniarstwo	
Poziom kształcenia		Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia		Praktyczny	
Symbol efektów uczenia się	Efekty uczenia się - opis	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK	Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
A.W24.	poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania;	P6U_W	P6S_WG
A.W25.	wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków;	P6U_W	P6S_WG
A.W26.	działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków;	P6U_W	P6S_WG
A.W27.	zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich;	P6U_W	P6S_WG
A.W28.	zasady leczenia krwią, jej składnikami i środkami krwiozastępczymi;	P6U_W	P6S_WG
A.W29.	metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej.	P6U_W	P6S_WG
B. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANISTYCZNE			
B.W1.	psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone;	P6U_W	P6S_WG
B.W2.	problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne, zachowania adaptacyjne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych;	P6U_W	P6S_WG
B.W3.	zasady diagnozowania, planowania, realizowania i oceniania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, operacyjnym, pediatricznym, położniczo-ginekologicznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w szpitalnym oddziale ratunkowym, w intensywnej opiece, opiece paliatywnej i opiece długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową;	P6U_W	P6S_WG
B.W4.	etapy rozwoju psychicznego człowieka i prawidłowości występujące na poszczególnych etapach tego rozwoju;	P6U_W	P6S_WG
B.W5.	pojęcia emocji, motywacji, temperamentu i osobowości, cechy osobowości zdrowej, zaburzenia osobowości;	P6U_W	P6S_WG

Nazwa kierunku studiów		Pielęgniarstwo	
Poziom kształcenia		Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia		Praktyczny	
Symbol efektów uczenia się	Efekty uczenia się - opis	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK	Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
B.W6.	istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele, style i bariery w komunikacji interpersonalnej;	P6U_W	P6S_WG
B.W7.	teorie stresu psychologicznego, zależności między stresem a stanem zdrowia oraz inne psychologiczne determinanty zdrowia;	P6U_W	P6S_WK
B.W8.	podejście salutogenetyczne i podejście patogenetyczne do zdrowia i choroby;	P6U_W	P6S_WK
B.W9.	procesy adaptacji człowieka do życia z chorobą przewlekłą lub o niepomyślnym rokowaniu i uwarunkowania tych procesów;	P6U_W	P6S_WK
B.W10.	znaczenie wsparcia społecznego i psychologicznego w zdrowiu i chorobie oraz w sytuacjach szczególnych w opiece zdrowotnej;	P6U_W	P6S_WG
B.W11.	techniki radzenia sobie ze stresem, redukowania lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania zespołu wypalenia zawodowego i zapobiegania jego powstaniu;	P6U_W	P6S_WG
B.W12.	pojęcia oraz zasady funkcjonowania rodziny, grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu;	P6U_W	P6S_WG
B.W13.	wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych;	P6U_W	P6S_WG
B.W14.	zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu;	P6U_W	P6S_WG
B.W15.	pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej;	P6U_W	P6S_WG
B.W16.	zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć i wiek;	P6U_W	P6S_WK
B.W17.	aktualne i prognozowane zmiany społeczne wpływające na funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia oraz warunki wykonywania zawodu pielęgniarki;	P6U_W	P6S_WK

Nazwa kierunku studiów		Pielęgniarstwo	
Poziom kształcenia		Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia		Praktyczny	
Symbol efektów uczenia się	Efekty uczenia się - opis	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK	Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
B.W18.	postawy społeczne wobec zdrowia i systemu ochrony zdrowia;	P6U_W	P6S_WK
B.W19.	podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego chorowania, zdrowienia, hospitalizacji i umierania;	P6U_W	P6S_WK
B.W20.	problematykę prowadzenia edukacji zdrowotnej;	P6U_W	P6S_WK
B.W21.	metodykę edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży, dorosłych i osób starszych;	P6U_W	P6S_WK
B.W22.	podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w funkcjonowaniu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy;	P6U_W	P6S_WG
B.W23.	podstawowe regulacje prawne z zakresu systemu ochrony zdrowia, w tym z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego, obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej;	P6U_W	P6S_WG
B.W24.	podstawy prawne wykonywania zawodu pielęgniarki, w tym prawa i obowiązki pielęgniarki oraz formy prawne wykonywania zawodu pielęgniarki, organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków;	P6U_W	P6S_WG
B.W25.	zasady odpowiedzialności pracowniczej, zawodowej, cywilnej i karnej związanej z wykonywaniem zawodu pielęgniarki z uwzględnieniem zdarzenia niepożądanego, przewinienia zawodowego i błędu medycznego;	P6U_W	P6S_WK
B.W26.	prawa człowieka, prawa dziecka i prawa pacjenta;	P6U_W	P6S_WG

Nazwa kierunku studiów		Pielęgniarstwo	
Poziom kształcenia		Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia		Praktyczny	
Symbol efektów uczenia się	Efekty uczenia się - opis	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK	Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
B.W27.	pojęcie zdrowia publicznego i zadania z zakresu zdrowia publicznego;	P6U_W	P6S_WG
B.W28.	kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego;	P6U_W	P6S_WG
B.W29.	podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby;	P6U_W	P6S_WG
B.W30.	istotę profilaktyki i prewencji chorób;	P6U_W	P6S_WG
B.W31.	zasady funkcjonowania systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz warunki dostępu do świadczeń zdrowotnych;	P6U_W	P6S_WK
B.W32.	swoiste zagrożenia zdrowia występujące w środowisku zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy;	P6U_W	P6S_WG
B.W33.	międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems, ICD-10), funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (International Classification of Functioning, Disability and Health, ICF) oraz procedur medycznych;	P6U_W	P6S_WG
B.W34.	przedmiot etyki ogólnej i zawodowej pielęgniarstwa;	P6U_W	P6S_WG
B.W35.	istotę podejmowania decyzji etycznych i zasady rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarstwa;	P6U_W	P6S_WK
B.W36.	problematykę etyki normatywnej, w tym wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarstwa;	P6U_W	P6S_WK
B.W37.	odrębności kulturowe i religijne oraz wynikające z nich potrzeby pacjentów, ich rodzin lub opiekunów oraz zasady interwencji pielęgniarstwa zgodnych z etyką zawodową;	P6U_W	P6S_WK

Nazwa kierunku studiów		Pielęgniarstwo	
Poziom kształcenia		Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia		Praktyczny	
Symbol efektów uczenia się	Efekty uczenia się - opis	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK	Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
B.W38.	Kodeks etyki dla pielęgniarek Międzynarodowej Rady Pielęgniarek (International Council of Nurses, ICN) i Kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej;	P6U_W	P6S_WG
B.W39.	priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu;	P6U_W	P6S_WG
B.W40.	znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy zespołu;	P6U_W	P6S_WG
B.W41.	rolę przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety;	P6U_W	P6S_WG
B.W42.	proces podejmowania decyzji w zespole;	P6U_W	P6S_WK
B.W43.	metody samooceny pracy zespołu;	P6U_W	P6S_WK
B.W44.	czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole;	P6U_W	P6S_WK
B.W45.	zasady efektywnego komunikowania się w zespołach interprofesjonalnych;	P6U_W	P6S_WK
B.W46.	zasady nawiązywania kontaktu z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem, budowania relacji i przekazywania informacji pacjentowi lub osobie upoważnionej oraz metody usprawniające komunikację z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	P6U_W	P6S_WK
B.W47.	zasady komunikowania się z pacjentem odmiennym kulturowo i o odmiennej orientacji seksualnej, pacjentem niedowidzącym i niewidzącym oraz niedosłyszającym i niesłyszającym;	P6U_W	P6S_WK
B.W48.	znaczenie perspektywy pacjenta w opiece pielęgniarskiej, motywowania pacjenta do przestrzegania zaleceń i prozdrowotnego stylu życia;	P6U_W	P6S_WK

Nazwa kierunku studiów		Pielęgniarstwo	
Poziom kształcenia		Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia		Praktyczny	
Symbol efektów uczenia się	Efekty uczenia się - opis	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK	Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
B.W49.	metody okazywania empatii pacjentowi, jego rodzinie lub opiekunowi;	P6U_W	P6S_WG
B.W50.	zasady postępowania oraz radzenia sobie w przypadku mobbingu, dyskryminacji i innych zachowań patologicznych w środowisku pracy.	P6U_W	P6S_WK
C. NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI PIEŁĘGNIARSKIEJ			
C.W1.	uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa na tle transformacji opieki pielęgniarstwa i profesjonalizacji współczesnego pielęgniarstwa;	P6U_W	P6S_WG
C.W2.	pojęcie pielęgnowania, w tym wspierania, pomagania i towarzyszenia oraz rolę pacjenta w realizacji opieki pielęgniarstwa;	P6U_W	P6S_WG
C.W3.	definicję zawodu pielęgniarki według Międzynarodowej Rady Pielęgniarek (ICN), funkcje i zadania zawodowe pielęgniarki według Światowej Organizacji Zdrowia (World Health Organization, WHO);	P6U_W	P6S_WG
C.W4.	proces pielęgnowania (definicję, etapy, zasady) oraz metody organizacji pracy, w tym w ramach podstawowej opieki pielęgniarstwa (primarynursing), jej istotę i odrębności, z uwzględnieniem ich wpływu na jakość opieki pielęgniarstwa i rozwój praktyki pielęgniarstwa;	P6U_W	P6S_WG
C.W5.	klasyfikacje praktyki pielęgniarstwa (Międzynarodowa Klasyfikacja Praktyki Pielęgniarskiej International Classification for NursingPractice, ICNP, oraz Międzynarodowa Klasyfikacja Diagnoz Pielęgniarskich według NANDA NANDA's International NursingDiagnoses, North American NursingDiagnosisAssociation, NANDA);	P6U_W	P6S_WG

Nazwa kierunku studiów		Pielęgniarstwo	
Poziom kształcenia		Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia		Praktyczny	
Symbol efektów uczenia się	Efekty uczenia się - opis	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK	Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
C.W6.	istotę opieki pielęgniarstwa opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Virginia Henderson, Dorothea Orem, Callista Roy, Betty Neuman);	P6U_W	P6S_WG
C.W7.	istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, niebezpieczeństwa, obowiązujące zasady i technikę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarstwa w ramach świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych zgodnie z obowiązującymi wytycznymi;	P6U_W	P6S_WG
C.W8.	zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą i chorym, w tym o niepomyślnym rokowaniu;	P6U_W	P6S_WG
C.W9.	zakres i charakter opieki pielęgniarstwa w przypadku deficytu samoopieki, zaburzonego komfortu i zaburzonej sfery psychoruchowej pacjenta;	P6U_W	P6S_WG
C.W10.	zakres opieki pielęgniarstwa i interwencji pielęgniarstwa w wybranych diagnozach pielęgniarstwa;	P6U_W	P6S_WG
C.W11.	udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promocji zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji;	P6U_W	P6S_WG
C.W12.	zasady udzielania pomocy w stanach zagrożenia zdrowotnego;	P6U_W	P6S_WK
C.W13.	koncepty i założenia promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej;	P6U_W	P6S_WK
C.W14.	zadania pielęgniarki w promocji zdrowia i zasady konstruowania programów promocji zdrowia;	P6U_W	P6S_WK
C.W15.	strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym i światowym;	P6U_W	P6S_WG
C.W16.	organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem	P6U_W	P6S_WK

Nazwa kierunku studiów		Pielęgniarstwo	
Poziom kształcenia		Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia		Praktyczny	
Symbol efektów uczenia się	Efekty uczenia się - opis	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK	Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
	zadań i uprawnień zawodowych pielęgniarki oraz innych pracowników systemu ochrony zdrowia;		
C.W17.	warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń pielęgniarstkich w podstawowej opiece zdrowotnej;	P6U_W	P6S_WG
C.W18.	metody oceny środowiska zamieszkania, nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych i planowania opieki;	P6U_W	P6S_WK
C.W19.	zasady koordynowania procesu udzielania świadczeń zdrowotnych w podstawowej opiece zdrowotnej;	P6U_W	P6S_WK
C.W20.	szczepienia ochronne i rodzaje szczepionek wynikające z obowiązującego programu szczepień ochronnych w Rzeczypospolitej Polskiej oraz ich działanie;	P6U_W	P6S_WK
C.W21.	standardy przeprowadzania badań kwalifikacyjnych do szczepień ochronnych przeciw grypie, wirusowemu zapaleniu wątroby (WZW), tężcowi, COVID-19 i wykonywania szczepień ochronnych przeciw grypie, WZW, tężcowi, COVID-19, pneumokokom, wściekliznie oraz innych obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych zgodnie z przepisami prawa w zakresie szczepień ochronnych, z zapewnieniem zasad bezpieczeństwa pacjentowi oraz sobie;	P6U_W	P6S_WG
C.W22.	procedury stosowane w sytuacji wystąpienia NOP oraz zasady prowadzenia sprawozdawczości w zakresie szczepień ochronnych;	P6U_W	P6S_WG
C.W23.	zapotrzebowanie na energię, składniki odżywcze i wodę u człowieka zdrowego oraz chorego w różnym wieku i stanie zdrowia;	P6U_W	P6S_WG
C.W24.	zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku, żywienia dojelitowego i pozajelitowego oraz podstawy edukacji żywieniowej;	P6U_W	P6S_WG
C.W25.	klasyfikację i rodzaje diet;	P6U_W	P6S_WG

Nazwa kierunku studiów		Pielęgniarstwo	
Poziom kształcenia		Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia		Praktyczny	
Symbol efektów uczenia się	Efekty uczenia się - opis	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK	Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
C.W26.	zasady oceny stanu odżywienia oraz przyczyny i rodzaje niedożywienia;	P6U_W	P6S_WG
C.W27.	podstawy dietoterapii w najczęściej występujących chorobach dietozależnych u dzieci i dorosłych;	P6U_W	P6S_WK
C.W28.	środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego;	P6U_W	P6S_WK
C.W29.	pojęcia stanowiska pracy, zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności na pielęgniarskich stanowiskach pracy;	P6U_W	P6S_WK
C.W30.	przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na pielęgniarskich stanowiskach pracy;	P6U_W	P6S_WK
C.W31.	podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarskiej i ich znaczenie dla zapewnienia jakości tej opieki;	P6U_W	P6S_WK
C.W32.	podstawy zarządzania, etapy planowania pracy własnej i podległego personelu;	P6U_W	P6S_WG
C.W33.	zakresy uprawnień zawodowych i kwalifikacje w pielęgniarstwie, możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego;	P6U_W	P6S_WK
C.W34.	uwarunkowania zapewnienia jakości opieki pielęgniarskiej oraz zasady zarządzania jakością tej opieki;	P6U_W	P6S_WK
C.W35.	zasady tworzenia i rozwoju różnych form działalności zawodowej pielęgniarki;	P6U_W	P6S_WK
C.W36.	pojęcie, zasady i sposób badania podmiotowego i jego dokumentowania;	P6U_W	P6S_WG
C.W37.	system opisu objawów i dolegliwości pacjenta według schematów OLD CART (Onset – objawy/dolegliwości, Location – umiejscowienie, Duration – czas trwania, Character – charakter, Aggravating/Alleviating factors – czynniki nasilające/łagodzące,	P6U_W	P6S_WG

Nazwa kierunku studiów		Pielęgniarstwo	
Poziom kształcenia		Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia		Praktyczny	
Symbol efektów uczenia się	Efekty uczenia się - opis	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK	Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
	Radiation – promieniowanie, Timing – moment wystąpienia), FIFE (Feelings – uczucia, Ideas – idee, Function – funkcja, Expectations – oczekiwania), SAMPLE (Symptoms – objawy, Allergies – alergie, Medications – leki, Past medicalhistory – przebyte choroby/przeszłość medyczna, Lastmeal – ostatni posiłek, Events prior to injury/illness – zdarzenia przed wypadkiem/zachorowaniem);		
C.W38.	system opisu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki sprawowanej przez pielęgniarkę PES (Problem – problem, Etiology – etiologia, Symptom – objaw);	P6U_W	P6S_WG
C.W39.	znaczenie uwarunkowań kulturowych i społecznych w ocenie stanu zdrowia;	P6U_W	P6S_WG
C.W40.	metody i techniki kompleksowego badania fizykalnego i jego dokumentowania;	P6U_W	P6S_WG
C.W41.	zasady przygotowania pacjenta do badania EKG i technikę wykonania badania EKG, EKG prawokomorowego oraz EKG z odprowadzeniami dodatkowymi;	P6U_W	P6S_WG
C.W42.	zasady rozpoznawania w zapisie EKG załamków P, Q, R, S, T, U cech prawidłowego zapisu i cech podstawowych zaburzeń (zaburzenia rytmu serca, zaburzenia przewodnictwa, elektrolitowe, niedokrwienie i martwica mięśnia sercowego);	P6U_W	P6S_WG
C.W43.	rodzaj sprzętu i sposób jego przygotowania do wykonania spirometrii oraz zasady wykonania tego badania;	P6U_W	P6S_WG
C.W44.	znaczenie wyników badania podmiotowego i badania fizykalnego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej;	P6U_W	P6S_WK

Nazwa kierunku studiów		Pielęgniarstwo	
Poziom kształcenia		Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia		Praktyczny	
Symbol efektów uczenia się	Efekty uczenia się - opis	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK	Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
C.W45.	sposoby przeprowadzania badania podmiotowego i badania fizykalnego przez pielęgniarkę z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności oraz sposoby gromadzenia danych o stanie zdrowia pacjenta z wykorzystaniem technologii cyfrowych;	P6U_W	P6S_WK
C.W46.	pojęcie zakażeń związanych z opieką zdrowotną, ich źródła, patogeny zakażeń szpitalnych, ich rezerwuary, drogi szerzenia się i łańcuch epidemiczny;	P6U_W	P6S_WK
C.W47.	organizację nadzoru nad zakażeniami w podmiocie leczniczym oraz metody kontroli zakażeń, z uwzględnieniem roli pielęgniarki epidemiologicznej;	P6U_W	P6S_WG
C.W48.	zasady profilaktyki oraz mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu odcewnikowym krwi, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu układu moczowego, zakażeniu układu pokarmowego o etiologii Clostridioidesdifficile, zakażeniu miejsca operowanego, zakażeniu ran przewlekłych i zakażeniu ogólnoustrojowym oraz zasady postępowania aseptycznego i antyseptycznego w zapobieganiu zakażeniom szpitalnym;	P6U_W	P6S_WK
C.W49.	zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedziny systemów teleinformatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasady ich współdziałania;	P6U_W	P6S_WK
C.W50.	metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych oraz ich wykorzystanie w praktyce zawodowej pielęgniarki;	P6U_W	P6S_WG
C.W51.	podstawy języka migowego, znaki daktylograficzne i ideograficzne, w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta;	P6U_W	P6S_WG

Nazwa kierunku studiów		Pielęgniarstwo	
Poziom kształcenia		Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia		Praktyczny	
Symbol efektów uczenia się	Efekty uczenia się - opis	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK	Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
C.W52.	systemy telemedyczne i e-zdrowia oraz ich znaczenie dla usprawnienia udzielania świadczeń zdrowotnych, w tym świadczeń pielęgniarских;	P6U_W	P6S_WG
C.W53.	rodzaje systemów telemedycznych z uwzględnieniem podziału na systemy synchroniczne i asynchroniczne;	P6U_W	P6S_WG
C.W54.	narzędzia techniczne wykorzystywane w systemach telemedycznych i e-zdrowia;	P6U_W	P6S_WG
C.W55.	zakres i zasady udziału pielęgniarki w udzielaniu świadczeń zdrowotnych przy użyciu systemów telemedycznych i e-zdrowia.	P6U_W	P6S_WK
D. NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ			
D.W1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	P6U_W	P6S_WG
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarской nad pacjentami w wybranych chorobach, w tym w chorobach nowotworowych;	P6U_W	P6S_WG
D.W3.	rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;	P6U_W	P6S_WG
D.W4.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w ich trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	P6U_W	P6S_WG
D.W5.	zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych;	P6U_W	P6S_WK
D.W6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i	P6U_W	P6S_WK

Nazwa kierunku studiów		Pielęgniarstwo	
Poziom kształcenia		Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia		Praktyczny	
Symbol efektów uczenia się	Efekty uczenia się - opis	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK	Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
	stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;		
D.W7.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatricznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową);	P6U_W	P6S_WK
D.W8.	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	P6U_W	P6S_WG
D.W9.	reakcje pacjenta w różnym wieku na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	P6U_W	P6S_WK
D.W10.	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	P6U_W	P6S_WG
D.W11.	zasady żywienia pacjentów z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według obowiązujących wytycznych, zaleceń i protokołów (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS);	P6U_W	P6S_WG
D.W12.	rodzaje i zasady stosowania środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych;	P6U_W	P6S_WG
D.W13.	zasady opieki nad pacjentami z przetokami odżywczymi, w szczególności przezskórną endoskopową gastrostomią (Percutaneous Endoscopic Gastrostomy, PEG), gastrostomią, mikroejunostomią, przetokami wydalniczymi (kolostomią, ileostomią, urostomią) oraz przetokami powstałymi w wyniku powikłań;	P6U_W	P6S_WK

Nazwa kierunku studiów		Pielęgniarstwo	
Poziom kształcenia		Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia		Praktyczny	
Symbol efektów uczenia się	Efekty uczenia się - opis	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK	Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
D.W14.	zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;	P6U_W	P6S_WK
D.W15.	czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne;	P6U_W	P6S_WG
D.W16.	zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym;	P6U_W	P6S_WK
D.W17.	metody i skale oceny bólu ostrego i oceny poziomu sedacji;	P6U_W	P6S_WG
D.W18.	patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku rozwojowego: chorób układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, układu moczowego, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i chorób krwi;	P6U_W	P6S_WG
D.W19.	patofizjologię, objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka, w tym wcześniaka oraz istotę opieki pielęgniarstwa w tym zakresie;	P6U_W	P6S_WG
D.W20.	cel i zasady opieki prekoncepcyjnej oraz zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej;	P6U_W	P6S_WK
D.W21.	okresy porodu, zasady postępowania w sytuacji porodu nagłego oraz zasady opieki nad kobietą w połogu;	P6U_W	P6S_WG
D.W22.	etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych;	P6U_W	P6S_WG
D.W23.	proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym;	P6U_W	P6S_WG
D.W24.	patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku podeszłego: zespołu otępiennego, majaczenia, depresji, zaburzeń chodu i równowagi, niedożywienia, osteoporozy, hipotonii	P6U_W	P6S_WG

Nazwa kierunku studiów		Pielęgniarstwo	
Poziom kształcenia		Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia		Praktyczny	
Symbol efektów uczenia się	Efekty uczenia się - opis	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK	Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
	ortostatycznej, chorób narządu wzroku i narządu słuchu, inkontynencji oraz urazów doznanych w wyniku upadków;		
D.W25.	narzędzia i skale do całościowej oceny geriatrycznej i oceny wsparcia osób starszych oraz ich rodzin lub opiekunów;	P6U_W	P6S_WG
D.W26.	zasady usprawniania i aktywizacji osób starszych;	P6U_W	P6S_WK
D.W27.	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;	P6U_W	P6S_WG
D.W28.	etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych u dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym osób starszych;	P6U_W	P6S_WG
D.W29.	możliwości budowania relacji terapeutycznej, stosowania komunikacji terapeutycznej, psychoterapii elementarnej i innych metod wsparcia oraz terapii pacjentów z zaburzeniami psychicznymi (dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym osób starszych), z uwzględnieniem wszystkich poziomów świadczeń zdrowotnych (ambulatoryjnych, pośrednich, szpitalnych oraz w środowisku życia pacjenta);	P6U_W	P6S_WG
D.W30.	zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego;	P6U_W	P6S_WK
D.W31.	standardy i procedury postępowania w stanach nagłych oraz obowiązujące wytyczne Polskiej Rady Resuscytacji (PolishResuscitationCouncil, PRC) i Europejskiej Rady Resuscytacji (EuropeanResuscitationCouncil, ERC);	P6U_W	P6S_WG
D.W32.	algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (Basic Life Support, BLS) i zaawansowanych zabiegów resuscytacyjnych (Advanced Life Support, ALS) zgodnie z wytycznymi PRC i ERC;	P6U_W	P6S_WG

Nazwa kierunku studiów		Pielęgniarstwo	
Poziom kształcenia		Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia		Praktyczny	
Symbol efektów uczenia się	Efekty uczenia się - opis	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK	Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
D.W33.	zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;	P6U_W	P6S_WG
D.W34.	procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych oraz zasady zapewnienia bezpieczeństwa osobom udzielającym pomocy, poszkodowanym i świadkom zdarzenia;	P6U_W	P6S_WK
D.W35.	zadania realizowane na stanowisku pielęgniarki w szpitalnym oddziale ratunkowym;	P6U_W	P6S_WK
D.W36.	zasady przyjęcia chorego do szpitalnego oddziału ratunkowego i systemu segregacji medycznej mające zastosowanie w tym oddziale;	P6U_W	P6S_WK
D.W37.	postępowanie ratownicze w szpitalnym oddziale ratunkowym w schorzeniach nagłych w zależności od jednostki chorobowej oraz wskazania do przyrządowego udrażniania dróg oddechowych metodami nadgłośniowymi;	P6U_W	P6S_WK
D.W38.	metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu;	P6U_W	P6S_WG
D.W39.	patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, zaburzenia układu nerwowego, wstrząs, sepsa);	P6U_W	P6S_WG
D.W40.	działania prewencyjne zaburzeń snu u chorego, w tym w intensywnej opiece, oraz stany deliryczne, ich przyczyny i następstwa;	P6U_W	P6S_WK
D.W41.	zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technik diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie zagrożenia życia;	P6U_W	P6S_WG

Nazwa kierunku studiów		Pielęgniarstwo	
Poziom kształcenia		Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia		Praktyczny	
Symbol efektów uczenia się	Efekty uczenia się - opis	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK	Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
D.W42.	proces umierania, objawy zbliżającej się śmierci i zasady opieki w ostatnich godzinach życia pacjentów z chorobami niepoddającymi się leczeniu;	P6U_W	P6S_WG
D.W43.	organizację udzielania świadczeń zdrowotnych, zasady przyjęć i pobytu pacjentów w zakładach opieki długoterminowej;	P6U_W	P6S_WK
D.W44.	rolę i zadania pielęgniarki opieki długoterminowej w zapewnieniu kompleksowej opieki i leczenia pacjentów oraz zasady współpracy z instytucjami opieki zdrowotnej i społecznej;	P6U_W	P6S_WK
D.W45.	światowe kierunki rozwoju opieki długoterminowej z uwzględnieniem wykorzystania najnowszych technologii medycznych i cyfrowych;	P6U_W	P6S_WK
D.W46.	podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej;	P6U_W	P6S_WG
D.W47.	przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach;	P6U_W	P6S_WK
D.W48.	znaczenie badań naukowych dla praktyki pielęgniarskiej i rozwoju zawodu pielęgniarki;	P6U_W	P6S_WK
D.W49.	pielęgniarskie organizacje naukowe i ich rolę w badaniach naukowych;	P6U_W	P6S_WK
D.W50.	przedmiot, cel i obszar badań naukowych oraz paradygmaty pielęgniarstwa;	P6U_W	P6S_WG
D.W51.	metody i techniki prowadzenia badań naukowych w pielęgniarstwie;	P6U_W	P6S_WG
D.W52.	zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej w działalności zawodowej pielęgniarki;	P6U_W	P6S_WK
D.W53.	podstawowe zasady udziału pacjentów i personelu medycznego w badaniach klinicznych.	P6U_W	P6S_WK

Nazwa kierunku studiów		Pielęgniarstwo	
Poziom kształcenia		Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia		Praktyczny	
Symbol efektów uczenia się	Efekty uczenia się - opis	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK	Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:			
A. NAUKI PRZEDKLINICZNE			
A.U1.	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego;	P6U_U	P6S_UW
A.U2.	interpretować procesy fizjologiczne, ze szczególnym uwzględnieniem neurohormonalnej regulacji procesów fizjologicznych;	P6U_U	P6S_UW
A.U3.	opisywać zmiany w funkcjonowaniu organizmu człowieka jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy;	P6U_U	P6S_UW
A.U4.	łączyć zmiany morfologiczno-czynnościowe w obrębie tkanek, narządów i układów z objawami klinicznymi i wynikami badań diagnostycznych oraz wskazywać konsekwencje rozwijających się zmian patologicznych dla organizmu człowieka;	P6U_U	P6S_UW
A.U5.	szacować ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych;	P6U_U	P6S_UW
A.U6.	wykorzystywać uwarunkowania chorób genetycznych w profilaktyce chorób;	P6U_U	P6S_UW
A.U7.	współuczestniczyć w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki;	P6U_U	P6S_UO
A.U8.	współuczestniczyć w zapobieganiu błędom przedlaboratoryjnym;	P6U_U	P6S_UO
A.U9.	właściwie interpretować wyniki badań laboratoryjnych;	P6U_U	P6S_UW

Nazwa kierunku studiów		Pielęgniarstwo	
Poziom kształcenia		Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia		Praktyczny	
Symbol efektów uczenia się	Efekty uczenia się - opis	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK	Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
A.U10.	rozpoznawać najczęściej spotykane mikroorganizmy patogenne oraz pasożyty człowieka na podstawie ich budowy, fizjologii, cykli życiowych oraz wywoływanych przez nie objawów chorobowych;	P6U_U	P6S_UW
A.U11.	zaplanować i wykonać podstawowe działania z zakresu diagnostyki mikrobiologicznej oraz zinterpretować uzyskane wyniki;	P6U_U	P6S_UW
A.U12.	szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych;	P6U_U	P6S_UO
A.U13.	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych;	P6U_U	P6S_UO
A.U14.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza;	P6U_U	P6S_UO
A.U15.	obliczać dawki leków zgodnie z charakterystyką produktu leczniczego;	P6U_U	P6S_UO
A.U16.	stosować zasady ochrony radiologicznej.	P6U_U	P6S_UO
B. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANISTYCZNE			
B.U1.	rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne;	P6U_U	P6S_UW
B.U2.	rozpoznawać zaburzenia w funkcjonowaniu społecznym człowieka oraz oceniać proces adaptacji człowieka w różnych kontekstach zdrowia i choroby, a także wskazywać rolę wsparcia społecznego i psychologicznego w opiece nad człowiekiem zdrowym i chorym;	P6U_U	P6S_UW
B.U3.	oceniać związek choroby i hospitalizacji ze stanem fizycznym i psychicznym człowieka;	P6U_U	P6S_UW
B.U4.	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych takich jak stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba, przemoc fizyczna, przemoc	P6U_U	P6S_UW

Nazwa kierunku studiów		Pielęgniarstwo	
Poziom kształcenia		Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia		Praktyczny	
Symbol efektów uczenia się	Efekty uczenia się - opis	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK	Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
	seksualna, wprowadzać elementarne formy pomocy psychologicznej oraz informować o specjalistycznych formach pomocy;		
B.U5.	identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się w sytuacjach trudnych, wykazywać umiejętność aktywnego słuchania oraz tworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu interprofesjonalnego;	P6U_U	P6S_UK
B.U6.	wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w praktyce pielęgniarstwa;	P6U_U	P6S_UK
B.U7.	wskazywać i stosować właściwe techniki redukowania lęku i metody relaksacyjne;	P6U_U	P6S_UW
B.U8.	stosować techniki zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego oraz rozwijać zasoby osobiste umożliwiające radzenie sobie z zespołem wypalenia zawodowego;	P6U_U	P6S_UO
B.U9.	stosować techniki radzenia sobie w sytuacjach trudnych w pracy zawodowej pielęgniarki takich jak ciężka choroba pacjenta, śmierć, błąd medyczny, przemoc fizyczna i psychiczna;	P6U_U	P6S_UO
B.U10.	proponować działania zapobiegające dyskryminacji, rasizmowi i dysfunkcjonalnościom w różnych grupach społecznych w oparciu o zasady humanizmu;	P6U_U	P6S_UO
B.U11.	diagnozować czynniki wpływające na sytuację zdrowotną jednostki w obrębie rodziny i społeczności lokalnej;	P6U_U	P6S_UW
B.U12.	rozpoznawać potrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług pielęgniarstwa;	P6U_U	P6S_UW
B.U13.	opracowywać programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców usług pielęgniarstwa;	P6U_U	P6S_UW

Nazwa kierunku studiów		Pielęgniarstwo	
Poziom kształcenia		Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia		Praktyczny	
Symbol efektów uczenia się	Efekty uczenia się - opis	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK	Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
B.U14.	stosować przepisy prawa dotyczące realizacji praktyki zawodowej pielęgniarki oraz praw pacjenta i zasad bezpieczeństwa;	P6U_U	P6S_UO
B.U15.	analizować światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych;	P6U_U	P6S_UW
B.U16.	analizować funkcjonowanie systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;	P6U_U	P6S_UK
B.U17.	stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF) oraz procedur medycznych;	P6U_U	P6S_UK
B.U18.	rozwiązywać dylematy etyczne i moralne występujące w praktyce zawodowej pielęgniarki;	P6U_U	P6S_UO
B.U19.	rozpoznawać potrzeby pacjentów, ich rodzin lub opiekunów w zakresie odrębności kulturowych i religijnych oraz podejmować interwencje zgodne z zasadami etyki zawodowej pielęgniarki;	P6U_U	P6S_UK
B.U20.	korzystać z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu oraz planować pracę zespołu i motywować członków zespołu do pracy;	P6U_U	P6S_UO
B.U21.	identyfikować czynniki zakłócające pracę zespołu i wskazywać sposoby zwiększenia efektywności w pracy zespołowej;	P6U_U	P6S_UO
B.U22.	wskazywać sposoby rozwiązywania problemów przedstawianych przez członków zespołu;	P6U_U	P6S_UO
B.U23.	stosować zasady prawidłowej i efektywnej komunikacji z członkami zespołu interprofesjonalnego;	P6U_U	P6S_UK

Nazwa kierunku studiów		Pielęgniarstwo	
Poziom kształcenia		Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia		Praktyczny	
Symbol efektów uczenia się	Efekty uczenia się - opis	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK	Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
B.U24.	korzystać z piśmiennictwa medycznego w języku angielskim, a w przypadku prowadzenia kształcenia w języku angielskim – z piśmiennictwa medycznego w innym języku obcym;	P6U_U	P6S_UO
B.U25.	porozumiewać się w języku angielskim, a w przypadku prowadzenia kształcenia w języku angielskim – w innym języku obcym, na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	P6U_U	P6S_UK
C. NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI PIELĘGNIARSKIEJ			
C.U1.	stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem;	P6U_U	P6S_UO
C.U2.	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania fizykalnego i analizy dokumentacji w celu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta, a także interpretować i dokumentować uzyskane wyniki dla potrzeb diagnozy pielęgniarstwa;	P6U_U	P6S_UO
C.U3.	ustalać plan opieki pielęgniarstwa oraz realizować go wspólnie z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	P6U_U	P6S_UO
C.U4.	monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia;	P6U_U	P6S_UW
C.U5.	dokonywać wstępnej, bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta (stan, problemy, potrzeby) i ewaluacji podejmowanych interwencji pielęgniarstwa;	P6U_U	P6S_UO
C.U6.	wykonać pomiar glikemii i ciał ketonowych we krwi z użyciem glukometru, pomiar glukozy i ciał ketonowych w moczu z użyciem pasków diagnostycznych, pomiar cholesterolu we krwi oraz wykonać inne testy paskowe;	P6U_U	P6S_UO
C.U7.	wykonywać procedurę higienicznego mycia i dezynfekcji rąk, zakładać i zdejmować rękawice medyczne jednorazowego użycia, zakładać odzież operacyjną, stosować zasady aseptyki i antyseptyki,	P6U_U	P6S_UO

Nazwa kierunku studiów		Pielęgniarstwo	
Poziom kształcenia		Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia		Praktyczny	
Symbol efektów uczenia się	Efekty uczenia się - opis	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK	Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
	postępować z odpadami medycznymi oraz stosować środki ochrony indywidualnej i procedurę poekspozycyjną;		
C.U8.	przygotować narzędzia i sprzęt medyczny do realizacji procedur oraz skontrolować skuteczność sterylizacji;	P6U_U	P6S_UW
C.U9.	przewodzić, dokumentować i oceniać bilans płynów pacjenta;	P6U_U	P6S_UW
C.U10.	wykonywać u pacjenta w różnym wieku pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu lub długości ciała, obwodów: głowy, klatki piersiowej, talii, wskaźnika masy ciała (Body Mass Index, BMI), wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: stosunek obwodu talii do obwodu bioder (Waist Hip Ratio, WHR), stosunek obwodu talii do wzrostu (Waist to Height Ratio, WHtR), grubości fałdów skórno-tłuszczowych, obwodów brzucha i kończyn) oraz interpretować ich wyniki;	P6U_U	P6S_UW
C.U11.	pobierać materiał do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych oraz asystować lekarzowi przy badaniach diagnostycznych;	P6U_U	P6S_UO
C.U12.	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;	P6U_U	P6S_UW P6S_UU
C.U13.	stosować zabiegi przeciwwzpalne;	P6U_U	P6S_UW
C.U14.	przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami farmakoterapii i standardami opieki pielęgniarstwa;	P6U_U	P6S_UW
C.U15.	obliczyć dawkę leku, samodzielnie podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza, oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie, a także uczestniczyć w	P6U_U	P6S_UW

Nazwa kierunku studiów		Pielęgniarstwo	
Poziom kształcenia		Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia		Praktyczny	
Symbol efektów uczenia się	Efekty uczenia się - opis	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK	Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
	zabiegu podaży toksyny botulinowej przez lekarza w procedurach medycznych w leczeniu spastyczności;		
C.U16.	wystawiać recepty na leki, w tym recepturowe, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne w ramach kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;	P6U_U	P6S_UW
C.U17.	uczestniczyć w przetaczaniu krwi i jej składników oraz preparatów krwiozastępczych;	P6U_U	P6S_UW
C.U18.	wykonywać szczepienia przeciw grypie, WZW, tężcowi, COVID-19, pneumokokom, wściekliczynie oraz inne obowiązkowe i zalecane szczepienia ochronne zgodnie z przepisami prawa;	P6U_U	P6S_UW
C.U19.	rozpoznawać i klasyfikować NOP oraz charakteryzować miejscowe i uogólnione reakcje organizmu występujące u pacjenta, a także podejmować stosowne działania;	P6U_U	P6S_UW
C.U20.	wykonać testy skórne i próby uczuleniowe;	P6U_U	P6S_UW
C.U21.	wykonywać płukanie jamy ustnej, gardła, oka, ucha, żołądka, pęcherza moczowego, przetoki jelitowej i rany;	P6U_U	P6S_UW
C.U22.	zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, w tym żyły szyjnej zewnętrznej, wykonywać kroplowe wlewy dożylnie oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego;	P6U_U	P6S_UW
C.U23.	dobierać i stosować dostępne metody karmienia pacjenta (doustnie, przez zgłębnik do żołądka lub przetokę odżywczą);	P6U_U	P6S_UW
C.U24.	przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik, metod i sprzętu, z zastosowaniem zasad bezpieczeństwa pacjenta i swojego;	P6U_U	P6S_UO
C.U25.	wystawiać zlecenia na wyroby medyczne w ramach kontynuacji zlecenia lekarskiego;	P6U_U	P6S_UW

Nazwa kierunku studiów		Pielęgniarstwo	
Poziom kształcenia		Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia		Praktyczny	
Symbol efektów uczenia się	Efekty uczenia się - opis	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK	Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
C.U26.	przewodzić gimnastykę oddechową oraz wykonywać drenaż ułożeniowy, inhalację i odśluzowywanie dróg oddechowych;	P6U_U	P6S_UO
C.U27.	podać pacjentowi doraźnie tlen z wykorzystaniem różnych metod oraz uczestniczyć w tlenoterapii z wykorzystaniem dostępu do centralnej instalacji gazów medycznych, butli z tlenem lub koncentratora tlenu;	P6U_U	P6S_UK
C.U28.	wykonywać nacieranie, oklepywanie, ćwiczenia bierne i czynne;	P6U_U	P6S_UW
C.U29.	wykonywać zabiegi higieniczne u dziecka i dorosłego, pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze;	P6U_U	P6S_UO
C.U30.	oceniać ryzyko rozwoju odleżyn i stosować działania profilaktyczne;	P6U_U	P6S_UW
C.U31.	wykonywać zabiegi doodbytnicze;	P6U_U	P6S_UW
C.U32.	pielęgnować przetoki jelitowe i moczowe, w tym stosować zasady i techniki zakładania oraz wymiany worka stomijnego i środki do pielęgnacji przetok;	P6U_U	P6S_UO
C.U33.	zakładać cewnik do pęcherza moczowego, monitorować diurezę, usuwać cewnik i prowokować mikcję;	P6U_U	P6S_UO
C.U34.	zakładać zgłębnik do żołądka, monitorować jego położenie i drożność, usuwać go oraz wymienić PEG (niskoprofilową gastrostomię balonową);	P6U_U	P6S_UW
C.U35.	wystawiać zlecenia na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego;	P6U_U	P6S_UW
C.U36.	dobierać rodzaj i technikę zakładania bandażu i innych materiałów opatrunkowych oraz je stosować;	P6U_U	P6S_UW
C.U37.	zakładać odzież operacyjną;	P6U_U	P6S_UW

Nazwa kierunku studiów		Pielęgniarstwo	
Poziom kształcenia		Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia		Praktyczny	
Symbol efektów uczenia się	Efekty uczenia się - opis	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK	Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
C.U38.	założyć opatrunek na ranę, zmienić go lub zdjąć;	P6U_U	P6S_UO
C.U39.	usunąć szwy z rany;	P6U_U	P6S_UO
C.U40.	przewodzić dokumentację medyczną, w tym w postaci elektronicznej, oraz posługiwać się nią i zabezpieczać zgodnie z przepisami prawa;	P6U_U	P6S_UW
C.U41.	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia;	P6U_U	P6S_UO
C.U42.	doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu;	P6U_U	P6S_UO
C.U43.	doraźnie tamować krwawienia i krwotoki;	P6U_U	P6S_UW
C.U44.	oceniać potencjał zdrowotny pacjenta i jego rodziny z wykorzystaniem narzędzi pomiaru;	P6U_U	P6S_UW
C.U45.	oceniać rozwój psychofizyczny dziecka, wykonywać testy przesiewowe i wykrywać zaburzenia w rozwoju;	P6U_U	P6S_UW
C.U46.	ocenić sytuację zdrowotną dorosłego wymagającego pomocy w ramach podstawowej opieki zdrowotnej i ustalić plan działania;	P6U_U	P6S_UW
C.U47.	dobierać metody i formy profilaktyki i prewencji chorób, kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych oraz opracowywać i wdrażać indywidualne programy promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych;	P6U_U	P6S_UO
C.U48.	rozpoznawać uwarunkowania zachowań zdrowotnych pacjenta i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia;	P6U_U	P6S_UW
C.U49.	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych;	P6U_U	P6S_UO
C.U50.	implementować indywidualny plan opieki medycznej (IPOM) do opieki nad pacjentem oraz koordynować indywidualną opiekę w środowisku zamieszkania pacjenta;	P6U_U	P6S_UW

Nazwa kierunku studiów		Pielęgniarstwo	
Poziom kształcenia		Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia		Praktyczny	
Symbol efektów uczenia się	Efekty uczenia się - opis	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK	Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
C.U51.	planować opiekę nad pacjentem i jego rodziną z wykorzystaniem klasyfikacji praktyki pielęgniarskiej (ICNP, NANDA), oceny wydolności opiekuńczo-pielęgnacyjnej oraz ekomapy środowiska;	P6U_U	P6S_UW
C.U52.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia;	P6U_U	P6S_UW
C.U53.	uczyć pacjenta samokontroli stanu zdrowia;	P6U_U	P6S_UK
C.U54.	udzielać świadczeń zdrowotnych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej;	P6U_U	P6S_UO
C.U55.	oceniać środowisko zamieszkania, nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych i planowania opieki;	P6U_U	P6S_UO
C.U56.	oceniać stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego oraz prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia;	P6U_U	P6S_UO
C.U57.	stosować i zlecać diety terapeutyczne;	P6U_U	P6S_UO
C.U58.	dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania;	P6U_U	P6S_UO
C.U59.	podejmować decyzje dotyczące doboru metod pracy oraz współpracy w zespole;	P6U_U	P6S_UO
C.U60.	monitorować zagrożenia w pracy pielęgniarki i czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych oraz wypadków przy pracy;	P6U_U	P6S_UO
C.U61.	współuczestniczyć w opracowywaniu standardów i procedur praktyki pielęgniarskiej oraz monitorować jakość opieki pielęgniarskiej;	P6U_U	P6S_UO
C.U62.	nadzorować i oceniać pracę podległego personelu;	P6U_U	P6S_UO

Nazwa kierunku studiów		Pielęgniarstwo	
Poziom kształcenia		Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia		Praktyczny	
Symbol efektów uczenia się	Efekty uczenia się - opis	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK	Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
C.U63.	planować własny rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy oraz analizować różne formy działalności zawodowej pielęgniarki;	P6U_U	P6S_UU
C.U64.	przeprowadzić badanie podmiotowe pacjenta, analizować i interpretować jego wyniki;	P6U_U	P6S_UO
C.U65.	dobierać i stosować narzędzia klinimetryczne do oceny stanu pacjenta;	P6U_U	P6S_UO
C.U66.	rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu dziecka i dorosłego, w tym osoby starszej;	P6U_U	P6S_UO
C.U67.	wykorzystywać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, narządów zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych pacjenta (badanie i samobadanie), jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta;	P6U_U	P6S_UO
C.U68.	przeprowadzać kompleksowe badanie fizykalne pacjenta, dokumentować wyniki badania oraz dokonywać ich analizy dla potrzeb opieki pielęgniarskiej, zastosować ocenę kompleksową stanu zdrowia pacjenta według schematu cztery A (Analgesia – znieczulenie, Activity of daily living – aktywność życia, Adverse effects – działania niepożądane, Aberrant behaviors – działania niepożądane związane z lekami), stosować system opisu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej PES oraz oceniać kompletność zgromadzonych informacji	P6U_U	P6S_UK

Nazwa kierunku studiów		Pielęgniarstwo	
Poziom kształcenia		Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia		Praktyczny	
Symbol efektów uczenia się	Efekty uczenia się - opis	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK	Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
	dotyczących sytuacji zdrowotnej pacjenta według schematu SOAP (Subjective – dane subiektywne, Objective – dane obiektywne, Assessment – ocena, Plan/Protocol – plan działania);		
C.U69.	gromadzić dane o stanie zdrowia pacjenta z wykorzystaniem technologii cyfrowych;	P6U_U	P6S_UO
C.U70.	wykonywać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku, interpretować składowe prawidłowego zapisu czynności bioelektrycznej serca, rozpoznawać zaburzenia zagrażające zdrowiu i życiu;	P6U_U	P6S_UW
C.U71.	wykonać badanie spirometryczne i dokonać wstępnej oceny wyniku badania u pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia;	P6U_U	P6S_UO
C.U72.	stosować zasady zapobiegania zakażeniom związanym z opieką zdrowotną i zwalczania ich;	P6U_U	P6S_UO
C.U73.	stosować zasady zapobiegania zakażeniom odcewnikowym krwi, szpitalnemu zapaleniu płuc, zakażeniom układu moczowego, zakażeniom układu pokarmowego o etiologii Clostridioidesdifficile, zakażeniom miejsca operowanego, zakażeniom ran przewlekłych i zakażeniu ogólnoustrojowemu;	P6U_U	P6S_UO
C.U74.	stosować środki ochrony indywidualnej niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa swojego, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami związanymi z opieką zdrowotną oraz wdrażać odpowiedni rodzaj izolacji pacjentów;	P6U_U	P6S_UO
C.U75.	interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemów informacji w ochronie zdrowia z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych;	P6U_U	P6S_UW

Nazwa kierunku studiów		Pielęgniarstwo	
Poziom kształcenia		Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia		Praktyczny	
Symbol efektów uczenia się	Efekty uczenia się - opis	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK	Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
C.U76.	posługiwać się dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz ochrony danych osobowych;	P6U_U	P6S_UO
C.U77.	posługiwać się językiem migowym i innymi sposobami oraz środkami komunikowania się w opiece nad pacjentem niedosłyszącym i niesłyszącym;	P6U_U	P6S_UK
C.U78.	stosować narzędzia wykorzystywane w systemach telemedycznych i e-zdrowia;	P6U_U	P6S_UO
C.U79.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi teleinformatycznych do gromadzenia danych;	P6U_U	P6S_UO
C.U80.	wspierać pacjenta w zakresie wykorzystywania systemów teleinformatycznych do samoopieki w stanie zdrowia i stanie choroby.	P6U_U	P6S_UK
D. NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ			
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	P6U_U	P6S_UW
D.U2.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	P6U_U	P6S_UW
D.U3.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	P6U_U	P6S_UO

Nazwa kierunku studiów		Pielęgniarstwo	
Poziom kształcenia		Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia		Praktyczny	
Symbol efektów uczenia się	Efekty uczenia się - opis	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK	Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
D.U4.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarstwiej;	P6U_U	P6S_UO
D.U5.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	P6U_U	P6S_UW
D.U6.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych jam ciała (nakłucia jamy brzusznej, nakłucia jamy opłucnowej, pobierania szpiku, punkcji lędźwiowej) oraz endoskopii;	P6U_U	P6S_UK
D.U7.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	P6U_U	P6S_UO
D.U8.	wystawiać recepty na leki w ramach realizacji zleceń lekarskich w określonych stanach klinicznych;	P6U_U	P6S_UW
D.U9.	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	P6U_U	P6S_UW
D.U10.	dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywcza) oraz żywienie pozajelitowe;	P6U_U	P6S_UW
D.U11.	przeprowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	P6U_U	P6S_UW
D.U12.	przeprowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i zaburzeń psychicznych, w tym uzależnień, z uwzględnieniem rodzin tych pacjentów;	P6U_U	P6S_UK

Nazwa kierunku studiów		Pielęgniarstwo	
Poziom kształcenia		Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia		Praktyczny	
Symbol efektów uczenia się	Efekty uczenia się - opis	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK	Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
D.U13.	przeprowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację pacjenta z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;	P6U_U	P6S_UO
D.U14.	edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	P6U_U	P6S_UK
D.U15.	przeprowadzić rozmowę terapeutyczną;	P6U_U	P6S_UK
D.U16.	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	P6U_U	P6S_UK
D.U17.	komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	P6U_U	P6S_UK
D.U18.	organizować izolację pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych;	P6U_U	P6S_UO
D.U19.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;	P6U_U	P6S_UO
D.U20.	wykonać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku oraz rozpoznać stan zagrażający zdrowiu i życiu;	P6U_U	P6S_UO
D.U21.	obliczać dawki insuliny okołoposiłkowej z uwzględnieniem wyników badań pacjenta, w tym modyfikować dawkę stałą insuliny;	P6U_U	P6S_UW
D.U22.	przygotować pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych oraz zabiegu operacyjnego w trybach pilnym i planowym;	P6U_U	P6S_UO
D.U23.	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;	P6U_U	P6S_UW

Nazwa kierunku studiów		Pielęgniarstwo	
Poziom kształcenia		Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia		Praktyczny	
Symbol efektów uczenia się	Efekty uczenia się - opis	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK	Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
D.U24.	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym usuwać szwy i zakładać opatrunki specjalistyczne;	P6U_U	P6S_UW
D.U25.	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;	P6U_U	P6S_UW
D.U26.	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową i moczową;	P6U_U	P6S_UO
D.U27.	przekazać pacjenta, zgodnie z procedurami, na blok operacyjny na badania inwazyjne lub przyjąć pacjenta z bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych, przekazać pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego oraz przekazać informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (Situation – sytuacja, Background – tło, Assessment – ocena, Recommendation – rekomendacja);	P6U_U	P6S_UK
D.U28.	zapewnić bezpieczeństwo kobiecie i dziecku w sytuacji porodu nagłego;	P6U_U	P6S_UO
D.U29.	ocenić możliwości i deficyty funkcjonalne osoby starszej w życiu codziennym, posługując się skalami wchodzącymi w zakres całościowej oceny geriatrycznej;	P6U_U	P6S_UW
D.U30.	rozpoznać ryzyko zespołu kruchości (frailtysyndrome) u osoby starszej, posługując się rekomendowanymi skalami oceny oraz ustalić na tej podstawie priorytety opieki pielęgniarskiej i działania prewencyjne w zakresie zapobiegania pogłębianiu się deficytów funkcjonalnych;	P6U_U	P6S_UW
D.U31.	stosować algorytmy postępowania resuscytacyjnego BLS i ALS zgodnie z wytycznymi PRC i ERC;	P6U_U	P6S_UO P6S_UU
D.U32.	przewodzić dokumentację medyczną w szpitalnym oddziale ratunkowym zgodnie z przepisami prawa;	P6U_U	P6S_UO P6S_UU

Nazwa kierunku studiów		Pielęgniarstwo	
Poziom kształcenia		Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia		Praktyczny	
Symbol efektów uczenia się	Efekty uczenia się - opis	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK	Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
D.U33.	stosować system segregacji medycznej w szpitalnym oddziale ratunkowym;	P6U_U	P6S_UO
D.U34.	analizować i krytycznie oceniać potrzeby pacjentów wymagających wzmożonej opieki medycznej (osób starszych, niedołącznych, samotnych, przewlekle chorych oraz wymagających zastosowania przymusu bezpośredniego) w szpitalnym oddziale ratunkowym oraz reagować na te potrzeby, dostosowując do nich interwencje pielęgniarские;	P6U_U	P6S_UO
D.U35.	przygotować pacjenta do transportu medycznego i zapewnić mu opiekę w trakcie tego transportu;	P6U_U	P6S_UO
D.U36.	stosować procedury postępowania pielęgniarского w stanach zagrożenia zdrowia i życia;	P6U_U	P6S_UO
D.U37.	stosować wytyczne postępowania w stanach klinicznych w szpitalnym oddziale ratunkowym;	P6U_U	P6S_UO
D.U38.	pielęgnować pacjenta z rurką intubacyjną lub tracheostomią oraz wentylowanego mechanicznie;	P6U_U	P6S_UO
D.U39.	wykonywać toaletę drzewa oskrzelowego systemem otwartym lub zamkniętym u pacjenta w określonych stanach klinicznych;	P6U_U	P6S_UO
D.U40.	pielęgnować żylny dostęp naczyniowy obwodowy i centralny oraz dotętniczy;	P6U_U	P6S_UO
D.U41.	rozpoznać agonię i pielęgnować pacjenta umierającego;	P6U_U	P6S_UO
D.U42.	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;	P6U_U	P6S_UO
D.U43.	przeprowadzić ocenę pacjenta w ramach procedury kwalifikacyjnej do przyjęcia do świadczeń opieki długoterminowej (domowych, dziennych i stacjonarnych);	P6U_U	P6S_UO

Nazwa kierunku studiów		Pielęgniarstwo	
Poziom kształcenia		Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia		Praktyczny	
Symbol efektów uczenia się	Efekty uczenia się - opis	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK	Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
D.U44.	planować, organizować i koordynować proces udzielania świadczeń zdrowotnych dla pacjentów pielęgniarstwa długoterminowej opieki domowej, opieki dziennej lub przebywających w stacjonarnych zakładach opieki długoterminowej;	P6U_U	P6S_UO
D.U45.	wykorzystać w opiece długoterminowej innowacje organizacyjne i najnowsze technologie medyczne oraz cyfrowe;	P6U_U	P6S_UO
D.U46.	krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych oraz wskazać możliwości ich wykorzystania w praktyce zawodowej pielęgniarstwa;	P6U_U	P6S_UW
D.U47.	stosować regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej w działalności zawodowej pielęgniarstwa.	P6U_U	P6S_UO
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:			
K.S1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	P6U_K	P6S_KR
K.S2.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	P6U_K	P6S_KR
K.S3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	P6U_K	P6S_KO
K.S4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	P6U_K	P6S_KO

Nazwa kierunku studiów		Pielęgniarstwo	
Poziom kształcenia		Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia		Praktyczny	
Symbol efektów uczenia się	Efekty uczenia się - opis	Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK	Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
K.S5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	P6U_K	P6S_KK
K.S6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	P6U_K	P6S_KO
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	P6U_K	P6S_KK

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Kryterium zaliczenia
Testu jednokrotnego wyboru, zobjektyzowana odpowiedź ustna, prezentacja ustna, esej refleksyjny	60-67% - dostateczny (3) 68-76% - p. dostateczny (3,5) 77-84% - dobry (4) 85-90% - p. dobry (4,5) 91-100% - bardzo dobry (5)

TABELA KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Nazwa kierunku studiów		PIELĘGNIARSTWO
Poziom kształcenia		Studia I stopnia
Profil kształcenia		Praktyczny
	Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się - opis
WIEDZA	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
	W01	rozwój, budowę i funkcje organizmu człowieka w każdym okresie życia w warunkach prawidłowych i patologicznych;
	W02	uwarunkowania i mechanizmy funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego;
	W03	etiologię, patomechanizm, objawy kliniczne, przebieg i sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w wybranych jednostkach chorobowych;
	W04	funkcjonowanie systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;
	W05	zasady promocji zdrowia i profilaktyki chorób, w tym chorób nowotworowych;
	W06	zadania, funkcje i uwarunkowania rozwoju zawodu pielęgniarki;
	W07	modele opieki pielęgniarskiej nad osobą zdrową, chorą, niepełnosprawną i umierającą;
	W08	etyczne, społeczne i prawne uwarunkowania wykonywania zawodu pielęgniarki.
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
	U01	udzielać świadczeń w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób, w tym chorób nowotworowych;
	U02	rozpoznawać problemy zdrowotne i określać priorytety w opiece pielęgniarskiej;
	U03	organizować, planować i sprawować całościową i zindywidualizowaną opiekę pielęgniarską nad osobą chorą, niepełnosprawną i umierającą, wykorzystując wskazania aktualnej wiedzy medycznej;

UMIEJĘTNOŚCI	U04	udzielać świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych w zakresie określonym w przepisach prawa;
	U05	decydować o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgniarskich;
	U06	współpracować z pacjentem, rodziną lub opiekunem pacjenta w realizacji ustalonych celów opieki pielęgniarskiej oraz prowadzonych działań edukacyjnych;
	U07	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w celu postawienia diagnozy pielęgniarskiej oraz planowania, realizacji i ewaluacji interwencji pielęgniarskich;
	U08	przeprowadzić badanie kwalifikacyjne do szczepień ochronnych i wykonywać szczepienia ochronne określone w przepisach prawa, realizować obowiązujące procedury w sytuacji wystąpienia niepożądanego odczynu poszczepiennego (NOP) oraz prowadzić sprawozdawczość w zakresie szczepień ochronnych
	U09	wykonać badanie elektrokardiograficzne (EKG) u pacjenta w różnym wieku w spoczynku, interpretować składowe prawidłowego zapisu czynności bioelektrycznej serca oraz rozpoznać cechy elektrokardiograficzne stanów zagrożenia zdrowia i życia;
	U10	wykonać badanie spirometryczne i dokonać wstępnej oceny wyniku tego badania u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia;
	U11	udzielać pierwszej pomocy i podejmować działania ratownicze w ramach resuscytacji krążeniowo-oddechowej;
	U12	usunąć szwy i pielęgnować ranę, w tym założyć i zmienić opatrunek;
	U13	przygotować i podać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarskim w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;
	U14	wystawiać recepty na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;
	U15	wystawiać recepty na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;
	U16	dokonywać analizy jakości opieki pielęgniarskiej i podejmować działania na rzecz jej poprawy;
	U17	organizować pracę własną i podległego personelu oraz współpracować w zespołach pielęgniarskich i zespołach interdyscyplinarnych;
	U18	stosować myślenie krytyczne w praktyce zawodowej pielęgniarki.
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	

KOMPETE NCJE	K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;
	K02	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;
	K03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
	K04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
	K05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
	K06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
	K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

Plan studiów
Kierunek: Pielęgniarstwo.....
od roku akademickiego 2026/2027
(2026 – 2029)
studia stacjonarne I stopnia
profil praktyczny

Semestr I

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Typ	Typ zajęć i suma godzin						Forma zaliczenia	ECTS
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ilość godzin)	Zajęcia bez nauczyciela (ilość godzin)	Zajęcia praktyczne (ilość godzin)	Praktyki zawodowe (ilość godzin)		
1.		Anatomia	A	30						E	1
2.					30		30			O	3
3.		Fizjologia	A	20						E	1
4.					30		30			O	2
5.		Biochemia i biofizyka	A	30						O	1
6.					15		10			O	1
7.		Mikrobiologia i parazytologia	A	30						O	1
8.					15		10			O	1
9.		Radiologia	A	20						O	0,5
10.					10					O	0,5
11.		Psychologia	B		30		15			O	2
12.		Pedagogika	B		20		10			O	1
13.		Prawo medyczne	B		20		10			O	1
14.		Socjologia	B		20		10			O	1
15.		Język angielski	B		30					O	1
16.		Etyka zawodu pielęgniarki	B	10						O	0,5
17.		Współpraca i komunikacja w zespole interdyscyplinarnym	B	10			5			O	1
18.					30					O	1
19.		Zdrowie publiczne	B		20		10			O	1
20.		Podstawy pielęgniarstwa	C	30						O	1

21.						120				E	5
22.		Zakażenia szpitalne	C		25		15			O	1,5
23.		Wychowanie fizyczne			30					O	
<i>W sumie godzin</i>				180	325	120	155	0	0		29
<i>Razem godzin w semestrze</i>				780							
<i>Suma punktów ECTS</i>											

Semestr II

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Typ	Typ zajęć i suma godzin						Forma zaliczenia	ECTS
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ilość godzin)	Zajęcia bez nauczyciela (ilość godzin)	Zajęcia praktyczne (ilość godzin)	Praktyki zawodowe (ilość godzin)		
1.		Patologia	A	30						O	1
2.					10		15			O	1
3.		Genetyka	A	30						O	1
4.					15		10			O	1
5.		Farmakologia	A	30						E	2
6.					30		20			O	2
7.		Język angielski	B		30					O	1
8.		Podstawy pielęgniarstwa	C			80	30			E	4
9.								120		O	4
10.									120	O	4
11.		Promocja zdrowia	C	10						O	0,5
12.					15		10			O	1
13.								20		O	1
14.		Badanie fizykalne w praktyce zawodowej pielęgniarki	C	10						O	0,5
15.						40	30			O	2,5
16.		Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej	C	15						O	0,5
17.		Dietetyka	C	15						O	0,5
18.					10		15			O	1
19.		Organizacja pracy pielęgniarki	C	15						O	0,5
20.					10		15			O	1
21.		Przedmiot do wyboru	C	15						O	0,5
22.					10		5			O	0,5
23.		Wychowanie fizyczne			30					O	
W sumie godzin				170	160	120	150	140	120		
Razem godzin w semestrze				860							31
Suma punktów ECTS											

19.		Język migowy		15						O	0,5
20.					10		5			O	0,5
19.		Telemedycyna i e-zdrowie		15						O	0,5
20.					10		5			O	0,5

Semestr III

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Typ	Typ zajęć i suma godzin						Forma zaliczenia	ECTS
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ilość godzin)	Zajęcia bez nauczyciela (ilość godzin)	Zajęcia praktyczne (ilość godzin)	Praktyki zawodowe (ilość godzin)		
1.		Język angielski	B		30					O	1
2.		Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej	C		30		30			O	2
3.								80		O	3
4.		Zasoby i system informacji w ochronie zdrowia	C		25		15			O	1,5
5.		Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	D	55						E	1,5
6.						30	20			O	1,5
7.		Medycyna ratunkowa i pielęgniarstwo ratunkowe	D	15						O	0,5
8.						25	20			O	1,5
9.								40		O	2
10.		Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	D	55						E	1,5
11.						35	30			O	2
12.								120		O	4
13.		Chirurgia, blok operacyjny i pielęgniarstwo chirurgiczne	D	55						E	1,5
14.						30	20			O	1,5
15.								120		O	4
W sumie godzin				180	85	120	135	360	0		29
Razem godzin w semestrze					880						
Suma punktów ECTS											

Semestr IV

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu			Typ zajęć i suma godzin						Forma zaliczenia	ECTS
			Typ	Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ilość godzin)	Zajęcia bez nauczyciela (ilość godzin)	Zajęcia praktyczne (ilość godzin)	Praktyki zawodowe (ilość godzin)			
1.		Język angielski	B		30					E	2	
2.		Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej	C						120	O	4	
3.		Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	D					140		O	5	
4.		Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	D						120	O	4	
5.		Chirurgia, blok operacyjny i pielęgniarstwo chirurgiczne	D						120	O	6	
6.		Medycyna ratunkowa i pielęgniarstwo ratunkowe	D						40	O	2	
7.		Geriatrya i pielęgniarstwo geriatryczne	D	30						O	1	
8.						10	20			O	1	
9.		Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	D	30						O	1	
10.						10	20			O	1	
11.		Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej	D	30						O	1	
12.						10	20			O	1	
13.		Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne	D	30						O	1	
14.						10	20			O	1	
W sumie godzin				120	30	40	80	140	400		31	
Razem godzin w semestrze				810								
Suma punktów ECTS												

Semestr V

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Typ	Typ zajęć i suma godzin						Forma zaliczenia	ECTS
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ilość godzin)	Zajęcia bez nauczyciela (ilość godzin)	Zajęcia praktyczne (ilość godzin)	Praktyki zawodowe (ilość godzin)		
1.		Badania naukowe w pielęgniarstwie	D	10						O	0,5
2.					25		15			O	1,5
3.		Etyka zawodu pielęgniarki	B		35		5			E	1,5
4.		Pediatrica i pielęgniarstwo pediatryczne	D						140	O	5
5.		Geriatrica i pielęgniarstwo geriatryczne	D					80		O	3
								80	O	3	
6.		Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	D					80		O	3
7.		Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej	D					40		O	2
8.		Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne	D					60		O	2
9.		Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	D	30						O	1
10.						10	20			O	1
11.		Anestezjologia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece	D	30						O	1
12.						10	20			O	1
13.		Podstawy rehabilitacji	D	30						O	1
14.						5	10			O	0,5
15.		Opieka paliatywna	D	30						O	1
16.						5	20			O	1
17.									40		O
W sumie godzin				130	60	30	90	300	220		31
Razem godzin w semestrze				830							
Suma punktów ECTS											

Semestr VI

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Typ	Typ zajęć i suma godzin					Praktyki zawodowe (ilość godzin)	Forma zaliczenia	ECTS	
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ilość godzin)	Zajęcia bez nauczyciela (ilość godzin)	Zajęcia praktyczne (ilość godzin)				
1.		Anestezjologia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece	D					80		O	3	
2.									80	O	3	
3.		Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	D					80		O	3	
4.								80	O	3		
5.		Opieka paliatywna	D						40	O	2	
6.		Praktyki zawodowe wybrane indywidualnie przez studenta	D						80	O	3	
7.		Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	D						80	O	3	
8.		Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej	D						40	O	2	
9.		Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne	D						60	O	2	
10.		Przygotowanie do egzaminu dyplomowego	D							O	5	
W sumie godzin				0	0	0	0	160	460			
Razem godzin w semestrze				620								29
Suma punktów ECTS												

3. Sylabusy

SYLABUSY

**SYLABUSY
PIELEGNIARSTWO
STUDIA I STOPNIA
2026 – 2029**

OPIS symboli do KRK 2026-2029
EFEKTY UCZENIA SIĘ –podział na grupy wraz z symbolami
STUDIA I stopnia

PI – pielęgniarstwo

S – studia stacjonarne

L – studia licencjackie - pierwszego stopnia

6 – semestry cyklu kształcenia

Czyli opis podstawowy: "PI-SL6>"

A. NAUKI PRZEDKLINICZNE

NP

– Anatomia	PI-SL6>
– Fizjologia	PI-SL6>
– Patologia	PI-SL6>
– Genetyka	PI-SL6>
– Biochemia i biofizyka	PI-SL6>
– Mikrobiologia i parazytologia	PI-SL6>
– Farmakologia	PI- SL6>
– Radiologia	PI- SL6>

B. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANIZM W PIEŁĘGNIARSTWIE NSiHwP

– Psychologia	PI-SL6>
– Socjologia	PI-SL6>
– Pedagogika	PI-SL6>
– Prawo medyczne	PI-SL6>
– Zdrowie publiczne	PI-SL6>
– Etyka zawodu pielęgniarki	PI-SL6>
– Współpraca i komunikacja w zespole interprofesjonalnym	PI-SL6>
– Język angielski	PI-SL6>

C. NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI PIEŁĘGNIARSKIEJ NPOP

– Podstawy pielęgniarstwa	PI-SL6>
– Promocja zdrowia	PI-SL6>
– Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej	PI-SL6>
– Dietetyka	PI-SL6>

– Organizacja pracy pielęgniarki	PI-SL6>
– Badanie fizykalne w praktyce zawodowej pielęgniarki	PI-SL6>
– Zakażenia szpitalne	PI-SL6>
– Zasoby i system informacji w ochronie zdrowia	PI-SL6>
– Język migowy	PI-SL6>
– Telemedycyna i e-zdrowie	PI-SL6>
D. NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNAEJ	NOS
– Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	PI-SL6>
– Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	PI-SL6>
– Chirurgia, blok operacyjny i pielęgniarstwo chirurgiczne	PI-SL6>
– Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne	PI-SL6>
– Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	PI-SL6>
– Anestezjologia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece	PI-SL6>
– Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej	PI-SL6>
– Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	PI-SL6>
– Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne	PI-SL6>
– Opieka paliatywna	PI-SL6>
– Podstawy rehabilitacji	PI-SL6>
– Medycyna ratunkowa i pielęgniarstwo ratunkowe	PI-SL6>
– Badania naukowe w pielęgniarstwie	PI-SL6>
Przygotowanie do egzaminu dyplomowego	PI-SL6>

Semestr I

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: studia pierwszego stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Anatomia		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	Anatomy		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	I

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	Instytut Nauk Medycznych
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Wykłady (W)	30		1			
Ćwiczenia (Ć)	30		3		3	
Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	30					

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	egzamin
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela	zaliczenie

Wymagania wstępne	
Zna podstawy biologii człowieka	

Cele przedmiotu	
C1	Zdobycie wiedzy dotyczącej budowy narządów i układów ciała człowieka
C2	Zdobycie wiedzy na temat mianownictwa anatomicznego i jego wykorzystania w praktyce zawodowej

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
A.W1.	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górne i dolne, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno- -stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ krwiotwórczy, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układ płciowy męski i żeński, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna);	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
A.U1.	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
A.W1.	Egzamin testowy	W, Ć
A.U1.	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Propedeutyka anatomii: osie i płaszczyzny ciała, podstawowe pojęcia anatomiczne, okolice ciała, rodzaje tkanek organizmu ludzkiego, układy narządów.
W2	Wprowadzenie do osteologii i artrologii: budowa i rodzaje kości, budowa i rodzaje stawów, ścięgna i więzadła. Szkielet osiowy cz. 1 – kośćiec kręgosłupa, klatki piersiowej i ich połączenia.
W3	Szkielet osiowy – czaszka, połączenia kości czaszki, doły i jamy czaszki, ciemiączka.
W4	Kośćiec kończyn. Połączenia kości kończyn.
W5	Układ nerwowy – budowa neuronu, rodzaje neuronów, mózgowie.
W6	Układ nerwowy – budowa neuronu rdzeniowego. Autonomiczny układ nerwowy.
W7	Narządy zmysłów – wzrok, słuch, smak, powonienie, równowaga, narządy czucia powierzchownego i głębokiego.
W8	Układ naczyniowy – naczynia tętnicze.
W9	Układ naczyniowy – naczynia żyłne.
W10	Układ oddechowy, śródpiersie, opłucna.
W11	Układ pokarmowy – przewód pokarmowy. Drogi żółciowe wewnętrzne i zewnętrzne.
W12	Narząd płciowy żeński i droga jaja. Dno miednicy.
W13	Narząd płciowy męski i droga plemnika.
W14	Podstawy embriologii – zapłodnienie, rozwój zarodka i płodu ludzkiego.
W15	Powłoka wspólna ciała – skóra, wytwory naskórka, gruczoły skóry, sutki.
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Układ ruchu cz. 1 – mięśnie głowy i szyi, klatki piersiowej, grzbietu, brzucha
Ć2	Czynny układ ruchu cz. 2 – mięśnie kończyn (kończyna górna, kończyna dolna)

	Kolokwium 1. Czynny układ ruchu cz. 1
Ć3	Mózgowie i rdzeń kręgowy Kolokwium 2. Czynny układ Ruchu cz. 2
Ć4	Nery czaszkowe Kolokwium 3. Mózgowie i rdzeń kręgowy
Ć5	Sploty nerwowe: splot ramienny i nerwowo - lędźwiowy Kolokwium 4. Nerwy czaszkowe
Ć6	Drogi ruchowe i uczuciowe, unaczynienie mózgowia, opony, płyn mózgowo - rdzeniowy Kolokwium 5. Nerwy rdzeniowe
Ć7	Gruczoły wydzielania wewnętrznego – podwzgórze, przysadka, szyszynka, tarczyca, przytarczycy, nadnercza Kolokwium 6. Drogi ruchowe i uczuciowe, unaczynienie mózgowia, opony, płyn mózgowo - rdzeniowy
Ć8	Układ pokarmowy cz.1 – przewód pokarmowy Kolokwium 7. Gruczoły wydzielania wewnętrznego
Ć9	Układ pokarmowy cz. 2 – Wielkie gruczoły trawienne (wątroba, trzustka), otrzewna Kolokwium 8. Układ pokarmowy cz. 1
Ć10	Układ oddechowy Kolokwium 9. Układ pokarmowy cz. 2
Ć11	Serce i duże naczynia Kolokwium 10. Układ oddechowy
Ć12	Układ moczowy. Kolokwium 11. Serce i duże naczynia
Ć13	Układ krwiotwórczy i limfatyczny (szpik kostny, śledziona, grasica, węzeł chłonny, naczynia chłonne) Kolokwium 12. Układ moczowo - płciowy
Ć14	Rozwój płodu ludzkiego. Kolokwium 13. Układ krwiotwórczy
Ć15	Repetitorium przedegzaminacyjne Kolokwium 14. Rozwój płodu ludzkiego.

Metody dydaktyczne

Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	60		30	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	30		30	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90		60	

Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	4		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:		2	

Literatura podstawowa*	
1	Bochenek A., Reicher M.: Anatomia człowieka: repetytorium na podstawie anatomii człowieka. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2014.
2	B. Cisek, Bruska M.: Woźniak – Anatomia człowieka. Edra Urban & Partner, Wrocław 2019.
Literatura uzupełniająca*	
1	Paulsen F., Waschke J., (red. wyd. pol. Jędrzejewski KS., Polgaj M.): Atlas anatomii człowieka Sobotta cz. 1-3 (angielskie mianownictwo anatomiczne), Edra Urban & Partner Wrocław 2024.
2	Bochenek A., Reicher M.: Anatomia człowieka. T. 1-5, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2022.

*Uwzględnione w sylabusie podręczniki obejmują zarówno najnowsze publikacje, jak i wybrane pozycje wydane w latach wcześniejszych. Starsze opracowania zostały zachowane ze względu na ich wysoką wartość merytoryczną, ugruntowaną pozycję w literaturze przedmiotu oraz ponadczasowy charakter prezentowanych koncepcji i narzędzi, które pozostają aktualne w praktyce pielęgniarstwa.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: studia pierwszego stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Fizjologia		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	Physiology		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	I

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	
Instytut	Instytut Nauk Medycznych	
Katedra	--	
Prowadzący zajęcia	--	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Wykłady (W)	20		1			
Ćwiczenia (Ć)	30		2		2	
Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	30					

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	egzamin
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela	zaliczenie

Wymagania wstępne
Zna podstawy biologii człowieka

Cele przedmiotu	
C1	Zdobycie wiedzy dotyczącej podstawowych funkcji życiowych narządów, układów narządów i całości organizmu człowieka
C2	Rozumienie konieczności znajomości procesów życiowych zachodzących w organizmie człowieka

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
A.W2.	neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie człowieka;	
A.W3.	fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu człowieka: układu kostno- -stawowo-mięśniowego, układu krążenia, układu krwiotwórczego, układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowego, układu płciowego męskiego i żeńskiego, układu nerwowego, układu hormonalnego, układu immunologicznego oraz narządów zmysłów i powłoki wspólnej;	
A.W4.	udział układów i narządów organizmu człowieka w utrzymaniu jego homeostazy oraz zmiany w funkcjonowaniu organizmu człowieka jako całości w przypadku zaburzenia jego homeostazy;	
A.W5.	podstawy działania układów regulacji oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego w utrzymaniu homeostazy;	
A.W6.	mechanizmy odporności wrodzonej i nabytej, humoralnej i komórkowej;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
A.U2.	interpretować procesy fizjologiczne, ze szczególnym uwzględnieniem neurohormonalnej regulacji procesów fizjologicznych;	
A.U3.	opisywać zmiany w funkcjonowaniu organizmu człowieka jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	
Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
A.W2.- A.W6.	Egzamin testowy	W, Ć
A.U2.-A.U3.	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S7.	Obserwacja	Ć
Treści programowe przedmiotu		
Forma zajęć – wykłady – tematyka		
W1	Prawa fizjologiczne organizmu człowieka	
W2	Układ nerwowy	
W3	Autonomiczny układ nerwowy	
W4	Regulacja hormonalna	
W5	Fizjologia układu krążenia	
W6	Fizjologia układu oddechowego	
W7	Właściwości i funkcje krwi	
W8	Fizjologia układu pokarmowego	
W9	Funkcja nerek i gospodarka wodno-elektrolitowa	
W10	Fizjologia układu rozrodczego	

Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Prawa fizjologiczne organizmu człowieka
Ć2	Układ nerwowy
Ć3	Autonomiczny układ nerwowy
Ć4	Regulacja hormonalna
Ć5	Fizjologia układu krążenia
Ć6	Fizjologia układu oddechowego
Ć7	Właściwości i funkcje krwi
Ć8	Fizjologia układu pokarmowego
Ć9	Funkcja nerek i gospodarka wodno-elektrolitowa
Ć10	Fizjologia układu rozrodczego

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe.

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	50		30	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	30		30	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	80		60	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	

Literatura podstawowa*	
1	Górski J. (red): <i>Fizjologia człowieka</i> . PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2010.
2	Badowska-Kozakiewicz AM. (red): <i>Fizjologia człowieka w zarysie - zintegrowane podejście</i> . PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2019
Literatura uzupełniająca*	
1	Krauss H., Gibas-Dorna M.: <i>Fizjologia człowieka – podstawy</i> . PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2021.
2	Lewin-Kowalik J. (red.): <i>Fizjologia człowieka. Podręcznik dla studentów kierunków medycznych</i> . Edra Urban & Partner, Wrocław 2024.

*Uwzględnione w sylabusie podręczniki obejmują zarówno najnowsze publikacje, jak i wybrane pozycje wydane w latach wcześniejszych. Starsze opracowania zostały zachowane ze względu na ich wysoką wartość merytoryczną, ugruntowaną pozycję w literaturze przedmiotu oraz ponadczasowy charakter prezentowanych koncepcji i narzędzi, które pozostają aktualne w praktyce pielęgniarstwa.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*

Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Biochemia i biofizyka		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	Biochemistry and Biophysics		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	I

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	30		1			
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>	15		1		1	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	10					

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie
	zajęcia praktyczne	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne	
Zna podstawy chemii organicznej, nomenklaturę związków organicznych.	
Zna w stopniu podstawowym budowę komórki zwierzęcej.	
Zna w stopniu podstawowym budowę atomu.	

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej zjawisk chemicznych zachodzących w organizmie człowieka w warunkach fizjologii oraz podstawowych prawidłowości biochemicznych w organizmie.
C2	Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej zjawisk chemicznych zachodzących w organizmie człowieka w warunkach patologii oraz procesów chemicznych w chorym organizmie.
C3	Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej zjawisk biofizycznych zachodzących w organizmie człowieka w warunkach normy i patologii.
C4	Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej oddziaływania różnych rodzajów promieniowania jonizującego i fali ultradźwiękowej na organizmy żywe.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
A.W16.	podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne);	
A.W17.	mechanizmy regulacji i biofizyczne podstawy funkcjonowania metabolizmu w organizmie człowieka;	
A.W18.	rolę witamin, aminokwasów, nukleozydów, monosacharydów, kwasów karboksylowych i ich pochodnych, wchodzących w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych;	
A.W19.	wpływ na organizm człowieka czynników zewnętrznych takich jak temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące, w tym radonu występującego w środowisku;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
A.U7.	współuczestniczyć w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki;	
A.U8.	współuczestniczyć w zapobieganiu błędom przedlaboratoryjnym;	
A.U9.	właściwie interpretować wyniki badań laboratoryjnych;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	
Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)

A.W16.- A.W19.	Zaliczenie testowe	W, Ć
A.U7.-A.U9.	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Budowa i funkcje makromolekuł występujących w organizmie ludzkim.
W2	Aminokwasy. Peptydy i białka. Biosynteza i katabolizm białek.
W3	Węglowodany i ich przemiana. Wybrane zaburzenia gospodarki węglowodanowej organizmu (cukrzyca, glikogenozy).
W4	Tłuszcze i ich przemiana. Cykl kwasów trójkarboksylowych.
W5	Witaminy, związki mineralne i hormony.
W6	Równowaga kwasowo-zasadowa w organizmie. Podstawy biofizyki.
W7	Struktura i funkcje kwasów nukleinowych (DNA, mtDNA, mRNA, rRNA, tRNA). Replikacja, transkrypcja, translacja. Regulacja ekspresji genu.
W8	Fizyczne podstawy nośników informacji takich jak fale elektromagnetyczne i dźwiękowe.
W9	Wpływ promieniowania jonizującego na organizm żywy.
W10	Wpływ pola grawitacyjnego na organizm człowieka
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Fizyczne podstawy inwazyjnych i nieinwazyjnych metod diagnostycznych.
Ć2	Błędy laboratoryjne – ich zapobieganie.
Ć3	Wyniki badań laboratoryjnych – ich interpretacja.

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45		15	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	10		10	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	55		25	
Summaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1	

Literatura podstawowa	
1	Skorobogatowa Z., Nowicka G., Janicka Ł., Staszkievicz M., Matwienko A.: Biochemia: schematy – pytania – odpowiedzi. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2024.
2	Kubisz L., Biofizyka. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2024.
Literatura uzupełniająca	
1	Bańkowski E.: Biochemia. Podręcznik dla studentów uczelni medycznych. Edra Urban & Partner, Wrocław 2020.
2	Hames D.B, Hooper N.M., Biochemia, Krótkie wykłady (wydanie IV), Wydawnictwo PWN 2021.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*

Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Mikrobiologia i parazytologia		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	Microbiology and Parasitology		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	I

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	30		1			
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>	15		1		1	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	10					

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie

Wymagania wstępne	
Zna budowę komórki i podstawowe zasady dotyczące jej metabolizmu.	
Ma podstawową wiedzę dotyczącą struktury białek, węglowodanów i lipidów.	

Cele przedmiotu	
C1	Zaznajomienie z budową, czynnościami życiowymi mikroorganizmów oraz ich wpływem na zdrowie i życie człowieka i zwierząt.

Cele przedmiotu	
C2	Zaznajomienie z rolą mikroorganizmów i pasożytów w powstawaniu i szerzeniu się chorób zakaźnych.
C3	Poznanie zasad stosowania, zapobiegania i profilaktyki chorób wywoływanych przez mikroorganizmy w życiu codziennym i pracy zawodowej pielęgniarki.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
A.W20.	podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz metody stosowane w diagnostyce mikrobiologicznej;	
A.W21.	klasyfikację drobnoustrojów z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
A.U10.	rozpoznawać najczęściej spotykane mikroorganizmy patogenne oraz pasożyty człowieka na podstawie ich budowy, fizjologii, cykli życiowych oraz wywoływanych przez nie objawów chorobowych;	
A.U11.	zaplanować i wykonać podstawowe działania z zakresu diagnostyki mikrobiologicznej oraz zinterpretować uzyskane wyniki;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
A.W20.- A.W21.	Zaliczenie testowe	W, Ć
A.U10.- A.U11.	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Wprowadzenie do wirusologii, bakteriologii i parazytologii medycznej. Morfologia i fizjologia komórki bakteryjnej. Budowa i cykle rozwojowe wirusów.
W2	Systematyka drobnoustrojów. Drobnoustroje chorobotwórcze i stanowiące fizjologiczną florę organizmu.
W3	Mechanizmy chorobotwórczości drobnoustrojów. Drogi szerzenia się zakażeń w populacji. Flora fizjologiczna i jej znaczenie. Nosicielstwo bakterii chorobotwórczych.
W4	Elementy immunologii i epidemiologii chorób zakaźnych.
W5	Zasady pobierania i transportowania materiałów klinicznych do badań mikrobiologicznych. Etapy diagnostyki mikrobiologicznej. Metody hodowli i wykrywania drobnoustrojów chorobotwórczych, określenie wrażliwości na antybiotyki i chemioterapeutyki.

W6	Metody dekontaminacji środowiska szpitalnego (dezynfekcja, sterylizacja). Higiena rąk personelu medycznego. Zasady postępowania aseptycznego i antyseptycznego w procedurach medycznych. Kalendarz szczepień.
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Metody diagnostyki parazytologicznej oraz zasady profilaktyki w chorobach pasożytniczych.
Ć2	Pobieranie, zabezpieczenie i transport materiałów klinicznych do badań mikrobiologicznych.
Ć3	Podstawy diagnostyki mikrobiologicznej.

Metody dydaktyczne	
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.	

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45		15	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	10		10	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	55		25	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1	

Literatura podstawowa	
1	Bulanda M., Szostek S. (red): Podstawy mikrobiologii i epidemiologii szpitalnej. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2020.
2	Hildebrand J., Buńkowska-Gawlik K., Hildebrand W.: Parazytologia w obrazach. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2025.
Literatura uzupełniająca	
1	Bulanda M., Pietrzyk A. Wróblewska M.: Mikrobiologia lekarska. Tom 1 – 2. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2023
2	Hofkin BV., Loker ES.: Parazytologia. Wydawnictwo PWN, Warszawa 2026.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*

Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Radiologia		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	Radiology		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	I

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	Instytut Nauk Medycznych					
Katedra	--					
Prowadzący zajęcia	--					
Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Wykłady (W)	20		0,5			
Ćwiczenia (Ć)	10		0,5			

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
Wymagania wstępne		
Znajomość podstaw anatomii oraz fizyki w zakresie promieniowania i izotopów radioaktywnych.		
Cele przedmiotu		
C1	Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej metod radiologii w diagnostyce medycznej, ochrony radiologicznej pielęgniarki, roli i zadań pielęgniarki w przygotowaniu i asystowaniu przy badaniach z zakresu diagnostyki obrazowej.	
C2	Przygotowanie studenta do asystowania podczas badań obrazowych, ochrony osobistej i pacjenta przed promieniowaniem.	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwolanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
A.W29.	metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej.	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
A.U16.	stosować zasady ochrony radiologicznej.	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
A.W29	Zaliczenie testowe	W, Ć
A.U16.	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Diagnostyka radiologiczna – rodzaje, wskazania do badań radiologicznych.
W2	Metody badań ultradźwiękowych.
W3	Metody badań izotopowych.
W4	Promieniowanie jonizujące wykorzystywane w medycynie.
W5	Zasady podawania środków cieniujących - rola pielęgniarki.
W6	Wskazania do badań obrazowych w warunkach ambulatoryjnych oraz szpitalnych.
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Diagnostyka radiologiczna – rodzaje, wskazania do badań radiologicznych.
Ć2	Zasady podawania środków cieniujących - rola pielęgniarki.
Ć3	Wskazania do badań obrazowych w warunkach ambulatoryjnych oraz szpitalnych.
Ć4	Ogólne zasady ochrony przed promieniowaniem.
Ć5	Środki do ochrony radiologicznej pacjenta i personelu medycznego

Metody dydaktyczne				
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.				
Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30		10	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				

Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	30		10	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			0,5	

Literatura podstawowa	
1	Herring W.: (red. Sąsiadek M.): Podręcznik radiologii. Wydawanie 5. Urban&Partner, 2025.
2	Cieszanowski A., Bekiesińska-Figatowska M.: Radiologia. Podręcznik dla studentów. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2022.
Literatura uzupełniająca	
1	Pruszyński B. (red.): Radiologia – Diagnostyka Obrazowa Rtg, TK, USG, MR i medycyna nuklearna. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2014.
2	Brant WE., Helms CA., Klein J., Vinson EN.: Podstawy diagnostyki radiologicznej (tom 1-4). Medipage, Warszawa 2020.

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: studia pierwszego stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Psychologia		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	Psychology		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	I

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	Instytut Nauk Medycznych
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Ćwiczenia (Ć)	30		2			
Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	15					

Forma zaliczenia przedmiotu	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie

Wymagania wstępne	
Podstawowa wiedza z zakresu funkcjonowania układu nerwowego	

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznanie studentów z pojęciami psychologii ogólnej , rozwojowej, osobowości i komunikacji, z problemami etycznymi psychologa , ukazanie człowieka jako podmiotu i przedmiotu w relacjach społecznych.
C2	Zapoznanie z problematyką relacji międzyludzkich ze szczególnym wskazaniem na komunikację jako klucz do dialogu z drugim człowiekiem relacja personel medyczny-pacjent

Cele przedmiotu	
C3	Przekazanie wiedzy dotyczącej funkcjonowania człowieka w warunkach stresu (wypalenie zawodowe) wskazanie sposobów radzenia sobie z nim

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
B.W1.	psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone;	
B.W2.	problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne, zachowania adaptacyjne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych;	
B.W3.	zasady diagnozowania, planowania, realizowania i oceniania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, operacyjnym, pediatrycznym, położniczo-ginekologicznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w szpitalnym oddziale ratunkowym, w intensywnej opiece, opiece paliatywnej i opiece długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową;	
B.W4.	etapy rozwoju psychicznego człowieka i prawidłowości występujące na poszczególnych etapach tego rozwoju;	
B.W5.	pojęcia emocji, motywacji, temperamentu i osobowości, cechy osobowości zdrowej, zaburzenia osobowości;	
B.W6.	istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele, style i bariery w komunikacji interpersonalnej;	
B.W7.	teorie stresu psychologicznego, zależności między stresem a stanem zdrowia oraz inne psychologiczne determinanty zdrowia;	
B.W8.	podejście salutogenetyczne i podejście patogenetyczne do zdrowia i choroby;	
B.W9.	procesy adaptacji człowieka do życia z chorobą przewlekłą lub o niepomyślnym rokowaniu i uwarunkowania tych procesów;	
B.W10.	znaczenie wsparcia społecznego i psychologicznego w zdrowiu i chorobie oraz w sytuacjach szczególnych w opiece zdrowotnej;	
B.W11.	techniki radzenia sobie ze stresem, redukcji lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania zespołu wypalenia zawodowego i zapobiegania jego powstaniu;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
B.U1.	rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne;	
B.U2.	rozpoznawać zaburzenia w funkcjonowaniu społecznym człowieka oraz oceniać proces adaptacji człowieka w różnych kontekstach zdrowia i choroby, a także wskazywać rolę wsparcia społecznego i psychologicznego w opiece nad człowiekiem zdrowym i chorym;	
B.U3.	oceniać związek choroby i hospitalizacji ze stanem fizycznym i psychicznym człowieka;	
B.U4.	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych takich jak stres, frustracja, konflikt, trauma, żaloba, przemoc fizyczna, przemoc seksualna, wprowadzać elementarne formy pomocy psychologicznej oraz informować o specjalistycznych formach pomocy;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
B.U5.	identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się w sytuacjach trudnych, wykazywać umiejętność aktywnego słuchania oraz tworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu interprofesjonalnego;	
B.U6.	wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w praktyce pielęgniarstwa;	
B.U7.	wskazywać i stosować właściwe techniki redukowania lęku i metody relaksacyjne;	
B.U8.	stosować techniki zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego oraz rozwijać zasoby osobiste umożliwiające radzenie sobie z zespołem wypalenia zawodowego;	
B.U9.	stosować techniki radzenia sobie w sytuacjach trudnych w pracy zawodowej pielęgniarstwa takich jak ciężka choroba pacjenta, śmierć, błąd medyczny, przemoc fizyczna i psychiczna;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
B.W1.- B.W11.	Zaliczenie testowe	Ć
B.U1.-B.U9.	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S7	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone.
Ć2	Problematyka relacji człowiek – środowisko społeczne, zachowania adaptacyjne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych.
Ć3	Zasady diagnozowania, planowania, realizowania i oceniania opieki nad pacjentem.
Ć4	Etapy rozwoju psychicznego człowieka i prawidłowości występujące na poszczególnych etapach rozwoju.
Ć5	Pojęcia emocji, motywacji, temperamentu i osobowości, cechy osobowości zdrowej, zaburzenia osobowości.
Ć6	Istota, struktura i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele, style i bariery w komunikacji interpersonalnej.
Ć7	Teorie stresu psychologicznego, zależności między stresem a stanem zdrowia oraz inne psychologiczne determinanty zdrowia.
Ć8	Podejście salutogenetyczne i podejście patogenetyczne do zdrowia i choroby.
Ć9	Procesy adaptacji człowieka do życia z chorobą przewlekłą lub o niepomyślnym rokowaniu i uwarunkowania tych procesów.
Ć10	Znaczenie wsparcia społecznego i psychologicznego w zdrowiu i chorobie oraz w sytuacjach szczególnych w opiece zdrowotnej.

Ć11	Techniki radzenia sobie ze stresem, redukowania lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania zespołu wypalenia zawodowego i zapobiegania jego powstaniu.
------------	---

Metody dydaktyczne				
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.				
Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30		30	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	15			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	45		30	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1	

Literatura podstawowa	
1	Heszen I, Sęk H.: Psychologia zdrowia, Wydawnictwo PWN, Warszawa 2020.
2	Izydorecznik B., Pawełczyk A.: Psychologia kliniczna w opiece zdrowotnej. Diagnostyka i terapia. Edra Urban & Partner, Wrocław 2026.
Literatura uzupełniająca	
1	Owczarek K, Fijałkowska I.: Psychologia. Medycyna. Zdrowie. Tom I – III. SCHOLAR, Warszawa 2021.
2	Włodarczyk D., Łazarewicz M.: Psychologia w medycynie i naukach o zdrowiu. Wydawnictwo PWN, Warszawa 2026.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: studia pierwszego stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Pedagogika		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	Pedagogy		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	I

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	Instytut Nauk Medycznych
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Ćwiczenia (Ć)	20		1			
Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	10					

Forma zaliczenia przedmiotu	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie
Wymagania wstępne		
Wiedza ogólna.		

Cele przedmiotu	
C1	Wypożyczenie studentów w wiadomości z zakresu podstawowych zagadnień z dziedziny pedagogiki. Przedstawienie pojęć i terminologii pedagogicznej.
C2	Ukazanie współczesnych teorii i metod wychowawczych jako instrumentów współpracy z pacjentem.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwolanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
B.W19.	podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego chorowania, zdrowienia, hospitalizacji i umierania;	
B.W20.	problematykę prowadzenia edukacji zdrowotnej;	
B.W21.	metodykę edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży, dorosłych i osób starszych;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
B.U12.	rozpoznawać potrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług pielęgniarских;	
B.U13.	opracowywać programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców usług pielęgniarских;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
B.W19.- B.W21.	Zaliczenie testowe	Ć
B.U12.- B.U13.	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Wprowadzenie do pedagogiki i pedagogiki zdrowia
Ć2	Edukacja zdrowotna – podstawowe założenia
Ć3	Edukacja terapeutyczna – specyficzny przejaw edukacji medycznej.
Ć4	Struktura i funkcje systemu opieki nad dzieckiem i jego rodziną w Polsce.
Ć5	Andragogika – nauczanie osób dorosłych.
Ć6	Zachowania zdrowotne – proces ich zmian.
Ć7	Działalność pedagogiczna pielęgniarki/rza na przykładzie funkcję wychowawczej i funkcję kształcenia.
Ć8	Specyfika edukacji zdrowotnej w odniesieniu do różnych grup wiekowych.
Ć9	Planowanie działań edukacyjnych - konspekt spotkania edukacyjnego. Realizacja działalności edukacyjnej wobec wybranej grupy odbiorców – symulacja spotkania edukacyjnego. Ewaluacji w edukacji zdrowotnej.

Metody dydaktyczne			
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.			
Obciążenie pracą studenta			
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności		
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne stacjonarne niestacjonarne

Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	20		20	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	10			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	30		20	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			0,5	

Literatura podstawowa	
1	Bednarek A., Chruściel P., Szulc A., Augustowska-Kruszyńska K.: Pedagogika, dydaktyka i promocja zdrowia. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2024.
2	Chruściel P.: Edukacja zdrowotna z elementami teorii wychowania: przewodnik dydaktyczny. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2018.
Literatura uzupełniająca	
1	Wojnarowska B. (red.): Edukacja zdrowotna. Podstawy teoretyczne, metodyka, praktyka. Wydawnictwo PWN, Warszawa 2025.
2	Śliwerski B., Kwieciński Z.: Pedagogika. Podręcznik akademicki. Wydawnictwo PWN, Warszawa 2019.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*

Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Prawo medyczne		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	Medical Law		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	I

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>	20		1			
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	10					

Forma zaliczenia przedmiotu	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie
Wymagania wstępne		
Zna podstawy wiedzy ogólnej.		

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studentów do posługiwania się przepisami prawa, prawidłowej ich interpretacji, które są niezbędne podczas realizacji zadań związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
B.W22.	podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w funkcjonowaniu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy;	
B.W23.	podstawowe regulacje prawne z zakresu systemu ochrony zdrowia, w tym z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego, obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej;	
B.W24.	podstawy prawne wykonywania zawodu pielęgniarstwa, w tym prawa i obowiązki pielęgniarstwa oraz formy prawne wykonywania zawodu pielęgniarstwa, organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarstwa i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków;	
B.W25.	zasady odpowiedzialności pracowniczej, zawodowej, cywilnej i karnej związanej z wykonywaniem zawodu pielęgniarstwa z uwzględnieniem zdarzenia niepożądanego, przewinienia zawodowego i błędu medycznego;	
B.W26.	prawa człowieka, prawa dziecka i prawa pacjenta;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
B.U14.	stosować przepisy prawa dotyczące realizacji praktyki zawodowej pielęgniarstwa oraz praw pacjenta i zasad bezpieczeństwa;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
B.W22.- A.W26.	Zaliczenie testowe	Ć
B.U14.-	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Podstawowe pojęcia z zakresu prawa oraz znaczenie praw w funkcjonowaniu człowieka, społeczeństwa.
Ć2	Podstawowe regulacje prawne z zakresu systemu ochrony zdrowia, w tym ubezpieczeń zdrowotnych.
Ć3	Podstawy prawne wykonywania zawodu pielęgniarstwa oraz organizacja i struktura samorządu zawodowego pielęgniarstwa i położnych.
Ć4	Odpowiedzialność prawna – w tym zasady odpowiedzialności pracowniczej, zawodowej, cywilnej i karnej związanej z wykonywaniem zawodu pielęgniarstwa.
Ć5	Prawa człowieka, prawa dziecka i prawa pacjenta.

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	20		20	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	10			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	30		20	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			0,5	

Literatura podstawowa	
1	Karkowska D.: Prawo medyczne dla pielęgniarek. LEX a Wolters Kluwer business, 2020.
2	Wyciszkiewicz-Pardej L. (red.): Prawo medyczne w pigułce + testy online. Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2025.
Literatura uzupełniająca	
1	Ustawodawstwo zawodowe w praktyce pielęgniarki.
2	Gałęska-Śliwka A., Chwiłkowski D.: Prawo medyczne w pytaniach i odpowiedziach. Wydawnictwo CeDeWu, Warszawa 2024.

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: studia pierwszego stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Sociologia		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	Sociology		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	I

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	Instytut Nauk Medycznych
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Ćwiczenia (Ć)	20		1			
Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	10					

Forma zaliczenia przedmiotu	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie

Wymagania wstępne	
Podstawowe wiadomości i umiejętności z zakresu wiedzy o społeczeństwie.	

Cele przedmiotu	
C1	Wyjaśnienie relacji między strukturami i funkcjami różnych grup społecznych a stanem zdrowia i przyczynami chorób.
C2	Identyfikowanie kulturowych wyznaczników zachowań w zdrowiu i chorobie.
C3	Identyfikowanie subiektywnych wyznaczników jakości życia osób przewlekle chorych, niepełnosprawnych, dzieci i w starszym wieku. Rozumienie modeli opieki szpitalnej i ich funkcji.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwolanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
B.W12.	pojęcia oraz zasady funkcjonowania rodziny, grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu;	
B.W13.	wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych;	
B.W14.	zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu;	
B.W15.	pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej;	
B.W16.	zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć i wiek;	
B.W17.	aktualne i prognozowane zmiany społeczne wpływające na funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia oraz warunki wykonywania zawodu pielęgniarstwa;	
B.W18.	postawy społeczne wobec zdrowia i systemu ochrony zdrowia;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
B.U10.	proponować działania zapobiegające dyskryminacji, rasizmowi i dysfunkcjonalnościom w różnych grupach społecznych w oparciu o zasady humanizmu;	
B.U11.	diagnozować czynniki wpływające na sytuację zdrowotną jednostki w obrębie rodziny i społeczności lokalnej;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
B.W12.- B.W18.	Zaliczenie testowe	Ć
B.U10.- B.U11.	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Pojęcia oraz zasady funkcjonowania rodziny, grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu.
Ć2	Wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych.
Ć3	zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu.
Ć4	Pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej.
Ć5	Zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć i wiek.
Ć6	Aktualne i prognozowane zmiany społeczne wpływające na funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia oraz warunki wykonywania zawodu pielęgniarstwa.
Ć7	Postawy społeczne wobec zdrowia i systemu ochrony zdrowia.

Metody dydaktyczne				
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.				
Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	20		20	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	10			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	30			
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			0,5	

Literatura podstawowa*	
1	Tobiasz-Adamczyk B., <i>Wybrane elementy socjologii zdrowia i choroby</i> . Wydawnictwo UJ, Kraków 2000.
2	Majchrowska A., <i>Wybrane elementy socjologii.</i> , Wyd. Czelej 2003.
Literatura uzupełniająca	
1	Giddens A., Sutton PW., Tomanek P.: <i>Socjologia. Kluczowe pojęcia</i> . Wyd. 2. Wydawnictwo PWN. Warszawa 2024.
2	Sztompka P. <i>Socjologia. Wykłady o społeczeństwie</i> . Wyd. 3. Wydawnictwo Znak Horyzont, Kraków 2022.
3	Aronson E., <i>Człowiek istota społeczna</i> . PWN, Warszawa 2025.

*Uwzględnione w sylabusie podręczniki obejmują zarówno najnowsze publikacje, jak i wybrane pozycje wydane w latach wcześniejszych. Starsze opracowania zostały zachowane ze względu na ich wysoką wartość merytoryczną, ugruntowaną pozycję w literaturze przedmiotu oraz ponadczasowy charakter prezentowanych koncepcji i narzędzi, które pozostają aktualne w praktyce pielęgniarstwa.

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*

Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Język angielski		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	English		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	I, II, III, IV

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>	I – 30		I – 1			
	II – 30		II – 1			
	III – 30		III – 1			
	IV – 30		IV – 2			

Forma zaliczenia przedmiotu	ćwiczenia	I-zaliczenie na ocenę II-zaliczenie na ocenę III-zaliczenie na ocenę IV-egzamin
-----------------------------	-----------	--

Wymagania wstępne	
Student posiada podstawową wiedzę w zakresie słownictwa ogólnego oraz gramatyki języka angielskiego na poziomie B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	

Cele przedmiotu	
C1	Usystematyzowanie posiadanej wiedzy z zakresu języka angielskiego ogólnego oraz stosowania go w mowie i piśmie.
C2	Przygotowanie studenta w zakresie umiejętności do analizowania podstawowego piśmiennictwa w języku angielskim na poziomie B2 ESOKJ.

Cele przedmiotu	
C3	Przekonanie studenta o konieczności pogłębiania własnych umiejętności językowych.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
W zakresie umiejętności – potrafi:		
B.U24.	korzystać z piśmiennictwa medycznego w języku angielskim, a w przypadku prowadzenia kształcenia w języku angielskim – z piśmiennictwa medycznego w innym języku obcym;	
B.U25.	porozumiewać się w języku angielskim, a w przypadku prowadzenia kształcenia w języku angielskim – w innym języku obcym, na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
B.U24.- B.U25.	Egzamin testowy – semestr IV	Ć
B.U24.- B.U25.	Pisemna analiza wybranego problemu – semestr I, II, III	Ć
K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka – semestr I	
Ćw 1	Powtórzenie wiadomości z czasów gramatycznych: Present Simple i PresentContinuous – porównanie. Codzienne obowiązki pielęgniarki. Opis osoby i obrazka. Części ciała człowieka.
Ćw 2	Sytuacje – przywitania, pożegnania, podziękowania. Sytuacje w domu, na ulicy, uczelni, restauracji etc. – dialogi.
Ćw 3	Przyjmowanie pacjenta w szpitalu. Dialogi między pielęgniarką a pacjentem. Nazwy sprzętów medycznych. Zapisywanie obserwacji o pacjencie w jego karcie.
Ćw4	Test pisemny z materiału leksykalnego i gramatycznego.
Ćw 4	Pooperacyjna opieka nad pacjentem. Rozmowa o bólu. Odczytywanie zleceń lekarskich na wlewy, wpisywanie wykorzystanych zabiegów do tabel – ćwiczenia.
Ćw 5	Czasy Past Simple i Past Continuous – porównanie. Opisywanie wydarzeń z przeszłości. Daty. Pisanie maila i pocztówki.
Ćw 6	Układanie pytań i przeczeń w różnych czasach – powtórzenie wiadomości. Tryb rozkazujący.
Ćw 7	Rola Internetu w dzisiejszym świecie – dyskusja.
Ćw 8	Opieka nad nieuleczalnie chorymi pacjentami – dialogi. Nazwy środków znieczulających. Rozmowa telefoniczna z zachowaniem poufności informacji o stanie zdrowia pacjenta – dialogi. List nieformalny do przyjaciela.

Ćw 9	Test pisemny z materiału leksykalnego i gramatycznego.
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka – semestr II	
Ćw 1	Rzeczowniki policzalne i niepoliczalne. Wyrażenia określające ilość. Użycie przedimków (a, an, the) – ćwiczenia
Ćw 2	Rodzaje ran i ich opis. Opieka nad pacjentem w domu. Pomaganie pacjentom w codziennych czynnościach życiowych – dialogi.
Ćw 3	Współczesne pokolenie dwudziestolatków – ćwiczenia ze słuchu. Dyskusja o przyszłych planach i ambicjach w zawodzie. Nazwy zawodów związanych ze służbą zdrowia.
Ćw 4	Stopniowanie przymiotników i przysłówków – ćwiczenia.
Ćw 5	Sytuacje na lotnisku i dworcu kolejowym. Teksty o emigrantach pracujących w Wielkiej Brytanii. ‘Atrakcje Londynu’ – praca z tekstem.
Ćw 6	Zwroty dotyczące preferencji i niechęci. Wyrażanie nadziei, ambicje oraz planów na przyszłość. Zwroty ‘be going to’, ‘lookforward to’, ‘wouldlike’ etc. Czas Future Simple, porównanie z ‘be going to’ – ćwiczenia. Krótkie teksty użytkowe: ogłoszenie, ankieta, zaproszenie, notatka.
Ćw 7	Pisemne powtórzenie materiału gramatycznego i leksykalnego
Ćw 8	Czas Present Perfect – ćwiczenia. Rozmowa o podróżach. Porównanie Present Perfect i Past Simple – ćwiczenia.
Ćw 9	Czasowniki modalne: can, must, should i zwrot ‘have to’. Dyskusja o obowiązkach zawodowych pielęgniarki środowiskowej.
Ćw 10	Odczytywanie lekarskich zleceń. Ulotki na lekach – odczytywanie, stosowanie, środki uboczne.
Ćw 11	Sytuacje u lekarza. Nazwy podstawowych objawów i chorób zakaźnych. Pisanie dialogów.
Ćw 12	Pomoc pacjentom podczas rehabilitacji. . Rozmowa o postępach u pacjentów po udarze – rola terapeuty. Nazwy przyborów dopasowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych.
Ćw 13	Pisemne powtórzenie wiadomości gramatycznych i leksykalnych.
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka – semestr III	
Ćw 1	Glosariusz terminów związanych z tematyką medyczną - ćwiczenia
Ćw 2	Tłumaczenie tekstów popularnonaukowych związanych z tematem medycznym.
Ćw 3	Nazwy narządów w części nosowo-gardłowej u człowieka i ich funkcje. Znaczenie bezpiecznego przełykania. Zapis w Karcie Bilansu Płynów i w Karcie Żywieniowej. Telefonowanie i umawianie pacjentów na zabiegi.
Ćw 4	Czasy teraźniejsze, przeszłe i przyszłe – powtórzenie wiadomości, ćwiczenia.
Ćw 5	Pisemny sprawdzian wiadomości z czasów.
Ćw 6	Pomoc pacjentom chorującym na cukrzycę. Wykonywanie pomiaru cukru we krwi i zapis poziomu glukozy w tabelach – ćwiczenia. Rozmowa o diecie dla diabetyków. Instrukcje dotyczące używania automatycznego wstrzykiwacza insuliny (pena) – dialogi.
Ćw 7	Problemy z poruszaniem się u pacjentów – nazwy pomocnych sprzętów, instrukcje odnośnie korzystania z nich, wydawanie polecań. Podnoszenie pacjenta z pozycji leżącej. Korzystanie z wyciągu – dialogi.
Ćw 8	Pomoce i sprzęt umożliwiający poruszanie się – podział. Uzupełnianie tabel oceny mobilności pacjenta.
Ćw 9	Rozmowa z pacjentem z uwzględnieniem jego wieku i stanu zdrowia – układanie dialogów.
Ćw 10	Poszukiwanie pracy w zawodzie. Analiza ogłoszeń o pracę. Pisanie listu motywacyjnego. Poszukiwanie pracy i rozmowa kwalifikacyjna.
Ćw 11	Powtórzenie wiadomości leksykalnych związanych z pielęgniarstwem.

Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka – semestr IV	
Ćw 1	Człowiek – opis wyglądu i charakteru, wypełnianie formularza osobowego, pisanie CV. Terminologia związana z anatomią i fizjologią człowieka. Funkcje ludzkiego ciała. Transplantacja organów ludzkich – dyskusja.
Ćw 2	Praca – nazwy zawodów i profesji, zalety i wady pracy biurowej, działalności gospodarczej, pracy na zlecenie, obciążenia w pracy pielęgniarki etc.
Ćw 3	Dom – opis różnych typów domu, czasowniki związane z obowiązkami domowymi, wynajem pokoju – dialogi.
Ćw 4	Szkoła – słownictwo związane ze szkolnictwem wyższym. Rola edukacji w życiu człowieka – dyskusja.
Ćw 5	Zdrowie. Nazwy chorób i ich objawów. Nazwy lekarstw. Rozmowa o stresie i jego konsekwencjach. Rola snu w życiu człowieka – praca z tekstem.
Ćw 6	Medycyna. Nazwy lekarstw, sprzętu medycznego, nazwy czynności w pracy pielęgniarki. Budynek szpitalny – nazwy oddziałów, wskazywanie drogi – dialogi.
Ćw 7	Nauka i technika. Odkrycia i wynalazki związane z medycyną. Zdjęcia medyczne, uzupełnianie formularzy zgody pacjenta na prześwietlenia.
Ćw 8	Zdrowe odżywianie. Rola różnych składników odżywczych w diecie. Higiena w miejscu pracy.
Ćw 9	Pomoc pielęgniarska podczas ciąży, porodu i połogu. Obowiązki w pracy pielęgniarki na oddziale położniczym i pediatrycznym.
Ćw 10	System opieki zdrowotnej w Polsce i na świecie – dyskusja.
Ćw 11	Strona bierna – ćwiczenia.
Ćw 12	I, II i III okres warunkowy – ćwiczenia.
Ćw 13	Pisemne powtórzenie wiadomości (na zaliczenie) z okresów warunkowych i strony biernej.

Metody dydaktyczne				
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.				
Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	120		120	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	120			
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	5			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			5	

Literatura podstawowa*	
1	Kurczak K., Maczkowska-Czado A.: English for nurses: podręcznik. Medipage, 2017.
2	" <i>Cambridge English for nursing: pre-intermediate</i> ". Cambridge University Press 2014.
Literatura uzupełniająca*	
1	Aktualna prasa anglojęzyczna, artykuły internetowe związane ze służbą medyczną.
2	Słowniki polsko - angielskie, angielsko - polskie Oxford, Longman.

*Uwzględnione w sylabusie podręczniki obejmują zarówno najnowsze publikacje, jak i wybrane pozycje wydane w latach wcześniejszych. Starsze opracowania zostały zachowane ze względu na ich wysoką wartość merytoryczną, ugruntowaną pozycję w literaturze przedmiotu oraz ponadczasowy charakter prezentowanych koncepcji i narzędzi, które pozostają aktualne w praktyce pielęgniarstwa.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*

Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Etyka zawodu pielęgniarki		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	Ethics of Nurses Profession		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	I, V

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	10		0,5			
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>	35 (V sem.)		1,5		1,5	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	5 (V sem.)					

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia	egzamin
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie

Wymagania wstępne
Zna podstawy wiedzy ogólnej.

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej wybranych teorii etycznych, znaczenia etyki w pielęgniarstwie, etycznych aspektów pracy pielęgniarki, kodeksy etyki pielęgniarskiej

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
B.W34.	przedmiot etyki ogólnej i zawodowej pielęgniarstwa;	
B.W35.	istotę podejmowania decyzji etycznych i zasady rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarstwa;	
B.W36.	problematykę etyki normatywnej, w tym wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarstwa;	
B.W37.	odrębności kulturowe i religijne oraz wynikające z nich potrzeby pacjentów, ich rodzin lub opiekunów oraz zasady interwencji pielęgniarstwa zgodnych z etyką zawodową;	
B.W38.	Kodeks etyki dla pielęgniarek Międzynarodowej Rady Pielęgniarek (International Council of Nurses, ICN) i Kodeks etyki zawodowej pielęgniarstwa i położnej Rzeczypospolitej Polskiej;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
B.U18.	rozwiązywać dylematy etyczne i moralne występujące w praktyce zawodowej pielęgniarstwa;	
B.U19.	rozpoznawać potrzeby pacjentów, ich rodzin lub opiekunów w zakresie odrębności kulturowych i religijnych oraz podejmować interwencje zgodne z zasadami etyki zawodowej pielęgniarstwa;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
B.W34.- B.W38.	Zaliczenie testowe	W, Ć
B.U18.- B.U19.	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
B.W34.- B.W38., B.U18.- B.U19.	Egzamin testowy	V sem.
K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka – I semestr	
W1	Przedmiot etyki ogólnej i zawodowej pielęgniarstwa.
W2	Istota podejmowania decyzji etycznych i zasady rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarstwa.
W3	Problematyka etyki normatywnej, w tym wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarstwa.
W4	Odrębności kulturowe i religijne oraz wynikające z nich potrzeby pacjentów, ich rodzin lub opiekunów oraz zasady interwencji pielęgniarstwa zgodnych z etyką zawodową.

W5	Kodeks etyki dla pielęgniarek Międzynarodowej Rady Pielęgniarek (International Council of Nurses, ICN) i Kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej.
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka – V semestr	
Ć1	Dylematy w praktyce pielęgniarki.
Ć2	Podjęmowanie decyzji etycznych.
Ć3	Kodeks Etyki Pielęgniarki i Położnej RP – analiza.
Ć4	Wpływ odrębności kulturowych i religijnych na opiekę pielęgniarską.
Ć5	Komunikacja w sytuacji dylematów etycznych z pacjentem, rodziną pacjenta i zespołem terapeutycznym.

Metody dydaktyczne				
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.				
Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45		35	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	5		5	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	50		40	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1,5	

Literatura podstawowa*	
1	Wrońska I, Mariański J. Etyka w pracy pielęgniarskiej. Podręcznik dla studentów pielęgniarskich studiów licencjackich. Czelej, 2002.
2	Fry S., Johnstone M. J.: Etyka w praktyce pielęgniarskiej – zasady podejmowania decyzji etycznych. Makmed, 2009.
Literatura uzupełniająca	
1	Sak-Dankosky N., Serafin L. (red): Opieka zorientowana na osobę. PZWL, 2024.
2	Regulacje prawne i etyczne dotyczące zawodu pielęgniarki.

*Uwzględnione w sylabusie podręczniki obejmują zarówno najnowsze publikacje, jak i wybrane pozycje wydane w latach wcześniejszych. Starsze opracowania zostały zachowane ze względu na ich wysoką wartość merytoryczną, ugruntowaną pozycję w literaturze przedmiotu oraz ponadczasowy charakter prezentowanych koncepcji i narzędzi, które pozostają aktualne w praktyce pielęgniarskiej.

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*

Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Współpraca i komunikacja w zespole interdyscyplinarnym		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	Cooperation and communication in interdisciplinary team		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	I

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	10		1			
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	5					
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>		30	1			

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie

Wymagania wstępne
Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne w zakresie komunikacji i współpracy interpersonalnej.

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studenta do efektywnej pracy i współpracy w zespole interdyscyplinarnym ukierunkowanych na osiąganie zakładanych i realizowanych celów opieki nad pacjentem.
C2	Przygotowanie studenta do skutecznego komunikowania się w zespole interdyscyplinarnym

Cele przedmiotu	
C3	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
B.W39.	priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu;	
B.W40.	znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy zespołu;	
B.W41.	rolę przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety;	
B.W42.	proces podejmowania decyzji w zespole;	
B.W43.	metody samooceny pracy zespołu;	
B.W44.	czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole;	
B.W45.	zasady efektywnego komunikowania się w zespołach interprofesjonalnych;	
B.W46.	zasady nawiązywania kontaktu z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem, budowania relacji i przekazywania informacji pacjentowi lub osobie upoważnionej oraz metody usprawniające komunikację z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	
B.W47.	zasady komunikowania się z pacjentem odmiennym kulturowo i o odmiennej orientacji seksualnej, pacjentem niedowidzącym i niewidzącym oraz niedosłyszącym i niesłyszącym;	
B.W48.	znaczenie perspektywy pacjenta w opiece pielęgniarstwie, motywowania pacjenta do przestrzegania zaleceń i prozdrowotnego stylu życia;	
B.W49.	metody okazywania empatii pacjentowi, jego rodzinie lub opiekunowi;	
B.W50.	zasady postępowania oraz radzenia sobie w przypadku mobbingu, dyskryminacji i innych zachowań patologicznych w środowisku pracy.	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
B.U20.	korzystać z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu oraz planować pracę zespołu i motywować członków zespołu do pracy;	
B.U21.	identyfikować czynniki zakłócające pracę zespołu i wskazywać sposoby zwiększenia efektywności w pracy zespołowej;	
B.U22.	wskazywać sposoby rozwiązywania problemów przedstawianych przez członków zespołu;	
B.U23.	stosować zasady prawidłowej i efektywnej komunikacji z członkami zespołu interprofesjonalnego;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)

B.W39.- B.W50.	Zaliczenie testowe	W, Ć
B.U20.- B.U23.	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu.
W2	Znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy zespołu.
W3	Rola przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety.
W4	Proces podejmowania decyzji w zespole.
W5	Metody samooceny pracy zespołu.
W6	Czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole.
W7	zasady efektywnego komunikowania się w zespołach interprofesjonalnych;
W8	Zasady nawiązywania kontaktu z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem, budowania relacji i przekazywania informacji pacjentowi lub osobie upoważnionej oraz metody usprawniające komunikację z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem.
W9	Zasady komunikowania się z pacjentem odmiennym kulturowo i o odmiennej orientacji seksualnej, pacjentem niedowidzącym i niewidzącym oraz niedosłyszającym i niesłyszającym.
W10	Perspektywa pacjenta w opiece pielęgniarstwie, motywowanie pacjenta do przestrzegania zaleceń i prozdrowotnego stylu życia.
W11	Metody okazywania empatii pacjentowi, jego rodzinie lub opiekunowi.
W12	Zasady postępowania oraz radzenia sobie w przypadku mobbingu, dyskryminacji i innych zachowań patologicznych w środowisku pracy.
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Korzystanie z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu.
Ć2	Identyfikowanie czynników zakłócających pracę zespołu i wskazywanie sposobów zwiększenia jego efektywności.
Ć3	Wskazywanie sposobów rozwiązywania problemów przedstawianych przez członków zespołu.
Ć4	Stosowanie zasady prawidłowej i efektywnej komunikacji z członkami zespołu interprofesjonalnego.

Metody dydaktyczne				
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.				
Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	40		30	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	5		5	

Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	45		35	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1,5	

Literatura podstawowa*	
1	Kwiatkowska A(red).: Komunikowanie interpersonalne w pielęgniarstwie: praca zbiorowa. Wydawnictwo Lekarskie PZWL 2019.
2	Makary-Studzińska M.: Komunikacja w opiece medycznej. Medical Education, Warszawa 2017.
Literatura uzupełniająca*	
1	Bilińska I., Jakubczyńska Z.: Efektywny zespół: jak razem osiągnąć więcej?: strategie budowania silnego zespołu. Wydawnictwo Edgard, 2016.
2	Stewart J.: Mosty zamiast murów. Podręcznik komunikacji interpersonalnej. Wyd. 4 Wydawnictwo PWN, Warszawa 2014.

*Uwzględnione w sylabusie podręczniki obejmują zarówno najnowsze publikacje, jak i wybrane pozycje wydane w latach wcześniejszych. Starsze opracowania zostały zachowane ze względu na ich wysoką wartość merytoryczną, ugruntowaną pozycję w literaturze przedmiotu oraz ponadczasowy charakter prezentowanych koncepcji i narzędzi, które pozostają aktualne w praktyce pielęgniarstwie.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: studia pierwszego stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Zdrowie publiczne		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	Public Health		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	I

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	Instytut Nauk Medycznych
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Ćwiczenia (Ć)	20		1		1	
Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	10					

Forma zaliczenia przedmiotu	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	praca własna studenta	zaliczenie

Wymagania wstępne
Wiedza ogólna.

Cele przedmiotu	
C1	Poznanie koncepcji i zadań zdrowia publicznego oraz różnych aspektów definiowania zdrowia.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwolanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
B.W27.	pojęcie zdrowia publicznego i zadania z zakresu zdrowia publicznego;	
B.W28.	kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego;	
B.W29.	podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby;	
B.W30.	istotę profilaktyki i prewencji chorób;	
B.W31.	zasady funkcjonowania systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz warunki dostępu do świadczeń zdrowotnych;	
B.W32.	swoiste zagrożenia zdrowia występujące w środowisku zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy;	
B.W33.	międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems, ICD-10), funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (International Classification of Functioning, Disability and Health, ICF) oraz procedur medycznych;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
B.U15.	analizować światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych;	
B.U16.	analizować funkcjonowanie systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;	
B.U17.	stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF) oraz procedur medycznych;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
B.W27.- B.W33.	Zaliczenie testowe	Ć
B.U15.- B.U17.	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
ĆW1	Pojęcie zdrowia publicznego i zadania z zakresu zdrowia publicznego.
ĆW2	Kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego.
ĆW3	Podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby.
ĆW4	Istota profilaktyki i prewencji chorób.

ĆW5	Zasady funkcjonowania systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz warunki dostępu do świadczeń zdrowotnych.
ĆW6	Zagrożenia zdrowia występujące w środowisku zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy.
ĆW7	Międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems, ICD-10), funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (International Classification of Functioning, Disability and Health, ICF) oraz procedur medycznych;

Metody dydaktyczne

Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	20		20	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	10		10	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	30		30	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1	

Literatura podstawowa

1	Pinkas J. (red): Współczesne wyzwania zdrowia publicznego. PZWL, 2021.
2	Leowski J.: Polityka zdrowotna a zdrowie publiczne. CeDeWu, 2020.
Literatura uzupełniająca	
1	Witczak I, Rypicz Ł., Zatońska K.: Zdrowie publiczne w obliczu kryzysu. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2024.
2	Golinowska S.: Zdrowie publiczne. Wymiar społeczny i ekologiczny. Wydawnictwo SCHOLAR, Warszawa 2022

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*

Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Podstawy pielęgniarstwa		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	Base of Nursing		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	I, II

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	30		1			
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	200 w tym: 120 – I 80 – II		5 – I 4 – II		5 – I 4 – II	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	30 - II					
<i>Zajęcia praktyczna (ZP)</i>	120		4		4	
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>	120		4		4	

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę – I semestr
	<i>ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	egzamin (OSCE) – I semestr egzamin (OSCE) – II semestr
	<i>zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	zaliczenie
	zajęcia praktyczne	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne
Zna budowę człowieka oraz podstawowe funkcje życiowe człowieka

Cele przedmiotu
C1 Student będzie świadomy kompetencji pielęgniarki w świadczeniu opieki wobec podmiotu opieki.
C2 Student wykorzysta zdobytą wiedzę do planowania i świadczenia opieki pielęgniarskiej.
C3 Student opanuje umiejętności z zakresu świadczeń pielęgnacyjno – opiekuńczych w aspekcie zapewnienia higieny osobistej i najbliższego otoczenia pacjenta, pomocy w czynnościach samoobsługowych oraz funkcjonowania w aspekcie bio – psycho - społecznych podmiotu opieki oraz podstawowe umiejętności z zakresu zabiegów leczniczych i usprawniających

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
C.W1.	uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa na tle transformacji opieki pielęgniarskiej i profesjonalizacji współczesnego pielęgniarstwa;	
C.W2.	pojęcie pielęgnowania, w tym wspierania, pomagania i towarzyszenia oraz rolę pacjenta w realizacji opieki pielęgniarskiej;	
C.W3.	definicję zawodu pielęgniarki według Międzynarodowej Rady Pielęgniarek (ICN), funkcje i zadania zawodowe pielęgniarki według Światowej Organizacji Zdrowia (World Health Organization, WHO);	
C.W4.	proces pielęgnowania (definicję, etapy, zasady) oraz metody organizacji pracy, w tym w ramach podstawowej opieki pielęgniarskiej (primarynursing), jej istotę i odrębności, z uwzględnieniem ich wpływu na jakość opieki pielęgniarskiej i rozwój praktyki pielęgniarskiej;	
C.W5.	klasyfikacje praktyki pielęgniarskiej (Międzynarodowa Klasyfikacja Praktyki Pielęgniarskiej International Classification for NursingPractice, ICNP, oraz Międzynarodowa Klasyfikacja Diagnoz Pielęgniarskich według NANDA NANDA’s International NursingDiagnoses, North American NursingDiagnosisAssociation, NANDA);	
C.W6.	istotę opieki pielęgniarskiej opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Virginia Henderson, Dorothea Orem, Callista Roy, Betty Neuman);	
C.W7.	istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, niebezpieczeństwa, obowiązujące zasady i technikę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarskich w ramach świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych zgodnie z obowiązującymi wytycznymi;	
C.W8.	zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą i chorym, w tym o niepomyślnym rokowaniu;	
C.W9.	zakres i charakter opieki pielęgniarskiej w przypadku deficytu samoopieki, zaburzonego komfortu i zaburzonej sfery psychoruchowej pacjenta;	
C.W10.	zakres opieki pielęgniarskiej i interwencji pielęgniarskich w wybranych diagnozach pielęgniarskich;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
C.W11.	udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promocji zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji;	
C.W12.	zasady udzielania pomocy w stanach zagrożenia zdrowotnego;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
C.U1.	stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem;	
C.U2.	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania fizykalnego i analizy dokumentacji w celu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta, a także interpretować i dokumentować uzyskane wyniki dla potrzeb diagnozy pielęgniarskiej;	
C.U3.	ustalać plan opieki pielęgniarskiej oraz realizować go wspólnie z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	
C.U4.	monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia;	
C.U5.	dokonywać wstępnej, bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta (stan, problemy, potrzeby) i ewaluacji podejmowanych interwencji pielęgniarskich;	
C.U6.	wykonać pomiar glikemii i ciał ketonowych we krwi z użyciem glukometru, pomiar glukozy i ciał ketonowych w moczu z użyciem pasków diagnostycznych, pomiar cholesterolu we krwi oraz wykonać inne testy paskowe;	
C.U7.	wykonywać procedurę higienicznego mycia i dezynfekcji rąk, zakładać i zdejmować rękawice medyczne jednorazowego użycia, zakładać odzież operacyjną, stosować zasady aseptyki i antyseptyki, postępować z odpadami medycznymi oraz stosować środki ochrony indywidualnej i procedurę poekspozycyjną;	
C.U8.	przygotować narzędzia i sprzęt medyczny do realizacji procedur oraz skontrolować skuteczność sterylizacji;	
C.U9.	przewodzić, dokumentować i oceniać bilans płynów pacjenta;	
C.U10.	wykonywać u pacjenta w różnym wieku pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu lub długości ciała, obwodów: głowy, klatki piersiowej, talii, wskaźnika masy ciała (Body Mass Index, BMI), wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: stosunek obwodu talii do obwodu bioder (Waist Hip Ratio, WHR), stosunek obwodu talii do wzrostu (Waist to Height Ratio, WHtR), grubości fałdów skórno-tłuszczowych, obwodów brzucha i kończyn) oraz interpretować ich wyniki;	
C.U11.	pobierać materiał do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych oraz asystować lekarzowi przy badaniach diagnostycznych;	
C.U12.	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;	
C.U13.	stosować zabiegi przeciwwzapalne;	
C.U14.	przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami farmakoterapii i standardami opieki pielęgniarskiej;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
C.U15.	obliczyć dawkę leku, samodzielnie podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza, oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie, a także uczestniczyć w zabiegu podaży toksyny botulinowej przez lekarza w procedurach medycznych w leczeniu spastyczności;	
C.U16.	wystawiać recepty na leki, w tym recepturowe, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne w ramach kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;	
C.U17.	uczestniczyć w przetaczaniu krwi i jej składników oraz preparatów krwiozastępczych;	
C.U21.	wykonywać płukanie jamy ustnej, gardła, oka, ucha, żołądka, pęcherza moczowego, przetoki jelitowej i rany;	
C.U22.	zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, w tym żyły szyjnej zewnętrznej, wykonywać kroplowe wlewy dożylnie oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego;	
C.U23.	dobierać i stosować dostępne metody karmienia pacjenta (doustnie, przez zgłębnik do żołądka lub przetokę odżywczą);	
C.U24.	przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik, metod i sprzętu, z zastosowaniem zasad bezpieczeństwa pacjenta i swojego;	
C.U26.	przewodzić gimnastykę oddechową oraz wykonywać drenaż ułożeniowy, inhalację i odsluzowywanie dróg oddechowych;	
C.U27.	podać pacjentowi doraźnie tlen z wykorzystaniem różnych metod oraz uczestniczyć w tlenoterapii z wykorzystaniem dostępu do centralnej instalacji gazów medycznych, butli z tlenem lub koncentratora tlenu;	
C.U28.	wykonywać nacieranie, oklepywanie, ćwiczenia bierne i czynne;	
C.U29.	wykonywać zabiegi higieniczne u dziecka i dorosłego, pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze;	
C.U30.	oceniać ryzyko rozwoju odleżyn i stosować działania profilaktyczne;	
C.U31.	wykonywać zabiegi doodbytnicze;	
C.U32.	pielęgnować przetoki jelitowe i moczowe, w tym stosować zasady i techniki zakładania oraz wymiany worka stomijnego i środki do pielęgnacji przetok;	
C.U33.	zakładać cewnik do pęcherza moczowego, monitorować diurezę, usuwać cewnik i prowokować mikcję;	
C.U34.	zakładać zgłębnik do żołądka, monitorować jego położenie i drożność, usuwać go oraz wymienić PEG (niskoprofilową gastrostomię balonową);	
C.U35.	wystawiać zlecenia na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego;	
C.U36.	dobierać rodzaj i technikę zakładania bandażu i innych materiałów opatrunkowych oraz je stosować;	
C.U37.	zakładać odzież operacyjną;	
C.U38.	założyć opatrunek na ranę, zmienić go lub zdjąć;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
C.U39.	usunąć szwy z rany;	
C.U40.	prorowadzić dokumentację medyczną, w tym w postaci elektronicznej, oraz posługiwać się nią i zabezpieczać zgodnie z przepisami prawa;	
C.U41.	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia;	
C.U42.	doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu;	
C.U43.	doraźnie tamować krwawienia i krwotoki;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	
K.S2.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	
K.S3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	
K.S4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	
K.S5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	
K.S6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	
Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
C.W1.- C.W12.	Zaliczenie testowe	W
C.U6.- C.U17.; C.U21.- C.U24., C.U26.- C.U39., C.U41.- C.U43.	Realizacja zadań praktycznych w warunkach symulowanych Egzamin OSCE – I semestr (blok I i II) Egzamin OSCE – II semestr (blok III i IV)	ĆWS
C.U1.- C.U17.; C.U21.- C.U24., C.U26.- C.U43.	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych. Plan opieki pielęgniarskiej dla wybranego stanu pacjenta (studium przypadku).	ZP

C.U1.- C.U17.; C.U21.- C.U24., C.U26.- C.U43.	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych. Plan opieki pielęgniarstwa dla wybranego stanu pacjenta (studium przypadku).	PZ
K.S1. - K.S7.	Obserwacja	ĆWS, ZP, PZ

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa z perspektywy czasu (przeszłość, teraźniejszość, przyszłość) na tle transformacji opieki;
W2	Istota współczesnego pielęgniarstwa w wymiarze teoretycznym i praktycznym oraz proces jego profesjonalizacji;
W3	Definiowanie pielęgnowania, wspierania, pomagania i towarzyszenia;
W4	Rola i funkcje zawodowe pielęgniarki oraz rola pacjenta w procesie realizacji opieki zdrowotnej;
W5	Proces pielęgnowania (istota, etapy, zasady stosowania) i primarynursing (istota, odrębności) oraz wpływ pielęgnowania tradycyjnego na funkcjonowanie praktyki pielęgniarskiej;
W6	Diagnoza pielęgniarstwa. Klasyfikacje diagnoz pielęgniarstkich;
W7	Istota opieki pielęgniarstkiej opartej o założenia teoretyczne F. Nightingale, V. Henderson, D. Orem, C. Roy i B. Neuman oraz innych teorii klasycznych pielęgniarstwa;
W8	Udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji;
W10	Zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu;
W11	Zasady udzielania pomocy w stanach zagrożenia zdrowotnego.
Forma zajęć – ćwiczenia w warunkach symulowanych – I semestr – 120 godz. – tematyka	
BLOK I – 60 godz.	
Ć1 4 godz.	ZASADY ORGANIZACJI ZAJĘĆ W PRACOWNI UMIEJĘTNOŚCI PIELĘGNIARSKICH (PUP) – regulamin PUP WSTĘPNE ZAGADNIENIA Z ZAKRESU PODSTAWY ORGANIZACJA PRACY PIELĘGNIARKI, NARZĘDZIA PRACY ORAZ UPRAWNIENIA - ustawodawstwo zawodu pielęgniarki (Ustawa o zawodach piel. i poł. Art. 4 i 6-Rozp.o samodzielnym wykonywaniu świadczeń zdrowotnych) - dokumentacja medyczna HIGIENA, DEZYNFEKCJA, SEGREGACJA ODPADÓW, ODZIEŻ MEDYCZNA, STERYLIZACJA - higieniczne mycie rąk - higieniczna dezynfekcja rąk - dekontaminacja płynów zakaźnych - rozlana krew - segregacja odpadów medycznych - segregacja ostrych narzędzi - odzież medyczna ochronna jednorazowa jałowa i niejałowa - procedury sterylizacji narzędzi
	ŚCIELENIE ŁÓŻKA / ZMIANA BIELIZNY POŚCIELOWEJ I OSOBISTEJ PACJENTA - prześcielenie pustego łóżka - prześcielenie łóżka pacjentowi leżącemu przez jedną pielęgniarkę - prześcielenie łóżka pacjentowi leżącemu przez dwie pielęgniarki - zmiana bielizny pościelowej pacjentowi leżącemu - zmiana koszuli pacjentowi leżącemu - zmiana piżamy pacjentowi leżącemu

Ć3 6 godz.	ZABIEGI HIGIENICZNE U DZIECKA, POMIARY ANTROPOMETRYCZNE • obwód głowy i klatki piersiowej • długość ciała • masa ciała
Ć4 12 godz.	ZABIEGI HIGIENICZNE U PACJENTA DOROSŁEGO • podkładanie basenu i kaczki • toaleta jamy ustnej, płukanie jamy ustnej i gardła • mycie twarzy i szyi pacjenta, mycie kończyn górnych, mycie klatki piersiowej i brzucha, nacieranie i oklepywanie pacjenta, mycie kończyn dolnych, mycie pleców i pośladków, masaż pleców i pośladków, mycie krocza i zewnętrznych narządów płciowych (mężczyzna/kobieta) • zmiana pieluchomajtek • mycie włosów i produkty lecznicze zwalczające wszawicę • nacieranie, oklepywanie
Ć5 4 godz.	POZYCJE UŁOŻENIOWE PACJENTA I PROFILAKTYKA PRZECIWODLEŻYNOWA • pozycja Fowler'a, pozycja płaska na plecach, pozycja leżąca na brzuchu, pozycja boczna, pozycja Sims'a • pozycja Trendelenburga, pozycja anty - Trendelenburga, drenaż ułożeniowy
Ć6 10 godz.	TRANSPORT PACJENTA I DORAŻNA POMOC • ręczne przemieszczanie pacjenta w łóżku • przemieszczanie pacjenta poza łóżko za pomocą sprzętu lekkiego • przemieszczanie/przenoszenie pacjenta w łóżku i poza łóżkiem za pomocą sprzętu ciężkiego • dorażne unieruchamianie złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowanie pacjenta do transportu;
Ć7 12 godz.	POMIARY I INTERPRETACJA WYNIKÓW – zapis w karcie gorączkowej A. FUNKCJE ŻYCIOWE • temperatura ciała, tętno, oddech, ciśnienie tętnicze krwi, ośrodkowe ciśnienie żyłne, saturacja, szczytowy przepływ wydechowy B. POMIARY ANTROPOMETRYCZNE • masa ciała, wzrost • obwody, wskaźnik masy ciała (Body Mass Index, BMI), wskaźnik dystrybucji tkanki tłuszczowej: stosunek obwodu talii do obwodu bioder (Waist Hip Ratio, WHR), stosunek obwodu talii do wzrostu (Waist to Height Ratio, WHtR), grubości fałdów skórno-tłuszczowych, obwodów brzucha i kończyn)
Ć8 4 godz.	Utrwalenie procedur pielęgniarstwa bloku I – mini OSCE
BLOK II – 60 godz.	
Ć1 8 godz.	BANDAŻOWANIE • rodzaje bandaży • techniki zakładania bandaży • inne materiały opatrunkowe
Ć2 4 godz.	ZABIEGI PRZECIWZAPALNE • ciepło i zimno suche (kompres żelowy, worek z lodem, termofor) • ciepło i zimno mokre (okład chłodzący, okład wysychający, okład rozgrzewający) • zastosowanie baniek leczniczych
Ć3 4 godz.	ODLEŻYNY • skale oceny ryzyka powstania odleżyn • ocena rany/odleżyny, 4 kroki higieny rany
Ć4 16 godz.	LECZENIE RAN • chirurgiczne mycie rąk • zakładanie odzieży operacyjnej • leki, wyroby medyczne przeznaczone do leczenia ran - wystawianie recept (ogólne zasady) • płukanie rany • wymaz z rany, skierowania na badania diagnostyczne • zakładanie opatrunku na ranę • zdejmowanie szwów z rany
Ć5 8 godz.	PROCEDURY PIELĘGNIARSKIE W ZAKRESIE UKŁADU MOCZOWEGO • jednorazowe cewnikowanie pęcherza moczowego • pobranie moczu do badania, testy paskowe (ciała ketonowe, glukoza itp.)

	• cewnikowanie pęcherza moczowego na stałe • płukanie pęcherza moczowego • prowadzenie, ocena i dokumentowanie bilansu płynów pacjenta
Ć6 8 godz.	PROCEDURY PIELĘGNIARSKIE W ZAKRESIE UKŁADU POKARMOWEGO • karmienie pacjenta doustne • zgłębnikowanie żołądka • karmienie za pomocą zgłębnika • usuwanie zgłębnika żołądkowego • karmienie przez: gastrostomię, jejunostomię, PEG (pompa żywieniowa) • wystawianie recept na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego (ogólne zasady) • płukanie przetoki jelitowej
Ć7 8 godz.	ZABIEGI DOODBYTNICZE • sucha rurka doodbytnicza • wlewka lecznicza i przeczyszczająca • kroplowy wlew doodbytniczy • lewatywa • pobranie wymazu z odbytu
Ć8 4 godz.	Utrwalenie procedur pielęgniarstwa bloku II – mini OSCE
Forma zajęć – ćwiczenia w warunkach symulowanych– II semestr – 80 godz. – tematyka	
BLOK III – 40 godz.	
Ć1 4 godz.	WSTĘP DO PODAWANIA LEKÓW RÓŻNYMI DROGAMI • regulacje prawne, obowiązujące akty prawne • zasady przechowywania leków
Ć2 6 godz.	PODAWANIE LEKÓW DROGĄ ENTERALNĄ • obliczanie dawek • przewód pokarmowy • na skórę i błony śluzowe • do oka i ucha, płukanie oka i ucha
Ć3 6 godz.	UKŁAD ODDECHOWY - ĆWICZENIA ODDECHOWE, PODAWANIE LEKÓW PRZEZ UKŁAD ODDECHOWY • podawanie leków przez układ oddechowy • metody wspomagające funkcję oddechową - gimnastyka oddechowa - ćwiczenie czynne i bierne, - nacieranie, oklepywanie, techniki ewakuacji zalegającej wydzieliny w drogach oddechowych, odśluzowywanie dróg oddechowych i pobieranie płwociny do badania
Ć4 4 godz.	PODAWANIE LEKÓW DROGĄ DOTKANKOWĄ - WSTĘP • rodzaje, typy strzykawek, wybór strzykawki do typu iniekcji • rozmiary igieł, wybór igły do typu iniekcji • zasady podawania leków drogą dotkankową • struktura zlecenia lekarskiego i odnotowywanie wykonania zleceń w karcie zleceń lekarskich • obliczanie dawek, podawanie gotowych roztworów leków, rozpuszczanie leków
Ć5 4 godz.	INIEKCJE ŚRÓDSKÓRNE • próba tuberkulinowa • próba uczuleniowa (np. żelazo, witamina B12)
Ć6 4 godz.	INIEKCJE PODSKÓRNE • podawanie leku podskórnym strzykawką i igłą (strzykawki 2 ml, insulinówki) • podawanie leku podskórnym za pomocą PEN-a
Ć7 8 godz.	INIEKCJE DOMIĘŚNIOWE • podawanie leku w mięsień: naramienny, czworogłowy uda, pośladkowy wielki i średni • wystawianie recept na wyroby medyczne w ramach kontynuacji leczenia według zleceń lekarskich
Ć8 4 godz.	Utrwalenie procedur pielęgniarstwa bloku I – mini OSCE

BLOK IV – 40 godz.	
Ć1 4 godz.	PIERWSZA POMOC W STANACH BEZPOŚREDNIEGO ZAGROŻENIA ZDROWIA I ŻYCIA 1. Podstawy prawne i organizacyjne • Obowiązek udzielania pierwszej pomocy – aspekty prawne i etyczne. • Rola pielęgniarki w stanach nagłych. • Łańcuch przeżycia (wezwanie pomocy – RKO – defibrylacja – opieka zaawansowana). 2. Ocena stanu poszkodowanego • Zabezpieczenie miejsca zdarzenia i własnego bezpieczeństwa. • Ocena przytomności, oddechu, krążenia (ABC). • Pozycje ratownicze (np. boczna ustalona).
Ć2 6 godz.	Resuscytacja krążeniowo-oddechowa (RKO) • Algorytmy BLS (Basic Life Support). • Różnice w RKO u dorosłych, dzieci, niemowląt. Automatyczny defibrylator zewnętrzny (AED) – obsługa i znaczenie.
Ć3 6 godz.	Stany zagrożenia życia i zdrowia – przykłady • Zatrzymanie krążenia i oddechu – rozpoznanie, działania. • Zadławienie – postępowanie u dorosłych i dzieci. • Urazy: złamania, krwotoki, rany, oparzenia. • Wstrząs – rodzaje, objawy, pierwsza pomoc. • Nagłe stany chorobowe: • zawał mięśnia sercowego, • udar mózgu, • napad padaczkowy, • hipoglikemia i hiperglikemia, • reakcja anafilaktyczna. Środki i sprzęt wykorzystywane w pierwszej pomocy Apteczka pierwszej pomocy – wyposażenie podstawowe.
Ć4 4 godz.	INIEKCJE DOŻYLNE • podanie leku jednorazowo za pomocą strzykawki i igły • struktura zlecenia lekarskiego i odnotowywanie wykonania zleceń w karcie zleceń lekarskich • obliczanie dawek, podawanie gotowych roztworów leków, rozpuszczanie leków
Ć5 6 godz.	POBIERANIE KRWI DO BADANIA, POMIAR GLUKOZY Z PALCA, TESTY PASKOWE • system aspiracyjny • system aspiracyjno – próżniowy • pomiar glukozy z palca • testy paskowe • wystawianie skierowań na wykonanie określonych badań diagnostycznych (według regulacji prawnych)
Ć6 6 godz.	INIEKCJE DOŻYLNE - WENFLON • założenie wenflonu • pielęgnacja miejsca wkłucia • podanie leku przez wenflon za pomocą strzykawki • przygotowanie kroplowego wlewu dożylnego • podłączenie kroplowego wlewu dożylnego do wenflonu • asystowanie lekarzowi przy badaniu diagnostycznym: podanie kontrastu • uczestniczenie w przetaczaniu krwi i jej składników oraz preparatów krwiozastępczych
Ć7 4 godz.	SPECJALISTYCZNE PROCEDURY W INIEKCJACH DOŻYLNICH • zastosowanie pompy infuzyjnej w podawaniu leków • monitorowanie, ocena i pielęgnacja wkłucia centralnego • monitorowanie, ocena i pielęgnacja portu naczyniowego
Ć8 4 godz.	Utrwalenie procedur pielęgniarskich bloku IV – min OSCE
Forma zajęć – zajęcia praktyczne – 120 godz.	
ZP1	Wprowadzenie do zajęć praktycznej nauki zawodu w oddziale szpitalnym. Przyjęcie pacjenta do szpitala i na oddział.
ZP2	Gromadzenie informacji o pacjencie dla potrzeb procesu pielęgnowania.
ZP3	Teoria (F. Nightingale, W. Henderson, D. Orem) w praktyce pielęgniarskiej.

ZP4	Stosowanie w praktyce zasad aseptyki i antyseptyki. Zapobieganie zakażeniom wewnątrzszpitalnym.
ZP5	Zabiegi higieniczno – pielęgnacyjne u pacjenta hospitalizowanego.
ZP6	Badania laboratoryjne – sposoby pobierania materiału do badań, interpretacja wyników.
ZP7	Planowanie i realizowanie opieki pielęgniarstwa w praktyce opiekuńczej.
ZP8	Profilaktyka przeciwoleżynowa – zasady realizacji z uwzględnieniem nowoczesnych środków leczniczo-pielęgnacyjnych.
ZP9	Podawanie leków różnymi drogami. Obliczanie dawek leków.
ZP10	Zgłębnikowanie pacjenta.
ZP11	Cewnikowanie pacjenta.
ZP12	Analiza dokumentacji pacjenta (w tym elektronicznej). Podsumowanie zajęć.
Forma zajęć – praktyki zawodowe – 120 godz.	
PZ1	Wprowadzenie do zajęć praktycznej nauki zawodu w oddziale szpitalnym. Przyjęcie pacjenta do szpitala i na oddział.
PZ2	Gromadzenie informacji o pacjencie dla potrzeb procesu pielęgnowania.
PZ3	Teoria (F. Nightingale, W. Henderson, D. Orem) w praktyce pielęgniarstwa.
PZ4	Stosowanie w praktyce zasad aseptyki i antyseptyki. Zapobieganie zakażeniom wewnątrzszpitalnym.
PZ5	Zabiegi higieniczno – pielęgnacyjne u pacjenta hospitalizowanego.
PZ6	Badania laboratoryjne – sposoby pobierania materiału do badań, interpretacja wyników.
PZ7	Planowanie i realizowanie opieki pielęgniarstwa w praktyce opiekuńczej.
PZ8	Profilaktyka przeciwoleżynowa – zasady realizacji z uwzględnieniem nowoczesnych środków leczniczo-pielęgnacyjnych.
PZ9	Podawanie leków różnymi drogami. Obliczanie dawek leków.
PZ10	Zgłębnikowanie pacjenta.
PZ11	Cewnikowanie pacjenta.
PZ12	Analiza dokumentacji pacjenta (w tym elektronicznej). Podsumowanie zajęć.
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Projekt planu opieki pielęgniarstwa dla wybranego stanu pacjenta (studium przypadku), efekty uczenia się: C.U2 – C.U5.

Metody dydaktyczne

Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	470		440	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	30			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				

Suma godzin:	500		440	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	18			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			16	

Literatura podstawowa*	
1	Danuta Zarzycka, Barbara Ślusarska. Podstawy pielęgniarstwa Tom 1 – 2. Założenia koncepcyjno-empiryczne opieki pielęgniarstwa. Wydanie: Warszawa, 1, 2021, Copyright: 2017. Wydawca: PZWL Wydawnictwo Lekarskie.
2	Krajewska-Kułak E., Klimaszewska K., Baranowska A.: Podstawowe czynności medyczne i pielęgnacyjne. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2026.
Literatura uzupełniająca*	
1	Marzena Jaciubek, Małgorzata Fedak. Bandażowanie. Podręcznik desmurgii dla studentów pielęgniarstwa. Wydanie: Wrocław, 1, 2020. Wydawca: Edra Urban & Partner.
2	Ciechaniewicz W., Grochans E., Łoś E., Cybulska AM.: Wstrzyknięcia śródskórne, podskórne, domięśniowe i dożylnie. Wyd. 2. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2022.

*Uwzględnione w sylabusie podręczniki obejmują zarówno najnowsze publikacje, jak i wybrane pozycje wydane w latach wcześniejszych. Starsze opracowania zostały zachowane ze względu na ich wysoką wartość merytoryczną, ugruntowaną pozycję w literaturze przedmiotu oraz ponadczasowy charakter prezentowanych koncepcji i narzędzi, które pozostają aktualne w praktyce pielęgniarstwa.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: studia pierwszego stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Zakażenia szpitalne		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	Hospital-Induced Infections		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	I

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	Instytut Nauk Medycznych					
Katedra	--					
Prowadzący zajęcia	--					
Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Ćwiczenia (Ć)	25		1,5		1,5	
Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	15					

Forma zaliczenia przedmiotu	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela	zaliczenie

Wymagania wstępne
Wiedza z zakresu mikrobiologii i parazytologii.

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznanie studentów z zagadnieniami występowania zakażeń i przenoszenia biologicznych czynników chorobotwórczych w placówkach ochrony zdrowia oraz podstawami prawnymi i metodami zapobiegania i zwalczania zakażeń wśród pacjentów i personelu medycznego.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwolanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
C.W46.	pojęcie zakażeń związanych z opieką zdrowotną, ich źródła, patogeny zakażeń szpitalnych, ich rezerwuary, drogi szerzenia się i łańcuch epidemiczny;	
C.W47.	organizację nadzoru nad zakażeniami w podmiocie leczniczym oraz metody kontroli zakażeń, z uwzględnieniem roli pielęgniarstwa epidemiologicznego;	
C.W48.	zasady profilaktyki oraz mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu odcewnikowym krwi, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu układu moczowego, zakażeniu układu pokarmowego o etiologii Clostridioides difficile, zakażeniu miejsca operowanego, zakażeniu ran przewlekłych i zakażeniu ogólnoustrojowym oraz zasady postępowania aseptycznego i antyseptycznego w zapobieganiu zakażeniom szpitalnym;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
C.U72.	stosować zasady zapobiegania zakażeniom związanym z opieką zdrowotną i zwalczania ich;	
C.U73.	stosować zasady zapobiegania zakażeniom odcewnikowym krwi, szpitalnemu zapaleniu płuc, zakażeniom układu moczowego, zakażeniom układu pokarmowego o etiologii Clostridioides difficile, zakażeniom miejsca operowanego, zakażeniom ran przewlekłych i zakażeniu ogólnoustrojowemu;	
C.U74.	stosować środki ochrony indywidualnej niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa swojego, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami związanymi z opieką zdrowotną oraz wdrażać odpowiedni rodzaj izolacji pacjentów;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
C.W46.- C.W48.	Zaliczenie testowe	Ć
C.U72.- C.U74.	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
ĆW1	Pojęcie zakażeń związanych z opieką zdrowotną, ich źródła, patogeny zakażeń szpitalnych, ich rezerwuary, drogi szerzenia się i łańcuch epidemiczny.
ĆW2	Organizacja nadzoru nad zakażeniami w podmiocie leczniczym oraz metody kontroli zakażeń, z uwzględnieniem roli pielęgniarstwa epidemiologicznego.

ĆW3	Zasady profilaktyki oraz mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu odcewnikowym krwi, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu układu moczowego, zakażeniu układu pokarmowego o etiologii <i>Clostridioides difficile</i> , zakażeniu miejsca operowanego, zakażeniu ran przewlekłych i zakażeniu ogólnoustrojowym.
ĆW4	Zasady postępowania aseptycznego i antyseptycznego w zapobieganiu zakażeniom szpitalnym.

Metody dydaktyczne				
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.				
Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładownicą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	25		25	
Godziny kontaktowe z wykładownicą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładownicą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	15		15	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	40		40	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1,5			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1,5	

Literatura podstawowa*	
1	Denys A. (red): Zakażenia szpitalne: wybrane zagadnienia. Wolters Kluwer, 2012.
2	Bulanda M., Wójkowska-Mach J. (red): Zakażenia szpitalne w jednostkach opieki zdrowotnej. PZWL, 2016.
Literatura uzupełniająca*	
1	Heczko PB., Wójkowska-Mach J.: Zakażenia szpitalne: Podręcznik dla zespołów kontroli zakażeń. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2009.
2	Szawłowski AW.: Zakażenia szpitalne w onkologii. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2018.

*Uwzględnione w sylabusie podręczniki obejmują zarówno najnowsze publikacje, jak i wybrane pozycje wydane w latach wcześniejszych. Starsze opracowania zostały zachowane ze względu na ich wysoką wartość merytoryczną, ugruntowaną pozycję w literaturze przedmiotu oraz ponadczasowy charakter prezentowanych koncepcji i narzędzi, które pozostają aktualne w praktyce pielęgniarstwa.

Semestr II

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność: --

Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*

Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Patologia		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	Pathology		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	II

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	30		1			
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>	10		1		1	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	15					

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie

Wymagania wstępne
Wiedza dotycząca anatomii i fizjologii człowieka.

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej ogólnych procesów patologicznych w organizmie człowieka.
C2	Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia nieprawidłowości funkcjonowania poszczególnych układów i narządów organizmu.
C3	Przygotowanie studenta do współpracy ze szpitalną pracownią patomorfologii.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
A.W7.	podstawowe pojęcia z zakresu patologii organizmu człowieka;	
A.W8.	czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne oraz ich wpływ na organizm człowieka;	
A.W9.	zagadnienia z zakresu patologii szczegółowej układów organizmu człowieka: układu kostno-stawowo-mięśniowego, układu krążenia, układu krwiotwórczego, układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowego, układu płciowego męskiego i żeńskiego, układu nerwowego, układu hormonalnego, układu immunologicznego oraz zaburzeń metabolicznych, gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej;	
A.W10.	podstawy zaburzeń w funkcjonowaniu układu immunologicznego: alergii, choroby autoimmunologiczne, immunologia nowotworów;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
A.U3.	opisywać zmiany w funkcjonowaniu organizmu człowieka jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy;	
A.U4.	łączyć zmiany morfologiczno-czynnościowe w obrębie tkanek, narządów i układów z objawami klinicznymi i wynikami badań diagnostycznych oraz wskazywać konsekwencje rozwijających się zmian patologicznych dla organizmu człowieka;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
A.W7.- A.W10.	Zaliczenie testowe	W, Ć
A.U3.-A.U4.	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Miejsce patologii w naukach medycznych. Definicja zdrowia, choroby, podział chorób, przebieg i zejście choroby. Pojęcie etiologii i patogenezy. Czynniki chorobotwórcze

	i czynniki ryzyka. Choroba genetyczna a wrodzona. Choroba jatrogenna, choroba idiopatyczna. Symptomatologia. Symptom a syndrom. Objaw patognomoniczny.
W2	Odporność. Pojęcia: antygen, epitop, przeciwciało (budowa, klasy przeciwciał i ich znaczenie). Odporność nabyta i wrodzona, sztuczna i naturalna; mechanizm odpowiedzi immunologicznej humoralnej i komórkowej. Wrodzone i nabyte niedobory odporności - przyczyny. Prezentowanie antygeny. Antygeny zgodności tkankowej: HLA, MHC. Odpowiedź immunologiczna pierwotna i wtórna - mechanizm i przebieg. Choroby autoimmunizacyjne: definicja tolerancji immunologicznej i jej rodzaje; definicja i mechanizmy autoimmunizacji, patogeneza chorób autoimmunizacyjnych, podział chorób na swoiste i nieswoiste. Reakcje nadwrażliwości: pojęcie alergii, alergenów i przyczyny alergii, pojęcia atopii i alergii atopowej. Typy nadwrażliwości wg Gella i Coombsa (I - V) – ich charakterystyk
W3	Zapalenie. Definicja zapalenia i czynniki zapalne. Charakterystyka komórek biorących udział w reakcjach immunologicznych i zapaleniu – podział, charakterystyczne cechy budowy i funkcje. Patogeneza zapalenia (zmiany naczyniowe, odpowiedź ze strony krwinek białych - etapy, rola selektyn i integrzyn, mechanizmy zależne i niezależne od tlenu, uwalnianie mediatorów zapalenia). Mediatory zapalenia: cytokiny pro- i przeciwzapalne, chemokiny, pochodne kwasu arachidonowego - PG, LT, TX, aminy - histamina, serotonina, kininy - bradykinina, układ dopełniacza (drogi aktywacji, mechanizm działania i funkcje). Podział zapaleń (zapalenie ostre, zapalenie przewlekłe), objawy ogólnoustrojowe i miejscowe.
W4	Zaburzenia przemiany tłuszczów: metabolizm cholesterolu (zewnątrzpochodny i wewnątrzpochodny) oraz budowa, rodzaje i funkcje lipoprotein. Dyslipidemie pierwotne i wtórne. Miażdżyca – czynniki ryzyka, patomechanizm i etapy powstawania blaszki miażdżycowej, objawy i następstwa miażdżycy, rodzaje blaszek miażdżycowych i ich charakterystyka. Zaburzenia przemiany węglowodanów. Regulacja gospodarki węglowodanowej - udział insuliny. Cukrzyca - definicja, kryteria diagnostyczne, przyczyny, rodzaje cukrzycy (typ 1, typ 2, LADA, MODY, ciążowa) i ich patomechanizm, objawy cukrzycy, insulinooporność - rodzaje (przedreceptorowa, receptorowa, postreceptorowa), związek między insulinoopornością a otyłością, powikłania ostre (kwasica ketonowa) i przewlekłe (angiopatie, neuropatie, stopa cukrzycowa).
W5	Patologia układu krążenia. Niewydolność krążenia pochodzenia sercowego: pojęcia, patogeneza, przyczyny, podział i objawy kliniczne; niewydolność serca prawo - i lewokomorowa, zaburzenia funkcji skurczowej i rozkurczowej serca, mechanizmy kompensacyjne. Choroba niedokrwienna serca (ChNS) - pojęcie, przyczyny, postacie zespołów wieńcowych i ich charakterystyka, patogeneza ChNS i mechanizmy niedokrwienia, objawy i następstwa. Zawał mięśnia sercowego; pojęcia, patomechanizm, podział, objawy (kliniczne, EKG, markery wczesne i późne), powikłania. Nadciśnienie tętnicze: pojęcia, etiologia i patogeneza nadciśnienia pierwotnego i wtórnego, objawy, powikłania. Wady zastawkowe serca (wady zastawki dwudzielnej, wady zastawki aortalnej) - istota, przyczyny, patomechanizm zmian i konsekwencje, objawy i powikłania. Kardiomiopatie - pojęcie, podział i rodzaje, przyczyny i patomechanizm, objawy i następstwa.
W6	Patologia układu oddechowego. Patogeneza zaburzeń procesów fizjologicznych płuc. Spirometryczne wskaźniki chorób obturacyjnych i restrykcyjnych. Pojęcia, patomechanizm, czynniki ryzyka i przyczyny, objawy kliniczne i konsekwencje: niewydolność oddechowa ostra i przewlekła (częściowa i całkowita) zespół niewydolności oddechowej ARDS, choroby naczyń płucnych: zatorowość płucna, nadciśnienie płucne pierwotne i wtórne. Obrzęk płuc - pojęcie, podział (kardiogeny i niekardiogeny, hemodynamiczny i przeciekowy), mechanizmy prowadzące do rozwoju obrzęku płuc, mechanizmy kompensacyjne, objawy i skutki. Odma opłucnowa.

	Patofizjologia obturacyjnych chorób układu oddechowego. Pojęcia, przyczyny i czynniki ryzyka, patomechanizm rozwoju zmian, postacie i rodzaje, objawy i skutki: przewlekła obturacyjna choroba płuc - POChP, astma oskrzelowa, mukowiscydoza, rozstrzenie oskrzeli. Zaburzenia oddychania w trakcie snu (obturacyjny bezdech senny)
W7	Zaburzenia gospodarki wodno – elektrolitowej. Przestrzenie płynowe organizmu, rola układu autonomicznego, układu RAA, baroreceptorów, ANP, ADH w regulacji gospodarki wodno-elektrolitowej organizmu. Pojęcie hiper- i hipowolemii oraz udział mechanizmów homeostatycznych w przywróceniu prawidłowej objętości płynowej. Odwodnienie: pojęcie, rodzaje, patomechanizm, objawy i powikłania. Przewodnienie: pojęcie, rodzaje i patomechanizm. Definicja i ogólne patomechanizmy powstawania i ograniczania obrzęków. Patogeneza i objawy obrzęków różnego pochodzenia: obrzęki w niewydolności serca, nerek, wątroby, obrzęki związane z chorobami endokrynologicznymi, estrogenowe, ciążowe, obrzęki miejscowe (zapalne, limfatyczne, żyłne). Zaburzenia elektrolitowe (hiper- i hiponatremia, hiper- i hipokaliemia, hiper- i hipokalcemia) – przyczyny, objawy i skutki.
W8	Patologia układu wydalniczego. Pojęcia, patomechanizm, postacie lub/i rodzaje, czynniki ryzyka i przyczyny objawy kliniczne, powikłania: ostre uszkodzenie nerek (ostra niewydolność nerek), przewlekła choroba nerek (przewlekła niewydolność nerek), kamica nerkowa, stany zapalne nerek (kłębuszkowe zapalenie nerek, odmiedniczkowe zapalenie nerek) i dróg moczowych (zapalenie pęcherza moczowego), zespół nerczycowy. Nietrzymanie moczu - pojęcie, rodzaje, stadia, mechanizmy.
W9	Patologia układu pokarmowego. Pojęcia, patomechanizm, przyczyny i czynniki ryzyka, postacie lub/i rodzaje, objawy kliniczne i powikłania: choroby przełyku, żołądka i dwunastnicy (GERD, zapalenie żołądka, choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy, rak żołądka); choroby jelita cienkiego i grubego (nieswoiste zapalenia jelit - choroba Crohna, wrzodziejące zapalenie jelita grubego; IBS, rak jelita grubego); choroby trzustki (OZT, przewlekłe zapalenie trzustki, rak trzustki); choroby wątroby (zapalenia wątroby, stłuszczenie wątroby, marskość wątroby). Wirusowe zapalenie wątroby typu A, B, C, D - przyczyny i czynniki ryzyka, drogi zakażenia, przebieg zakażenia, objawy i skutki.
W10	Patologia układu dokrewnego. Pojęcia, przyczyny, rodzaje lub/i postacie, patomechanizm, objawy kliniczne, powikłania: choroby podwzgórza i przysadki mózgowej (moczówka prosta, SIADH, akromegalia, guz prolaktynowy - gruczolak przysadki); choroby tarczycy: wole guzkowe, nadczynność i niedoczynność tarczycy, niedoczynność wrodzona, wrodzony zespół niedoboru jodu, zapalenia tarczycy (Hashimoto, Graves-Basedowa); choroby przytarczyc (nadczynność i niedoczynność); choroby nadnerczy: nadczynność (zespół Cushinga), niedoczynność (choroba Addisona). Hiperandrogenizm, wiryлизм, hirsutyzm.
W11	Patologia nowotworów. Cykl komórkowy. Rodzaje śmierci komórek (apoptoza i nekroza) - charakterystyka. Procesy adaptacyjne komórek: hipertrofia, hiperplazja, atrofia, metaplazja. Definicje i cechy komórek nowotworowych, definicja i cechy nowotworu, cechy i podział nowotworów, podstawy nazewnictwa nowotworów, stan przednowotworowy, rak in situ, rak przedinwazyjny. Patofizjologia procesu karcynogenezy: rodzaje genów i ich mutacje w nowotworach, nowotwory a układ immunologiczny. Model karcynogenezy: etapy karcynogenezy, pojęcia związane z karcynogenezą, czynniki karcynogenne oraz czynniki mające wpływ na powstawanie nowotworów. Przerzuty nowotworowe. Symptomatologia nowotworów, skala TNM. Markery nowotworowe. Zespoły paraneoplastyczne. Patofizjologiczne podstawy leczenia nowotworów
W12	Patologia krwi i układu krwiotwórczego. Prawidłowe wskaźniki morfotyczne krwi i układu hemostatycznego krwi. Przyczyny i czynniki ryzyka, patomechanizm rozwoju, objawy ogólne i specyficzne, podziały zaburzeń i schorzeń, konsekwencje,

	charakterystyczne zmiany w obrazie mikroskopowym i morfologii krwi: niedokrwistości (z niedoboru żelaza, aplastyczna, hemolityczna, megaloblastyczna, pokrwotoczna); nadkrwistości (prawdziwa i rzekoma), białaczki ostre - szpikowa i limfoblastyczna, chłoniakziarnicze i nieziarnicze; przewlekłe zespoły mieloproliferacyjne: przewlekła białaczka szpikowa, przewlekłe zespoły limfoproliferacyjne: przewlekła białaczka limfocytowa, szpiczak mnogi; skazy krwotoczne - płytkowe (trombocytopenia), osoczowe (koagulopatie wrodzone i nabyte - choroba von Willebranda, hemofilia, niedobór witaminy K), naczyniowe, zakrzepica. Zespół wykrzepiania wewnątrznaczyniowego (DIC) - przyczyny, patomechanizm, stadia i objawy.
W13	Patologia bólu. Noccepcja, przewodzenie, percepcja i modulacja czucia bólu. Ból - pojęcia związane z bólem, etiopatogeneza, podział, cechy bólu, skale badania bólu. Ból przewlekły: definicja, patomechanizm, rodzaje, objawy i skutki. Przyczyny, patomechanizm i charakterystyka bólu nowotworowego, zwyrodnieniowego, neuropatycznego, fantomowego, ośrodkowego, naczyniowego. Bóle głowy: migrena, ból napięciowy, klasterowy. Reakcje ustroju na ból.
W14	Patologia układu nerwowego. Objawy neurologiczne. Pojęcia, patomechanizm, przyczyny i czynniki ryzyka, postaci lub/i rodzaje, objawy kliniczne i powikłania: padaczka, udar mózgu, choroby demielinizacyjne (stwardnienie rozsiane), choroby neurodegeneracyjne (choroba Parkinsona, choroba Alzheimera). Zespół wzmożonego ciśnienia śródczaszkowego - przyczyny, patomechanizm i objawy. Wstrząśnienie i obrzęk mózgu. Objawy oponowe.
W15	Wstrząs - pojęcie, wskaźniki wstrząsu, fazy i objawy ogólne wstrząsu, podział kliniczny i patofizjologiczny. Charakterystyka wstrząsu kardiogennego, obstrukcyjnego, hipowolemicznego, dystrybucyjnego (anafilaktyczny, neurogeny, septyczny) - patomechanizm, objawy i skutki. Pojęcia: sepsa (posocznica), MODS, SIRS. Niewydolność krążenia obwodowego - hipotensja, omdlenia - rodzaje i patomechanizm.
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Zmiany w funkcjonowaniu organizmu człowieka jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy
Ć2	Zmiany morfologiczno-czynnościowe w obrębie tkanek, narządów i układów z objawami klinicznymi i wynikami badań diagnostycznych oraz wskazywać konsekwencje rozwijających się zmian patologicznych dla organizmu człowieka.
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Analiza artykułu naukowego.

Metody dydaktyczne				
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe				
Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	40		10	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				

Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	15		15	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	55		25	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1	

Literatura podstawowa	
1	Małecka-Tendera E., Olszanecka-Glinianowicz M., Chudek J.: Patofizjologia kliniczna. Podręcznik dla studentów medycyny. EdraUrban&Partner, Wrocław 2023.
2	Cudnoch-Jędrzejewska A., Puchalska L., Kowara M.: "Fizjologia i patofizjologia. Podręcznik dla studentów" EdraUrban&Partner, Wrocław 2025.
Literatura uzupełniająca	
1	Kumar V., Abbas AK., Aster JC. (red. wyd. pol. Olszewski WT.): Patologia. Robbins. Edra Urban & Partner, Wrocław 2019.
2	Guzek JW. Patofizjologia człowieka w zarysie. PZWL Wydawnictwo Lekarskie. Warszawa 2015.

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność: --

Poziom kształcenia: studia pierwszego stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Genetyka		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	Genetics		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	II

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	Instytut Nauk Medycznych
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Wykłady (W)	30		1			
Ćwiczenia (Ć)	15		1		1	
Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	10					

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie

Wymagania wstępne
Zna budowę człowieka oraz podstawowe funkcje życiowe człowieka.

Cele przedmiotu	
C1	Przekazanie wiedzy z zakresu podstaw genetyki człowieka, w tym mechanizmów dziedziczenia i mutagenezy.
C2	Przygotowanie studenta do rozumienia genetycznych uwarunkowań chorób oraz ich znaczenia w profilaktyce i praktyce pielęgniarstwa.
C3	Kształtowanie umiejętności wykorzystania wiedzy genetycznej w opiece nad pacjentem oraz interpretacji podstawowych wyników badań genetycznych.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
A.W11	uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh;	
A.W12	problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie;	
A.W13	budowę chromosomów i molekularne podłoże mutagenezy;	
A.W14	zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech i dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej;	
A.W15	nowoczesne techniki badań genetycznych	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
A.U6	wykorzystywać uwarunkowania chorób genetycznych w profilaktyce chorób;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
A.W11- A.W15	Zaliczenie testowe	W, Ć
A.U6	Zadania problemowe (interpretacja wyników), analiza przypadku (case study)	Ć
K.S7	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Podstawy genetyki i budowa materiału genetycznego • DNA, gen, genom • organizacja materiału genetycznego Efekty uczenia się: A.W13
W2	Chromosomy i karyotyp człowieka • budowa chromosomów • aberracje chromosomowe Efekty uczenia się: A.W13

W3	Zasady dziedziczenia • prawa Mendla • dziedziczenie jedno- i wielogenowe • dziedziczenie mitochondrialne Efekty uczenia się: A.W14
W4	Genetyczne uwarunkowania grup krwi i konflikt serologiczny • układ ABO i Rh • konflikt serologiczny Efekty uczenia się: A.W11
W5	Choroby genetyczne • choroby jednogenowe i wieloczynnikowe • przykłady chorób dziedzicznych Efekty uczenia się: A.W12
W6	Nowoczesne techniki badań genetycznych • PCR, sekwencjonowanie DNA • diagnostyka prenatalna i postnatalna Efekty uczenia się: A.W15
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Analiza rodowodów i dziedziczenia chorób • rozpoznawanie typów dziedziczenia • analiza przypadków Efekty uczenia się: A.U6
Ć2	Zastosowanie genetyki w profilaktyce • identyfikacja czynników ryzyka chorób genetycznych • poradnictwo genetyczne (elementy) Efekty uczenia się: A.U6
Ć3	Interpretacja wyników badań genetycznych • podstawy analizy wyników • zastosowanie w praktyce pielęgniarstwa Efekty uczenia się: A.U6
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Opracowanie przypadku pacjenta z chorobą genetyczną (analiza + profilaktyka)

Metody dydaktyczne				
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe				
Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45		15	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	10		10	

Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	55		25	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1	

Literatura podstawowa	
1	Hickey IG., Fletcher HL.: Genetyka – krótkie wykłady. Wyd. 4. PWN. Warszawa 2021.
2	Jorde LB., Carey JC., Bamshad MJ.: Genetyka medyczna. Edra Urban & Partner, Wrocław 2021
Literatura uzupełniająca	
1	Jorge LB, Carey CJ, Bamshad MJ, Genetyka medyczna; Edra Urban & Partner, Wrocław, 2011, 2021
2	Winter PC, Hickey GH, Fletner HI; Genetyka. Krótkie wykłady. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2021

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: studia pierwszego stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Farmakologia		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	Pharmacology		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	II

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	30		2			
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>	30		2		2	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	20					

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	egzamin
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie

Wymagania wstępne
Zna budowę człowieka oraz podstawowe funkcje życiowe człowieka.
Zna podstawowe procesy biochemiczne zachodzące w organizmie.

Cele przedmiotu	
C1	Przekazanie wiedzy dotyczącej działania leków, ich farmakokinetyki i farmakodynamiki oraz zastosowania klinicznego.
C2	Przygotowanie do bezpiecznego stosowania leków, uwzględniającego działania niepożądane, interakcje oraz indywidualne cechy pacjenta.
C3	Kształtowanie umiejętności praktycznych w zakresie dawkowania leków, przygotowania recept oraz korzystania z baz danych farmaceutycznych.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
A.W22	poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania, powodowane przez nie przemiany w organizmie człowieka i działania uboczne;	
A.W23	podstawowe zasady farmakoterapii;	
A.W24	poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania;	
A.W25	wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków;	
A.W26	działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków;	
A.W27	zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich;	
A.W28	zasady leczenia krwią, jej składnikami i środkami krwiozastępczymi;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
A.U12	szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych;	
A.U13	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych;	
A.U14	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza;	
A.U15	obliczać dawki leków zgodnie z charakterystyką produktu leczniczego;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
A.W22- A.W28	Egzamin testowy	W, Ć
A.U12- A.U15;	Pytania problemowe (krótkie odpowiedzi), kolokwia praktyczne (obliczenia dawek). Ocena poprawności zapisu recept. Zadania problemowe (casestudy).	Ć
K.S7	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu				
Forma zajęć – wykłady – tematyka				
W1	Definicja leku, rodzaje leków ze względu na pochodzenie, formy farmaceutyczne leków, drogi podawania.			
W2	Molekularne i komórkowe mechanizmy działania leków. Interakcje między lekami. Działania niepożądane leków			
W3	Losy leku w organizmie – wchłanianie, dystrybucja, drogi wydalania, metabolizm			
W4	Źródła informacji o lekach. Elementy recepty, sposób prawidłowego zapisywania postaci leków.			
W5	Narkotyczne i nienarkotyczne leki przeciwbólowe			
W6	Leki wpływające na układ sercowo-naczyniowy			
W7	Leki przeciwcukrzycowe i przeciwtrzęsawicowe, leki stosowane w śpiączce hipo i hiperglikemicznej, leki wpływające na gospodarkę wapniowo - fosforanową			
W8	Hormony płciowe, środki antykoncepcyjne			
W9	Leki wpływające na przewód pokarmowy			
W10	Antybiotyki i chemioterapeutyki.			
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka				
Ć1	Obliczanie dawek leków. Dawkowanie leków u dorosłych i u dzieci.			
Ć2	Korzystanie z informatorów farmaceutycznych. Zapisywanie różnych postaci leków i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego – wystawianie recept.			
Ć3	Krew i środki krwiopochodne/krwiozastępcze.			
Ć4	Surowice i szczepionki, reakcje alergiczne, próby uczuleniowe.			
Ć5	Leki stosowane w leczeniu nadciśnienia tętniczego krwi			
Ć6	Farmakoterapia w praktyce pielęgniarskiej: • dobór leków do sytuacji klinicznej • symulacje kliniczne (A.U12–A.U15)			
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela				
ZBN	Przygotowanie projektu: analiza farmakoterapii pacjenta (casestudy)			
Metody dydaktyczne				
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe				
Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	60		30	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	20		20	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	80		50	

Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	4		
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:		2	

Literatura podstawowa	
1	Hryniewiecka E, Joniec-Maciejak I. Ordynacja i farmakoterapia w praktyce pielęgniarstwa i położnej 2024
2	Schmid B., Strub P., Studer A. (red. wyd. pol.: Krupa A., Pawlak D): Farmakologia dla zawodów pielęgniarstwa. Wyd. II. Medpharm, 2026
Literatura uzupełniająca	
1	Dellas C. (red. wyd. pol.: Mirowska-Guzel D.): Last minute. Farmakologia. Do egzaminu w 4 dni. Wyd. 4. Edra Urban & Partner, Wrocław 2024.
2	Rajtar-Cynke G. (red.): Farmakologia. PZWL Wydawnictwo Lekarskie 2015.

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność: --

Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*

Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Promocja zdrowia		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	Health Promotion		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	II

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:				w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
<i>Wykłady (W)</i>	10		0,5				
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>	15		1		1		
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	10						
<i>Zajęcia praktyczne (ZP)</i>	20		1		1		

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne	
Wiedza z zakresu nauk przedklinicznych	

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznanie z podstawowymi zasadami promocji zdrowia i profilaktyki chorób
C2	Zapoznanie z zasadami prawidłowego doboru metody i form prewencji i profilaktyki chorób
C3	Kształtowanie umiejętności współpracy z pacjentem, rodziną lub opiekunem pacjenta w realizacji ustalonych celów działań edukacyjnych

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
C.W13.	koncepty i założenia promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej;	
C.W14.	zadania pielęgniarki w promocji zdrowia i zasady konstruowania programów promocji zdrowia;	
C.W15.	strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym i światowym.	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
C.U44.	oceniać potencjał zdrowotny pacjenta i jego rodziny z wykorzystaniem narzędzi pomiaru;	
C.U53.	uczyć pacjenta samokontroli stanu zdrowia;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
C.W13.- C.W15.	Zaliczenie testowe	W, Ć
C.U44., C.U53.	Prezentacja projektu edukacji w oparciu o diagnozę potrzeb i problemów zdrowotnych oraz wskazówek zmierzających do ich rozwiązania	Ć
C.U44., C.U53.	Realizacja zadania praktycznego w warunkach naturalnych – programu promocji zdrowia	ZP
K.S1.	Obserwacja	Ć, ZP

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Podstawy teoretyczne promocji zdrowia i profilaktyki chorób. Podstawowe strategie i organizacja promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym i światowym.
W2	Zadania pielęgniarki w promocji zdrowia i zasady udzielania świadczeń w zakresie promocji zdrowia. Zasady konstruowania programów promocji zdrowia na przykładach.
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Zadania pielęgniarki w promocji zdrowia i zasady udzielania świadczeń w zakresie promocji zdrowia oraz konstruowanie programów promocji zdrowia na przykładach.
Ć2	Ocena potencjału zdrowotnego pacjenta i jego rodziny oraz dobór metod, form profilaktyki i prewencji chorób, z uwzględnieniem stylu życia w ramach indywidualnych programów promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych.
Ć3	Prezentacja projektu edukacji w oparciu o diagnozę potrzeb i problemów zdrowotnych oraz wskazówek zmierzających do ich rozwiązania.
Forma zajęć – zajęcia praktyczne – tematyka	
ZP1	Ocena potencjału zdrowotnego pacjenta i jego rodziny oraz dobór metod, form profilaktyki i prewencji chorób, z uwzględnieniem stylu życia w ramach indywidualnych programów promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych.
ZP2	Realizacja zadania praktycznego w warunkach naturalnych – programu promocji zdrowia.
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Analiza artykułu naukowego z zakresu promocji zdrowia lub profilaktyki.

Metody dydaktyczne				
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe				
Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45		35	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	10		10	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	55		45	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2,5			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	

Literatura podstawowa	
1	Woynarowska B. (red.) Edukacja zdrowotna. Podstawy teoretyczne. Metodyka. Praktyka. Wyd. 2. PWN, Warszawa 2025
2	Woodall J., Hubley J., Copeman J. (red. wyd. pol.: Woynarowska M.): Promocja zdrowia w praktyce. PWN. Warszawa 2025.
Literatura uzupełniająca	
1	Mamcarz A., Śliż D.: Medycyna stylu życia. PZWL Wydawnictwo Lekarskie. Warszawa 2018.
2	Kaczorek M., Pacyna-Szymańska S., Pawluk I.: Dieta śródziemno-polska. Śródziemnomorski styl życia na polskim talerzu. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2026.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: studia pierwszego stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Badanie fizykalne w praktyce zawodowej pielęgniarstwa		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	Physical Examination in Professional Nursing Practice		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	II

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	Instytut Nauk Medycznych
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	--

Forma dydaktycznych zajęć (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Wykłady (W)	10		0,5			
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	40		2,5		2,5	
Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	30					

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie

Wymagania wstępne
Zna budowę człowieka oraz podstawowe funkcje życiowe człowieka

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznanie studentów z zasadami badania fizykalnego. Zdobycie wiedzy i umiejętności z zakresu badania podmiotowego i przedmiotowego.
C2	Uświadomienie studentom znaczenia wyników badania podmiotowego, przedmiotowego i badań dodatkowych w ocenie stanu zdrowia pacjenta.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
C.W36.	pojęcie, zasady i sposób badania podmiotowego i jego dokumentowania;	
C.W37.	system opisu objawów i dolegliwości pacjenta według schematów OLD CART (Onset – objawy/dolegliwości, Location – umiejscowienie, Duration – czas trwania, Character – charakter, Aggravating/Alleviating factors – czynniki nasilające/łagodzące, Radiation – promieniowanie, Timing – moment wystąpienia), FIFE (Feelings – uczucia, Ideas – idee, Function – funkcja, Expectations – oczekiwania), SAMPLE (Symptoms – objawy, Allergies – alergie, Medications – leki, Past medical history – przebyte choroby/przeszłość medyczna, Last meal – ostatni posiłek, Events prior to injury/illness – zdarzenia przed wypadkiem/zachorowaniem);	
C.W38.	system opisu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki sprawowanej przez pielęgniarkę PES (Problem – problem, Etiology – etiologia, Symptom – objaw);	
C.W39.	znaczenie uwarunkowań kulturowych i społecznych w ocenie stanu zdrowia;	
C.W40.	metody i techniki kompleksowego badania fizykalnego i jego dokumentowania;	
C.W41.	zasady przygotowania pacjenta do badania EKG i technikę wykonania badania EKG, EKG prawokomorowego oraz EKG z odprowadzeniami dodatkowymi;	
C.W42.	zasady rozpoznawania w zapisie EKG załamków P, Q, R, S, T, U cech prawidłowego zapisu i cech podstawowych zaburzeń (zaburzenia rytmu serca, zaburzenia przewodnictwa, elektrolitowe, niedokrwienie i martwica mięśnia sercowego);	
C.W43.	rodzaj sprzętu i sposób jego przygotowania do wykonania spirometrii oraz zasady wykonania tego badania;	
C.W44.	znaczenie wyników badania podmiotowego i badania fizykalnego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej;	
C.W45.	sposoby przeprowadzania badania podmiotowego i badania fizykalnego przez pielęgniarkę z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności oraz sposoby gromadzenia danych o stanie zdrowia pacjenta z wykorzystaniem technologii cyfrowych.	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
C.U64.	przeprowadzić badanie podmiotowe pacjenta, analizować i interpretować jego wyniki;	
C.U65.	dobierać i stosować narzędzia klinimetryczne do oceny stanu pacjenta;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
C.U66.	rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu dziecka i dorosłego, w tym osoby starszej;	
C.U67.	wykorzystywać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, narządów zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych pacjenta (badanie i samobadanie), jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta;	
C.U68.	przeprowadzać kompleksowe badanie fizykalne pacjenta, dokumentować wyniki badania oraz dokonywać ich analizy dla potrzeb opieki pielęgniarstwa, zastosować ocenę kompleksową stanu zdrowia pacjenta według schematu cztery A (Analgesia – znieczulenie, Activity of dailyliving – aktywność życia, Adverseeffects – działania niepożądane, Aberrantbehaviors – działania niepożądane związane z lekami), stosować system opisu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarstwa PES oraz oceniać kompletność zgromadzonych informacji dotyczących sytuacji zdrowotnej pacjenta według schematu SOAP (Subjective – dane subiektywne, Objective – dane obiektywne, Assessment – ocena, Plan/Protocol – plan działania);	
C.U69.	gromadzić dane o stanie zdrowia pacjenta z wykorzystaniem technologii cyfrowych;	
C.U70.	wykonywać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku, interpretować składowe prawidłowego zapisu czynności bioelektrycznej serca, rozpoznawać zaburzenia zagrażające zdrowiu i życiu;	
C.U71.	wykonać badanie spirometryczne i dokonać wstępnej oceny wyniku badania u pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia.	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	
K.S2.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	
K.S3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem.	
Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
C.W36.- .CW45.	Zaliczenie testowe	W, ĆWS
C.U64.- C.U71.;	Realizacja zadania praktycznego	ĆWS

C.U64.- C.U65, C.U68	Pisemna analiza wybranego problemu	ZBN
K.S1. - K.S3.	Obserwacja	ĆWS

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Uwarunkowania i mechanizmy funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego. Podstawy badania podmiotowego. System opisu objawów i dolegliwości pacjenta według schematów: OLD CART, FIFE, SAMPLE. Wykorzystanie systemów teleinformatycznych lub łączności w badaniu pacjenta.
W2	Badanie fizykalne układu krążenia. Podstawy badania elektrokardiograficznego (EKG).
W3	Badanie fizykalne układu oddechowego. Podstawy badania spirometrycznego.
W4	Badanie fizykalne jamy brzusznej i układu moczowo-płciowego.
W5	Podstawy badania układu mięśniowo-szkieletowego i nerwowego.
Forma zajęć – ćwiczenia w warunkach symulowanych – tematyka	
Ć1	Zasady przeprowadzania badania podmiotowego oraz kompleksowego badania przedmiotowego. Przeprowadzenie badania podmiotowego pacjenta i wykorzystanie technik badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych gruczołów piersiowych pacjenta (badanie i samobadanie) oraz dokumentowanie wyniku badania fizykalnego i wykorzystanie tego wyniku do oceny stanu zdrowia pacjenta (analiza i interpretacja wyniku badania). Rozpoznawanie i interpretowanie podstawowych odrębności w badaniu dziecka, dorosłego i osoby starszej. <i>Efekty uczenia się: C.U64, C.U66, C.U67</i>
Ć2	Przeprowadzenie badania podmiotowego pacjenta i wykorzystanie technik badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, narządów zmysłów głowy (oko, ucho) oraz dokumentowanie wyniku badania fizykalnego i wykorzystanie tego wyniku do oceny stanu zdrowia pacjenta (analiza i interpretacja wyniku badania). Rozpoznawanie i interpretowanie podstawowych odrębności w badaniu dziecka, dorosłego i osoby starszej. <i>Efekty uczenia się: C.U66, C.U67</i>
Ć3	Przeprowadzenie badania podmiotowego pacjenta i wykorzystanie technik badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych układu sercowo-naczyniowego (serce, naczynia żylne i tętnicze), tarczycy oraz dokumentowanie wyniku badania fizykalnego i wykorzystanie tego wyniku do oceny stanu zdrowia pacjenta (analiza i interpretacja wyniku badania). Rozpoznawanie i interpretowanie podstawowych odrębności w badaniu dziecka, dorosłego i osoby starszej. <i>Efekty uczenia się: C.U66, C.U67</i>
Ć4	Wykonywanie badania elektrokardiograficznego (EKG), interpretowanie prawidłowego zapisu czynności serca, rozpoznawanie cech elektrokardiograficznych stanów zagrożenia zdrowia i życia. <i>Efekty uczenia się: C.U69, C.U70</i>
Ć5	Przeprowadzenie badania podmiotowego pacjenta i wykorzystanie technik badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych jamy brzusznej oraz dokumentowanie wyniku badania fizykalnego i wykorzystanie tego wyniku do oceny stanu zdrowia pacjenta (analiza i interpretacja wyniku badania).

	Rozpoznawanie i interpretowanie podstawowych odrębności w badaniu dziecka, dorosłego i osoby starszej. <i>Efekty uczenia się: C.U66, C.U67</i>
Ć6	Przeprowadzenie badania podmiotowego pacjenta i wykorzystanie technik badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych układu oddechowego oraz dokumentowanie wyniku badania fizykalnego i wykorzystanie tego wyniku do oceny stanu zdrowia pacjenta (analiza i interpretacja wyniku badania). Rozpoznawanie i interpretowanie podstawowych odrębności w badaniu dziecka, dorosłego i osoby starszej. <i>Efekty uczenia się: C.U66, C.U67</i>
Ć7	Przeprowadzenie badania podmiotowego pacjenta i wykorzystanie technik badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych układu nerwowego oraz dokumentowanie wyniku badania fizykalnego i wykorzystanie tego wyniku do oceny stanu zdrowia pacjenta (analiza i interpretacja wyniku badania). Rozpoznawanie i interpretowanie podstawowych odrębności w badaniu dziecka, dorosłego i osoby starszej. <i>Efekty uczenia się: C.U66, C.U67</i>
Ć8	Przeprowadzenie badania podmiotowego pacjenta i wykorzystanie technik badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych narządów płciowych, odbytu , układu mięśniowo-szkieletowego oraz dokumentowanie wyniku badania fizykalnego i wykorzystanie tego wyniku do oceny stanu zdrowia pacjenta (analiza i interpretacja wyniku badania). Rozpoznawanie i interpretowanie podstawowych odrębności w badaniu dziecka, dorosłego i osoby starszej. <i>Efekty uczenia się: C.U66, C.U67</i>
Ć9	Wykonywanie badania spirometrycznego i ocena wyniku badania. Stosowanie narzędzia klinimetryczne do oceny stanu pacjenta oraz gromadzenie danych o stanie zdrowia pacjenta z wykorzystaniem technologii cyfrowych. <i>Efekty uczenia się: C.U65, C.U68, C.U69, C.U71</i>
Ć10	Utrwalenie procedur badania fizykalnego w praktyce zawodowej pielęgniarstwa – mini OSCE
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Przeprowadzenie badania podmiotowego i technik kompleksowego badania fizykalnego oraz ich udokumentowanie (studium przypadku). <i>Efekty uczenia się: 64, 65, 67, 68.</i>

Metody dydaktyczne

Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	50		40	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				

Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	30			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	80		40	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1,5	

Literatura podstawowa	
1	Dyk D. (red.): Badanie fizykalne w pielęgniarstwie. Podmiotowe i przedmiotowe PZWL Wydawnictwo Literackie, Warszawa 2020.
2	Augustyniuk K., Grochans E. (red.): Check-listy z zakresu badań fizykalnych, Wydawnictwo Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie, Szczecin 2020.
Literatura uzupełniająca	
1	<u>Grochulska A.</u> , <u>Steliga A.</u> , <u>Hebel K.</u> : Procedury i checklisty w praktyce symulacji medycznej. Kompetencje pielęgniarskie. Tom 2. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2025.
2	Bień A., Iwanowicz-Palus G., Wdowiak A. (red.): Badanie fizykalne w praktyce położnej. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2023. – UZUPEŁNIAJĄCA (zmienić wiesz powyżej!)

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: studia pierwszego stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	Nursing in Primary HealthCare		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	II, III, IV

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	Instytut Nauk Medycznych
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Wykłady (W)	15 (II sem.)		0,5			
Ćwiczenia (Ć)	30 (III sem.)		2		2	
Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	30 (III sem.)					
Zajęcia praktyczna (ZP)	80 (III sem.)		3		3	
Praktyki zawodowe (PZ)	120 (IV sem.)		4		4	

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne	
Posiada wiedzę z zakresu anatomii, fizjologii i podstaw patofizjologii, zna podstawy pielęgniarstwa oraz zasady opieki nad pacjentem.	

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studenta do realizacji świadczeń pielęgniarstkich w podstawowej opiece zdrowotnej zgodnie z obowiązującymi standardami i przepisami prawa.
C2	Kształtowanie umiejętności planowania, realizacji i koordynowania opieki nad pacjentem, rodziną i społecznością lokalną.
C3	Przygotowanie do prowadzenia działań profilaktycznych, edukacyjnych oraz promocji zdrowia w środowisku zamieszkania pacjenta.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
C.W16	organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem zadań i uprawnień zawodowych pielęgniarki oraz innych pracowników systemu ochrony zdrowia	
C.W17	warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń pielęgniarstkich w podstawowej opiece zdrowotnej	
C.W18	metody oceny środowiska zamieszkania, nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych i planowania opieki	
C.W19	zasady koordynowania procesu udzielania świadczeń zdrowotnych w podstawowej opiece zdrowotnej	
C.W20	szczepienia ochronne i rodzaje szczepionek wynikające z obowiązującego programu szczepień ochronnych w Rzeczypospolitej Polskiej oraz ich działanie	
C.W21	standardy przeprowadzania badań kwalifikacyjnych do szczepień ochronnych przeciw grypie, wirusowemu zapaleniu wątroby (WZW), tężcowi, COVID-19 i wykonywania szczepień ochronnych przeciw grypie, WZW, tężcowi, COVID-19, pneumokokom, wściekliźnie oraz innych obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych zgodnie z przepisami prawa w zakresie szczepień ochronnych, z zapewnieniem zasad bezpieczeństwa pacjentowi oraz sobie	
C.W22	procedury stosowane w sytuacji wystąpienia NOP oraz zasady prowadzenia sprawozdawczości w zakresie szczepień ochronnych	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
C.U16	wystawiać recepty na leki, w tym recepturowe, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne w ramach kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich	
C.U25	wystawiać zlecenia na wyroby medyczne w ramach kontynuacji zlecenia lekarskiego	
C.U40	prować dokumentację medyczną, w tym w postaci elektronicznej, oraz posługiwać się nią i zabezpieczać zgodnie z przepisami prawa	
C.U45	oceniać rozwój psychofizyczny dziecka, wykonywać testy przesiewowe i wykrywać zaburzenia w rozwoju	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwolanie do efektów uczenia się kierunkowych
C.U46	ocenić sytuację zdrowotną dorosłego wymagającego pomocy w ramach podstawowej opieki zdrowotnej i ustalić plan działania	
C.U47	dobierać metody i formy profilaktyki i prewencji chorób, kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych oraz opracowywać i wdrażać indywidualne programy promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych	
C.U48	rozpoznawać uwarunkowania zachowań zdrowotnych pacjenta i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia	
C.U49	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych	
C.U50	implementować indywidualny plan opieki medycznej (IPOM) do opieki nad pacjentem oraz koordynować indywidualną opiekę w środowisku zamieszkania pacjenta	
C.U51	planować opiekę nad pacjentem i jego rodziną z wykorzystaniem klasyfikacji praktyki pielęgniarskiej (ICNP, NANDA), oceny wydolności opiekuńczo-pielęgnacyjnej oraz ekomapy środowiska	
C.U52	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia	
C.U53	uczyć pacjenta samokontroli stanu zdrowia;	
C.U54	udzielać świadczeń zdrowotnych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej	
C.U55	oceniać środowisko zamieszkania, nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych i planowania opieki	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	
K.S2.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	
K.S3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
C.W16- C.W22	Zaliczenie testowe	W, Ć
C.U16, C.U25; C.U40; C.U45- C.U55;	Pytania problemowe, zaliczenie praktyczne – casestudy w środowisku zamieszkania pacjenta.	Ć

C.U16, C.U25; C.U40, C.U45- C.U55;	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	ZP
. C.U16, C.U25; C.U40, C.U45- C.U55;	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	PZ
K.S1 - K.S3	Obserwacja	Ć, ZP, PZ

Treści programowe przedmiotu		
Forma zajęć – wykłady – tematyka - II semestr		
W1	Sytuacja społeczno-demograficzna rodziny w Polsce. Koncepcje zdrowia rodziny. Planowanie rodziny, cykle życia rodziny, wydolność opiekuńczo-pielęgniacyjna rodziny.	
W2	Funkcjonowanie rodziny w zdrowiu i chorobie. System wsparcia rodziny z problemami, w tym dysfunkcje rodziny, świadczenia, instytucje, rodzaje pomocy. Współpraca w organizacji opieki środowiskowej. Geneza pielęgniarstwa środowiskowego.	
W3	Koncepcje pielęgnowania stosowane w pielęgniarstwie rodzinnym, metody pracy pielęgniarki rodzinnej, porada pielęgniarska, skierowania na badania diagnostyczne, standardy pielęgnowania w podstawowej opiece zdrowotnej, dokumentowanie procesu pielęgnowania w rodzinie ICNP, NANDA, ekomapy środowiska	
W4	Udział w profilaktyce swoistej (szczepienia ochronne) i nieswoistej w opiece nad dzieckiem, dorosłym osobą starszą w podstawowej opiece zdrowotnej	
W5	Ordynowanie leków i wypisywanie recept na środki medyczne i spożywcze oraz skierowania na badania diagnostyczne w pracy pielęgniarki POZ i AOSp	
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka – III semestr		
Ć1	Dokumentacja medyczna w podstawowej opiece zdrowotnej (POZ) (C.U40)	
Ć2	Recepty (leki recepturowe, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne) i zlecenia na wyroby medyczne w ramach kontynuacji zlecenia lekarskiego (C.U16, C.U25, C.U52)	
Ć3	Ocena rozwoju dziecka – testy przesiewowe i diagnoza zaburzeń w rozwoju (C.U45, C.U54, C.U55)	
Ć4	Ocena stanu zdrowia dorosłego w ramach podstawowej opieki zdrowotnej - indywidualny plan opieki medycznej (C.U46, C.U50, C.U54, C.U55)	
Ć5	Profilaktyka i promocja zdrowia - metody i formy profilaktyki i prewencji chorób, indywidualne programy promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych (C.U47, C.U48, C.U53, C.U54, C.U55)	
Ć6	Organizacja opieki - indywidualny plan opieki medycznej (IPOM), koordynowanie indywidualną opieką w środowisku zamieszkania pacjenta, izolacja pacjentów z chorobą zakaźną (C.U49, C.U50, C.U51, C.U54,)	
Forma zajęć – zajęcia praktyczne - tematyka - III semestr		
ZP1	Wykonywanie szczepień (asysta / realizacja)	
ZP2	Ocena pacjenta w środowisku	
ZP3	Planowanie opieki (ICNP/NANDA)	
ZP4	Realizacja świadczeń pielęgniarstwa	
ZP5	Wystawianie recept i zleceń	
ZP6	Edukacja zdrowotna	
ZP7	Prowadzenie dokumentacji	
ZP8	Analiza dokumentacji pacjenta (w tym elektronicznej). Podsumowanie zajęć	

Forma zajęć – praktyki zawodowe – tematyka - IV semestr	
PZ1	Wykonywanie szczepień (asysta / realizacja)
ZP2	Wystawianie recept i zleceń
ZP3	Prowadzenie wizyt domowych
ZP4	Ocena pacjenta w środowisku
ZP5	Indywidualny plan opieki medycznej
ZP6	Samodzielna realizacja świadczeń POZ
ZP7	Edukacja pacjenta i rodziny
ZP8	Programy promocji zdrowia
ZP9	Wdrażanie programów profilaktycznych
ZP10	Koordinacja indywidualnej opieki
ZP11	Prowadzenie dokumentacji POZ
ZP12	Podsumowanie zajęć
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela - tematyka - III semestr	
ZBN	Przygotowanie projektu porady pielęgniarskiej w podstawowej opiece zdrowotnej na podstawie dwóch lub więcej artykułów z czasopisma naukowego.

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	245		230	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	30		30	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	275		260	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	9,5			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			9	

Literatura podstawowa	
1	Kocka K, Marcinowicz L, Slusarska B: Pielęgniarstwo rodzinne i opieka środowiskowa. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2019
2	Pietrzak M, Knoff B., Kryczka T: Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2021
Literatura uzupełniająca	
1	Windak A., Chłabicz S.: Repozytorium Medycyny Rodzinnej 2025. Vesalius, Kraków 2025.
2	Krzych-Fałta E. (red.): Opieka skoncentrowana na zdrowiu. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2025.

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność: --

Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*

Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Dietetyka		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	Dietetics		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	II

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	15		0,5		0,5	
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>	10		1		1	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	15					

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie

Wymagania wstępne	
Zna budowę człowieka oraz podstawowe funkcje życiowe człowieka	

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studenta do rozumienia i interpretowania wiedzy dotyczącej zasad racjonalnego odżywiania dzieci, młodzieży i dorosłych oraz zasad leczenia dietetycznego

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
C.W23	zapotrzebowanie na energię, składniki odżywcze i wodę u człowieka zdrowego oraz chorego w różnym wieku i stanie zdrowia;	
C.W24	zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku, żywienia dojelitowego i pozajelitowego oraz podstawy edukacji żywieniowej;	
C.W25	klasyfikację i rodzaje diet;	
C.W26	zasady oceny stanu odżywienia oraz przyczyny i rodzaje niedożywienia;	
C.W27	podstawy dietoterapii w najczęściej występujących chorobach dietozależnych u dzieci i dorosłych;	
C.W28	środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego.	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
C.U56	oceniać stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego oraz prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia;	
C.U57	stosować i zlecać diety terapeutyczne;	
C.U58	dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania.	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
C.W23.- CW28.	Zaliczenie testowe	W, Ć
C.U56.- C.U58.	Projekt – sprawozdanie z wykonania zadania	Ć
K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Wprowadzenie do problematyki żywieniowej – EvidenceBasedNutrition. Warunki prawidłowego żywienia – zalecenia żywieniowe i normy żywienia. Zasady układania jadłospisów. Ocena stanu odżywienia i sposobu żywienia różnych grup ludności. Charakterystyka niedożywienia i jego następstw.
W2	Nomenklatura i rodzaje stosowanych diet w szpitalach. Żywienie chorych w wybranych jednostkach chorobowych dietozależnych – uwarunkowania dietetyczne. Zespoły leczenia żywieniowego. Żywienie dojelitowe i pozajelitowe – standardy postępowania.

W3	Podstawy prawne pracy pielęgniarki w udzielaniu porad żywieniowych i edukacji pacjenta. Charakterystyka środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Zasady i możliwości wystawiania recept przez pielęgniarkę w zakresie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego.
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Ocena stanu odżywienia i sposobu żywienia różnych grup ludności. Charakterystyka niedożywienia i jego następstw.
Ć2	Rodzaje stosowanych diet w szpitalach. Żywnienie chorych w wybranych jednostkach chorobowych dietozależnych – uwarunkowania dietetyczne. Charakterystyka środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego.
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Projekt wytycznych lub zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarskiej.

Metody dydaktyczne				
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe				
Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładownicą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	25		10	
Godziny kontaktowe z wykładownicą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładownicą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	20			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	45		1	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1,5			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1	

Literatura podstawowa	
1	Ciborowska H., Ciborowski A. Dietetyka żywienie zdrowego i chorego człowieka. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2021.
2	Włodarek D., Lange E. Współczesna dietoterapia. Wyd. lek. PZWL, Warszawa 2022.
Literatura uzupełniająca	
1	Rychlik, E., Stoś, K., Woźniak, A., & Mojska, H. (red.): Normy żywienia dla populacji Polski. Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2024.
2	Grzymisławski M.: Dietetyka kliniczna. Wyd. 2. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2025.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: studia pierwszego stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Organizacja pracy pielęgniarki		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	NursingWork Organization		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	II

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	Instytut Nauk Medycznych
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Wykłady (W)	15		0,5			
Ćwiczenia (Ć)	10		1		1	
Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	15					

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie

Wymagania wstępne
Zna zasady wykonywania świadczeń pielęgniarskich oraz podstawowe procedury medyczne. Posiada elementarną wiedzę z zakresu systemu ochrony zdrowia w Polsce.

Cele przedmiotu
C1 Przygotowanie studenta do organizowania i planowania pracy własnej oraz współpracy w zespole terapeutycznym z uwzględnieniem zasad zarządzania w pielęgniarstwie.

Cele przedmiotu	
C2	Kształtowanie umiejętności stosowania metod organizacji opieki pielęgniarskiej oraz monitorowania jakości tej opieki zgodnie z obowiązującymi standardami.
C3	Przygotowanie do podejmowania działań związanych z rozwojem zawodowym, oceną pracy personelu oraz funkcjonowaniem na rynku pracy w zawodzie pielęgniarki.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
C.W29	pojęcia stanowiska pracy, zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności na pielęgniarskich stanowiskach pracy;	
C.W30	przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na pielęgniarskich stanowiskach pracy;	
C.W31	podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarskiej i ich znaczenie dla zapewnienia jakości tej opieki;	
C.W32	podstawy zarządzania, etapy planowania pracy własnej i podległego personelu;	
C.W33	zakresy uprawnień zawodowych i kwalifikacje w pielęgniarstwie, możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego;	
C.W34	uwarunkowania zapewnienia jakości opieki pielęgniarskiej oraz zasady zarządzania jakością tej opieki;	
C.W35	zasady tworzenia i rozwoju różnych form działalności zawodowej pielęgniarki;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
C.U59	podejmować decyzje dotyczące doboru metod pracy oraz współpracy w zespole;	
C.U60	monitorować zagrożenia w pracy pielęgniarki i czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych oraz wypadków przy pracy;	
C.U61	współuczestniczyć w opracowywaniu standardów i procedur praktyki pielęgniarskiej oraz monitorować jakość opieki pielęgniarskiej;	
C.U62	nadzorować i oceniać pracę podległego personelu;	
C.U63	planować własny rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy oraz analizować różne formy działalności zawodowej pielęgniarki;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
C.W29- C.W35;	Zaliczenie testowe	W, Ć
C.U59- C.U63;	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć

K.S7	Obserwacja	Ć
------	------------	---

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Zasady organizowania pielęgniarskich stanowisk pracy. Wybrane metody organizacji pracy pielęgniarskiej.
W2	Podstawy zarządzania i zarządzanie pracą własną i podległego personelu. Doskonalenie jakości opieki pielęgniarskiej.
W3	Aktywne poszukiwanie pracy w zawodzie pielęgniarskim. Rozwój i uwarunkowania kariery zawodowej w pielęgniarstwie.
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Metodyka opracowania i stosowania standardów i procedur w praktyce pielęgniarskiej
Ć2	Adaptacja społeczno-zawodowa, nadzór i ocena w praktyce pielęgniarskiej
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Analiza artykułu naukowego

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	25		10	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	15		15	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	40		25	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1,5			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1	

Literatura podstawowa	
1	Ksykiewicz-Dorota A. (red), Podstawy organizacji pracy pielęgniarskiej, Wydawnictwo Czelej, Lublin 2004.
2	Ksykiewicz-Dorota A. (red), Zarządzanie w pielęgniarstwie, Wydawnictwo PZWL, Lublin 2013.
Literatura uzupełniająca	
1	Urbaniak M.: Zarządzanie szpitalem klinicznym. Wydawnictwo UM Poznań. Poznań 2020.
2	Opolski K., Możdżonek M., Dykowska B.: Zarządzanie przez jakość w usługach zdrowotnych. Wyd. 5. CeDeWu, Warszawa 2025.

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*

Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Język migowy		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	Sign Language		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	II

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	15		0,5			
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>	10		0,5		0,5	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	5					

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie

Wymagania wstępne
Zna podstawowe zasady komunikacji interpersonalnej. Rozumie znaczenie komunikacji w relacji terapeutycznej. Posiada wrażliwość na potrzeby pacjentów z niepełnosprawnościami.

Cele przedmiotu
C1 Przekazanie wiedzy z zakresu podstaw języka migowego, w tym znaków daktylograficznych i ideograficznych, niezbędnych do komunikacji z pacjentem niesłyszącym i niedosłyszącym.

Cele przedmiotu	
C2	Kształtowanie umiejętności praktycznego posługiwania się językiem migowym oraz innymi formami komunikacji wspomagającej w opiece pielęgniarstwie.
C3	Przygotowanie do efektywnej komunikacji z pacjentem z zaburzeniami słuchu z poszanowaniem jego potrzeb, godności i bezpieczeństwa.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
C.W51.	podstawy języka migowego, znaki daktylograficzne i ideograficzne, w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
C.U77.	posługiwać się językiem migowym i innymi sposobami oraz środkami komunikowania się w opiece nad pacjentem niedosłyszającym i niesłyszającym;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
C.W51;	Zaliczenie testowe	W, Ć
C.U77;	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Podstawy języka migowego - alfabet daktylograficzny (statyczny i dynamiczny) - liczebniki i podstawowe znaki (C.W51)
W2	Znaki ideograficzne w opiece zdrowotnej - zbieranie wywiadu od pacjenta - komunikaty medyczne (badania, zabiegi, leczenie) (C.W51)
W3	Komunikacja z pacjentem niesłyszającym w praktyce pielęgniarstwie - zasady komunikacji alternatywnej i wspomagającej - bariery komunikacyjne i ich przezwyciężanie (C.W51)
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Praktyczne posługiwanie się alfabetem i podstawowymi znakami - ćwiczenia daktylografii - komunikacja podstawowa (powitanie, pytania) (C.U77)

Ć2	Komunikacja w sytuacjach klinicznych • symulacje rozmów z pacjentem • przekazywanie informacji o procedurach medycznych • wezwanie pomocy • informowanie o stanie zdrowia C.U77)
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Projekt planu opieki pielęgniarskiej dla pacjenta niesłyszącego (studium przypadku)

Metody dydaktyczne				
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe				
Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	25		10	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	3		5	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	30		15	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			0,5	

Literatura podstawowa	
1	Szczepankowski B. , Koncewicz D. Język migowy w terapii, Wyd 2 popr., Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Pedagogicznej Łódź 2012
2	Jakuniuk-Diallo A., Rożek A.: Polski język migowy w doświadczeniach osób niesłyszących, ich rodziców i rehabilitantów. PWN, Warszawa 2021.
Literatura uzupełniająca	
1	Rzeźniczak D.: Podręcznik do nauki Polskiego Języka Migowego poziom A1 + 2 DVD. Migam, Poltext, 2016.
2	Kalata-Zawłocka A.: Tłumacz języka migowego. Kim jest? Kim był? Kim będzie? Wydawnictwo UW, Warszawa 2021.

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: studia pierwszego stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Telemedycyna i e-zdrowie		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	Tele - Medicine and e - Health		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	I
	obieralny		semestr studiów	II

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	Instytut Nauk Medycznych
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Wykłady (W)	15		0,5			
Ćwiczenia (Ć)	10		0,5		0,5	
Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	5					

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie

Wymagania wstępne
Zna podstawy dokumentacji medycznej oraz zasady jej prowadzenia. Posiada elementarne umiejętności obsługi komputera i korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT).

Cele przedmiotu	
C1	Przekazanie wiedzy dotyczącej systemów telemedycznych i e-zdrowia oraz ich znaczenia w nowoczesnym systemie ochrony zdrowia.

Cele przedmiotu	
C2	Przygotowanie studenta do wykorzystywania narzędzi teleinformatycznych w praktyce pielęgniarstwa, w tym prowadzenia dokumentacji medycznej i komunikacji z pacjentem na odległość.
C3	Kształtowanie umiejętności wspierania pacjenta w korzystaniu z rozwiązań e-zdrowia oraz zapewnienia bezpieczeństwa danych i jakości opieki.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
C.W52.	systemy telemedyczne i e-zdrowia oraz ich znaczenie dla usprawnienia udzielania świadczeń zdrowotnych, w tym świadczeń pielęgniarstwach;	
C.W53.	rodzaje systemów telemedycznych z uwzględnieniem podziału na systemy synchroniczne i asynchroniczne;	
C.W54.	narzędzia techniczne wykorzystywane w systemach telemedycznych i e-zdrowia;	
C.W55.	zakres i zasady udziału pielęgniarki w udzielaniu świadczeń zdrowotnych przy użyciu systemów telemedycznych i e-zdrowia.	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
C.U78.	stosować narzędzia wykorzystywane w systemach telemedycznych i e-zdrowia;	
C.U79.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwą, z uwzględnieniem narzędzi teleinformatycznych do gromadzenia danych;	
C.U80.	wspierać pacjenta w zakresie wykorzystywania systemów teleinformatycznych do samoopieki w stanie zdrowia i stanie choroby.	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
C.W52- C.W55	Zaliczenie testowe	W, Ć
C.U78- C.U80;	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S7	Obserwacja	Ć, ZP, PZ

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Uwarunkowania rozwoju i wymagania dla systemów telemedycznych i e-zdrowia oraz przygotowanie użytkowników do korzystania z aplikacji e-zdrowotnych
W2	Korzyści z rozwoju technologii e-zdrowia w odniesieniu do jakości i dostępności usług.
W3	Narzędzia techniczne wykorzystywane w systemach telemedycznych i e-zdrowotnych oraz zastosowania specjalistyczne kliniczne i pozakliniczne systemów telemedycznych i e-zdrowia.

Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Obsługa narzędzi e-zdrowia - korzystanie z systemów informatycznych - wprowadzanie danych medycznych (C.U78) Dokumentacja elektroniczna - prowadzenie EDM - bezpieczeństwo danych (C.U79)
Ć2	Teleopieka i wsparcie pacjenta - edukacja pacjenta - wykorzystanie aplikacji zdrowotnych (C.U80)
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Projekt planu opieki pielęgniarskiej (wsparcia) dla wybranego stanu pacjenta (studium przypadku)

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	25		10	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	5		5	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	30		15	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			0,5	

Literatura podstawowa	
1	Krzych-Fałta E., Kwieżkowska L.: Nowoczesne technologie wykorzystywane w naukach o zdrowiu. Edra Urban & Partner
2	Praca zbiorowa: E-zdrowie i bezpieczeństwo danych pacjentów. Wiedza i Praktyka, Warszawa 2023.

Literatura uzupełniająca	
1	Jurczak A, Prażmo J, Wieder-Huszla S, Branecka-Woźniak D, Brodowski J, Grochans E. System e-zdrowia w opinii pacjentów i personelu medycznego, Pielęg Pol, 2017, 3(65), 422-426.
2	Król-Całkowska J.: E-dokumentacja medyczna i telemedycyna. Aspekty prawne. Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2021.

Semestr III

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*

Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Zasoby i system informacji w ochronie zdrowia		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	Resources and Information System in HealthProtection		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	II
	obieralny		semestr studiów	III

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	Instytut Nauk Medycznych
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Ćwiczenia (Ć)	25		1,5		1,5	
Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	15					

Forma zaliczenia przedmiotu	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie

Wymagania wstępne
Posiada podstawową wiedzę z zakresu systemu ochrony zdrowia w Polsce. Zna podstawowe pojęcia z zakresu zdrowia publicznego i organizacji opieki zdrowotnej.

Cele przedmiotu	
C1	Przekazanie wiedzy dotyczącej funkcjonowania systemów informacyjnych w ochronie zdrowia oraz zarządzania zasobami informacyjnymi i materialnymi w podmiotach leczniczych.

Cele przedmiotu	
C2	Przygotowanie studenta do wykorzystywania systemów informatycznych w praktyce pielęgniarstwa, w tym prowadzenia elektronicznej dokumentacji medycznej oraz pozyskiwania i przetwarzania danych zdrowotnych.
C3	Kształtowanie umiejętności analizy i wykorzystania informacji w procesie podejmowania decyzji klinicznych, organizacyjnych i zarządczych, z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa danych i jakości informacji.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
C.W49	zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedzinowych systemów teleinformatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasady ich współdziałania	
C.W50	metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych oraz ich wykorzystanie w praktyce zawodowej pielęgniarstwa.	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
C.U75	interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemów informacji w ochronie zdrowia z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych.	
C.U76	posługiwać się dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz ochrony danych osobowych.	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
C.W49- C.W50; C.U75- C.U76	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S7	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	System informacyjny w jednostkach opieki zdrowotnej. Struktura funkcjonowania systemu informacyjnego w ochronie zdrowia. Systemy nazewnictwa i kodowania.
Ć2	Bezpieczeństwo i poufność danych. Gromadzenie i przetwarzanie danych medycznych.
Ć3	Elektroniczna dokumentacja, rekord pacjenta i podpis elektroniczny.
Ć4	Zarządzanie bazami danych w medycznych systemach informatycznych. Standardy zapisu i transmisji danych w formie elektronicznej.

Ć5	Elektroniczny rejestr medyczny i dziedzinowe systemy teleinformatyczne w ochronie zdrowia. Pojęcie telemedycyny i e-zdrowia.
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Analiza artykułu naukowego

Metody dydaktyczne				
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe				
Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładownicą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	25		25	
Godziny kontaktowe z wykładownicą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładownicą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	15		15	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	40		40	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1,5			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1,5	

Literatura podstawowa	
1	Kilańska D., Gaworska-Krzemińska A., Grabowska H.: E-zdrowie – wprowadzenie do informatyki w pielęgniarstwie. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2017.
2	Praca zbiorowa: Ochrona danych medycznych i osobowych pacjentów. Wydawnictwo Wiedza i Praktyka, Warszawa 2025.
Literatura uzupełniająca	
1	Litwiński P. (red.): Dane medyczne. Ochrona danych osobowych, dokumentacja medyczna, monitoring, AI, otwarte dane. Wydawnictwo C.H.Beck Sp. z o.o., Warszawa 2025.
2	Koenner M., Malinowska A.: Telemedycyna – aspekty prawne. Biblioteka prawna lekarza. AsteriaMed, Gdańsk 2020.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*

Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	Paediatrics and Paediatric Nursing		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	II
	obieralny		semestr studiów	III, IV, V

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	55 (III sem.)		1,5			
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	30 (III sem.)		1,5		1,5	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	20 (III sem.)					
<i>Zajęcia praktyczne (ZP)</i>	140 (IV sem.)		5		5	
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>	140 (V sem.)		5		5	

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	egzamin
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne	
Posiada podstawową wiedzę z zakresu pielęgniarstwa ogólnego, rozumie zasady komunikacji z pacjentem, posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgniarstkich.	

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studenta do sprawowania kompleksowej opieki pielęgniarstkiej nad dzieckiem zdrowym i chorym w różnych okresach rozwojowych.
C2	Kształtowanie umiejętności rozpoznawania problemów zdrowotnych dziecka oraz planowania i realizacji procesu pielęgnowania w pediatrii.
C3	Przygotowanie do pracy w zespole terapeutycznym oraz komunikacji z dzieckiem i jego rodziną z uwzględnieniem aspektów etycznych i psychospołecznych.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
D.W7	zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową)	
D.W18	patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku rozwojowego: chorób układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, układu moczowego, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i chorób krwi	
D.W19	patofizjologię, objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka, w tym wcześniaka oraz istotę opieki pielęgniarstkiej w tym zakresie	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
D.U1	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstką, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstkiej, wdrażać interwencje pielęgniarstkie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstkiej	
D.U2	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych	
D.U3	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych	
D.U4	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarstkiej	
D.U7	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarstki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie	
D.U8	wystawiać recepty na leki w ramach realizacji zleceń lekarskich w określonych stanach klinicznych	
D.U9	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji	
D.U10	dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłąbnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwolanie do efektów uczenia się kierunkowych
D.U11	przeprowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób	
D.U15	przeprowadzić rozmowę terapeutyczną	
D.U16	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie	
D.U17	komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta	

W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:

K.S1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	
K.S2.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	
K.S3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	
K.S4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	
K.S5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	
K.S6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się

Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
D.W	Zaliczenie testowe	W, ĆWS
D.U	Realizacja zadań praktycznych w oparciu o scenariusze symulacyjne	ĆWS
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	ZP
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	PZ
K.S1. - K.S7.	Obserwacja	ĆWS, ZP, PZ

Treści programowe przedmiotu

Forma zajęć – wykłady - tematyka – III semestr

W	- Organizacja opieki pediatrycznej: struktura opieki zdrowotnej nad dzieckiem, oddział pediatryczny, neonatologiczny, OIT dziecięcy. - Rozwój dziecka i jego uwarunkowania: okresy rozwojowe z elementami patologii, potrzeby biologiczne i psychospołeczne. - Noworodek zdrowy i chory: adaptacja noworodka, wcześniactwo, stany zagrożenia życia. - Stany niewydolności oddechowej i krążenia - pielęgnowanie dziecka w różnych grupach wiekowych. - Wybrane choroby układu oddechowego, krążenia, pokarmowego, nerwowego, moczowego, układu dokrewnego, krwiotwórczego, choroby alergiczne, tkanki łącznej i metaboliczne u dzieci - opieka pielęgniarstwa nad dzieckiem w wybranych stanach chorobowych.
----------	--

	• Dziecko gorączkujące poniżej 5 r.ż - drgawki gorączkowe - postępowanie medyczne i opieka pielęgniarska • Ból u dzieci • Hospitalizacja i choroba w życiu dziecka i rodziny. Zagadnienie przemocy wobec dziecka. • Badania w diagnostyce klinicznej w pediatrii. • Hospitalizacja dziecka: wpływ choroby na dziecko i rodzinę, stres hospitalizacji, prawa dziecka.
Forma zajęć – ćwiczenia w warunkach symulowanych - tematyka – III semestr	
ĆWS	Na podstawie scenariuszy symulacyjnych wysokiej wierności – analiza i interpretacja sytuacji klinicznej pacjenta oraz diagnozowanie, planowanie, realizacja i ocena działań pielęgniarskich w odpowiedzi na problemy zdrowotne występujące w przebiegu wybranych jednostek chorobowych wieku rozwojowego: Ocena stanu dziecka i diagnoza pielęgniarska (D.U1, D.U3, D.U4) • badanie fizykalne dziecka, • interpretacja parametrów życiowych. Planowanie opieki pielęgniarskiej (D.U1) • opracowanie procesu pielęgnowania. Monitorowanie stanu pacjenta pediatrycznego (D.U2, D.U3) • zastosowanie skal (np. bólu, świadomości). Podawanie leków u dzieci (D.U7, D.U9) • drogi podania, • bezpieczeństwo farmakoterapii. Postępowanie w stanach zagrożenia życia (D.U7, D.U11) • RKO u dzieci, • postępowanie przeciwwstrząsowe. Żywienie dziecka (D.U10) • karmienie enteralne i parenteralne. Komunikacja z dzieckiem i rodziną (D.U15, D.U16, D.U17) • rozmowa terapeutyczna, • komunikacja z dzieckiem w różnym wieku. Profilaktyka powikłań (D.U11) • zapobieganie zakażeniom, • odleżynom i powikłaniom leczenia.
Forma zajęć – zajęcia praktyczne - tematyka – IV semestr	
ZP	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w oddziale pediatrycznym poprzez: • znajomość etiopatogenezy, symptomatologii, diagnostyki, leczenia, rokowania oraz zasad opieki pielęgniarskiej w wybranych schorzeniach pediatrycznych, • poznanie oddziału pediatrycznego oraz zapoznanie ze stanami zdrowia pacjentów z chorobami wieku rozwojowego, • przyjęcie chorego do oddziału oraz pomoc w adaptacji do warunków szpitalnych, • założenie indywidualnej dokumentacji procesu pielęgnowania, • określenie problemów zdrowotnych chorego wynikających z sytuacji klinicznej (bio-psycho-społecznej), • zaplanowanie działań opiekuńczo - pielęgnacyjnych i ich wykonanie zgodnie z wybranym modelem opieki pielęgniarskiej,

	• przygotowanie chorego do badań i zabiegów diagnostycznych oraz postępowanie opiekuńcze po wykonanych badaniach zgodnie z obowiązującymi procedurami, • udział w leczeniu (podawanie leków zgodnie ze zleceniem lekarskim, obserwacja tolerancji leczenia farmakologicznego – objawów ubocznych), • współpraca z zespołem terapeutycznym • edukacja chorego w zakresie możliwej samoopieki w chorobie. • udokumentowanie działań w dokumentacji procesu pielęgnowania, • przygotowanie chorego do wypisu – wskazówki dotyczące postępowania w chorobie w warunkach domowych, • przestrzeganie zasad etyki i praw pacjenta, • • podsumowanie i zaliczenie zajęć w oddziale pediatrycznym.
Forma zajęć – praktyki zawodowe - tematyka – V semestr	
PZ	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w oddziale pediatrycznym poprzez: • znajomość etiopatogenezy, symptomatologii, diagnostyki, leczenia, rokowania oraz zasad opieki pielęgniarskiej w wybranych schorzeniach pediatrycznych, • poznanie oddziału pediatrycznego oraz zapoznanie ze stanami zdrowia pacjentów z chorobami wieku rozwojowego, • przyjęcie chorego do oddziału oraz pomoc w adaptacji do warunków szpitalnych, • założenie indywidualnej dokumentacji procesu pielęgnowania, • określenie problemów zdrowotnych chorego wynikających z sytuacji klinicznej (bio-psycho-społecznej), • zaplanowanie działań opiekuńczo - pielęgnacyjnych i ich wykonanie zgodnie z wybranym modelem opieki pielęgniarskiej, • przygotowanie chorego do badań i zabiegów diagnostycznych oraz postępowanie opiekuńcze po wykonanych badaniach zgodnie z obowiązującymi procedurami, • udział w leczeniu (podawanie leków zgodnie ze zleceniem lekarskim, obserwacja tolerancji leczenia farmakologicznego – objawów ubocznych), • współpraca z zespołem terapeutycznym • edukacja chorego w zakresie możliwej samoopieki w chorobie. • udokumentowanie działań w dokumentacji procesu pielęgnowania, • przygotowanie chorego do wypisu – wskazówki dotyczące postępowania w chorobie w warunkach domowych, • przestrzeganie zasad etyki i praw pacjenta, • podsumowanie i zaliczenie zajęć w oddziale pediatrycznym.
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela –tematyka - III semestr	
ZBN	Opracowanie studium przypadku dziecka chorego z uwzględnieniem procesu pielęgnowania
Metody dydaktyczne	
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe	

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	365		310	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	20		20	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	385		330	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	13			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			11,5	

Literatura podstawowa	
1	Zarzyca D, Emeryk A.: Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2020.
2	Kaczmarek M., Piskorz-Ogórek K.: Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne. Wybrane zagadnienia. Wyd. 2 Help-Med s.c., Kraków 2023.
Literatura uzupełniająca	
1	Lissauer Y., Carroll W. (red. wyd. pol.: Jackowska T, Wrotek A.): Pediatria. Wyd. 6. Edra Urban & Partner, Wrocław 2023.
2	Kawalec W., Grenda R., Kulus M.: Pediatria. Tom 1-2. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2024.

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*

Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Medycyna ratunkowa i pielęgniarstwo ratunkowe		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	EmergencyMedicine and EmergencyNursin		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	II
	obieralny		semestr studiów	III, IV

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym :liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	15 (III sem.)		0,5			
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	25 (III sem.)		1,5			
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	20 (III sem.)					
<i>Zajęcia praktyczne (ZP)</i>	40 (III sem.)		2			
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>	40 (IV sem.)		2			

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie
	zajęcia praktyczne	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne	
Posiada wiedzę z zakresu anatomii i fizjologii człowieka, zna podstawy patofizjologii, posiada podstawowe umiejętności pielęgniarские (pomiar parametrów życiowych, podstawowa opieka nad pacjentem).	

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studenta do rozpoznawania stanów zagrożenia życia i podejmowania działań ratunkowych zgodnie z aktualnymi wytycznymi.
C2	Kształtowanie umiejętności stosowania algorytmów resuscytacyjnych oraz procedur ratunkowych w warunkach przedszpitalnych i szpitalnych.
C3	Przygotowanie do pracy w systemie Państwowego Ratownictwa Medycznego oraz współpracy w zespole terapeutycznym.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
D.W7	zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową)	
D.W31	standardy i procedury postępowania w stanach nagłych oraz obowiązujące wytyczne Polskiej Rady Resuscytacji (PolishResuscitationCouncil, PRC) i Europejskiej Rady Resuscytacji (EuropeanResuscitationCouncil, ERC)	
D.W32	algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (Basic Life Support, BLS) i zaawansowanych zabiegów resuscytacyjnych (Advanced Life Support, ALS) zgodnie z wytycznymi PRC i ERC	
D.W33	zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne	
D.W34	procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych oraz zasady zapewnienia bezpieczeństwa osobom udzielającym pomocy, poszkodowanym i świadkom zdarzenia	
D.W35	zadania realizowane na stanowisku pielęgniarki w szpitalnym oddziale ratunkowym	
D.W36	zasady przyjęcia chorego do szpitalnego oddziału ratunkowego i systemy segregacji medycznej mające zastosowanie w tym oddziale	
D.W37	postępowanie ratownicze w szpitalnym oddziale ratunkowym w schorzeniach nagłych w zależności od jednostki chorobowej oraz wskazania do przyrządowego udrażniania dróg oddechowych metodami nadgłośniowymi	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
D.U1	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarскую, ustalać cele i plan opieki pielęgniarской, wdrażać interwencje pielęgniarские oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarской	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
D.U2	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych	
D.U3	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych	
D.U4	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarstwa;	
D.U31	stosować algorytmy postępowania resuscytacyjnego BLS i ALS zgodnie z wytycznymi PRC i ERC	
D.U32	prowadzić dokumentację medyczną w szpitalnym oddziale ratunkowym zgodnie z przepisami prawa	
D.U33	stosować system segregacji medycznej w szpitalnym oddziale ratunkowym	
D.U34	analizować i krytycznie oceniać potrzeby pacjentów wymagających wzmożonej opieki medycznej (osób starszych, niedołączonych, samotnych, przewlekle chorych oraz wymagających zastosowania przymusu bezpośredniego) w szpitalnym oddziale ratunkowym oraz reagować na te potrzeby, dostosowując do nich interwencje pielęgniarstwa	
D.U35	przygotować pacjenta do transportu medycznego i zapewnić mu opiekę w trakcie tego transportu	
D.U36	stosować procedury postępowania pielęgniarstwa w stanach zagrożenia zdrowia i życia	
D.U37	stosować wytyczne postępowania w stanach klinicznych w szpitalnym oddziale ratunkowym	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	
K.S2.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	
K.S3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	
K.S4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	
K.S5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	
K.S6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
D.W	Zaliczenie testowe	W, ĆWS
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach symulowanych	ĆWS
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	ZP
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	PZ
K.S1. - K.S7.	Obserwacja	ĆWS, ZP, PZ

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady - tematyka – III semestr	
W	•System Państwowego Ratownictwa Medycznego (D.W33) • organizacja PRM (ZRM, SOR, LPR), • zadania pielęgniarki w systemie. •Organizacja pracy w SOR (D.W7, D.W35, D.W36) • przyjęcie pacjenta, • system triage, • dokumentacja medyczna. •Standardy i wytyczne resuscytacji (D.W31, D.W32) • aktualne wytyczne ERC/PRC, • BLS i ALS. •Algorytmy postępowania w NZK (D.W32) • rozpoznanie NZK, • schemat postępowania. •Udrażnianie dróg oddechowych (D.W37) • metody bezprzrządowe i przrządowe, • sprzęt nadgłośniowy. •Tlenoterapia i wentylacja (D.W37) •Farmakoterapia w stanach nagłych (D.W37) • leki stosowane w NZK, • zasady podawania. •Stany nagłe w praktyce ratunkowej (D.W37) • urazy, • wstrząs, • zatrucia, • ostre zespoły wieńcowe. •Zdarzenia masowe i katastrofy (D.W34) • segregacja medyczna, • zabezpieczenie miejsca zdarzenia. •Zasady rozpoczęcia i zakończenia resuscytacji (D.W31, D.W32)
Forma zajęć – ćwiczenia w warunkach symulowanych - III semestr - tematyka	
ĆWS	Na podstawie scenariuszy symulacyjnych wysokiej wierności – analiza i interpretacja sytuacji klinicznej pacjenta oraz diagnozowanie, planowanie, realizacja i ocena działań

	pielęgniarskich w odpowiedzi na problemy zdrowotne występujące w przebiegu wybranych jednostek chorobowych: • Ocena stanu pacjenta w stanie nagłym (D.U1, D.U3, D.U4) • schemat ABCDE, • interpretacja parametrów. • BLS – podstawowe zabiegi resuscytacyjne (D.U31) • RKO dorosłych, • użycie AED. • ALS – zaawansowane zabiegi resuscytacyjne (D.U31) • defibrylacja, • farmakoterapia, • monitorowanie. • Udrażnianie dróg oddechowych (D.U36) • maska, rurki nadgłośniowe, • intubacja (symulacja). • Postępowanie w stanach zagrożenia życia (D.U36, D.U37) • wstrząs, • niewydolność oddechowa, • zatrzymanie krążenia. • Triage i segregacja medyczna (D.U33) • Dokumentacja medyczna w SOR (D.U32) • Transport medyczny pacjenta (D.U35) • Komunikacja w zespole ratunkowym (D.U34, D.U17)
Forma zajęć – zajęcia praktyczne - tematyka - III semestr	
ZP	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w SOR poprzez: • przyjęcie pacjenta w stanie nagłym do SOR, • prowadzenie wstępnej oceny stanu zdrowia (triage), • monitorowanie parametrów życiowych, • wykonywanie procedur ratunkowych, • przygotowanie i podawanie leków, • przygotowanie pacjenta do transportu, • dokumentowanie działań, • współpraca z zespołem ratowniczym, • udział w działaniach ratunkowych. Podsumowanie i zaliczenie zajęć w SOR.
Forma zajęć – praktyki zawodowe - tematyka - IV semestr	
PZ	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w SOR poprzez: • samodzielne wykonywanie czynności pielęgniarskich w SOR lub ZRM, • udział w resuscytacji, • prowadzenie dokumentacji, • komunikacja z pacjentem i zespołem, • podejmowanie decyzji w sytuacjach nagłych, • przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i etyki. Podsumowanie i zaliczenie zajęć w SOR.

Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela - tematyka - III semestr				
ZBN	Opracowanie scenariusza postępowania ratunkowego w wybranym stanie zagrożenia życia			
Metody dydaktyczne				
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe				
Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	120		105	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	20		20	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	140		125	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	6			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			5,5	
Literatura podstawowa				
1	Polska Rada Resuscytacji: Resuscytacja dla każdego według wytycznych Europejskiej Rady Resuscytacji 2025. European Resuscitation Council, Kraków 2025			
2	Medyczne czynności ratunkowe w praktyce ratownika medycznego. Roland Podlewski. PZWL, Warszawa 2025.			
Literatura uzupełniająca				
1	Techniki pracy w ratownictwie medycznym. F. Flake (red. R.Gałązkowski). Edra Urban&Partner, 2024.			
2	Nagłe stany zagrożenia życia lub zdrowia w praktyce ratownika. Roland Podlewski. PZWL, Warszawa 2025.			

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*

Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	Internal Diseases and Internal Nursing		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	II
	obieralny		semestr studiów	III, IV

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	55 (III sem.)		1,5			
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	35 (III sem.)		2		2	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	30 (III sem.)					
<i>Zajęcia praktyczne (ZP)</i>	120 (III sem.)		4		4	
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>	120 (IV sem.)		4		4	

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	egzamin
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie
	zajęcia praktyczne	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne	
Zna budowę człowieka oraz podstawowe funkcje życiowe człowieka	

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie do rozpoznawania objawów chorób wewnętrznych i rozumienia ich patofizjologii
C2	Nabycie umiejętności diagnozowania, planowania, realizowania i oceny opieki pielęgniarstwa nad pacjentem z chorobami internistycznymi
C3	Kształtowanie postaw etycznych, empatii i odpowiedzialności w pracy z pacjentem internistycznym

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
D.W1	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	
D.W2	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach, w tym w chorobach nowotworowych;	
D.W3	rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;	
D.W4	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w ich trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach	
D.W5	zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych;	
D.W6	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	
D.W7	zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową);	
D.W8	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	
D.W9	reakcje pacjenta w różnym wieku na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	
D.W10	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
D.U1	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwolanie do efektów uczenia się kierunkowych
D.U2	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	
D.U3	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	
D.U4	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarstwa;	
D.U5	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	
D.U6	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych jam ciała (nakłucia jamy brzusznej, nakłucia jamy opłucnowej, pobierania szpiku, punkcji lędźwiowej) oraz endoskopii;	
D.U7	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	
D.U8	wystawiać recepty na leki w ramach realizacji zleceń lekarskich w określonych stanach klinicznych;	
D.U9	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	
D.U10	dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	
D.U11	przewodzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	
D.U15	przewodzić rozmowę terapeutyczną	
D.U16	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie	
D.U17	komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta	
D.U18.	organizować izolację pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych;	
D.U19.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;	
D.U20	wykonać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku oraz rozpoznać stan zagrażający zdrowiu i życiu	
D.U21	obliczać dawki insuliny okołopościłkowej z uwzględnieniem wyników badań pacjenta, w tym modyfikować dawkę stałą insuliny	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwolanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	
K.S2.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	
K.S3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	
K.S4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	
K.S5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	
K.S6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
D.W	Egzamin testowy	W, ĆWS
D.U	Realizacja zadań praktycznych w oparciu o scenariusze symulacyjne	ĆWS
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	ZP
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	PZ
K.S1. - K.S7.	Obserwacja	ĆWS, ZP, PZ

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka – III semestr	
W	Etiologia, patogeneza, obraz kliniczny, metody diagnostyczne i terapeutyczne oraz pielęgnowanie pacjentów internistycznych z chorobami: - układu oddechowego: zapalenie oskrzeli, płuc, astma, przewlekła obturacyjna choroba płuc, zapalenie opłucnej, - układu krążenia: Choroba niedokrwienna serca, nadciśnienie, niewydolność krążenia, zaburzenia rytmu, miażdżyca naczyń obwodowych, - układu dokrewnego: trzustki (cukrzyca), tarczycy, - układu moczowego: stany zapalne układu moczowego, niewydolność nerek - układu pokarmowego: choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy, niewydolność wątroby, wrzodziejące zapalenie jelita grubego, choroba Crohna, - układu krwiotwórczego: niedokrwistości, białaczki, - układu ruchu: reumatoidalne zapalenie stawów, toczeń układowy.

Forma zajęć – ćwiczenia w warunkach symulowanych – tematyka – III semestr	
ĆWS	Na podstawie scenariuszy symulacyjnych wysokiej wierności – analiza i interpretacja sytuacji klinicznej pacjenta oraz diagnozowanie, planowanie, realizacja i ocena działań pielęgniarских w odpowiedzi na problemy zdrowotne występujące w przebiegu wybranych jednostek chorobowych: • cukrzycy, • przewlekłej obturacyjnej choroby płuc (POChP), • niewydolności krążenia, • niewydolności nerek, • choroby wrzodowej żołądka, • niedokrwistości.
Forma zajęć – zajęcia praktyczne – tematyka – III semestr	
ZP	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w oddziale internistycznym poprzez: • znajomość etiopatogenezy, symptomatologii, diagnostyki, leczenia, rokowania oraz zasad opieki pielęgniarской w wybranych schorzeniach internistycznych, • poznanie oddziału internistycznego oraz zapoznanie ze stanami zdrowia pacjentów z chorobami internistycznymi, • przyjęcie chorego do oddziału oraz pomoc w adaptacji do warunków szpitalnych, • założenie indywidualnej dokumentacji procesu pielęgnowania, • określenie problemów zdrowotnych chorego wynikających z sytuacji klinicznej (bio-psycho-społecznej), • zaplanowanie działań opiekuńczo - pielęgnacyjnych i ich wykonanie zgodnie z wybranym modelem opieki pielęgniarской, • przygotowanie chorego do badań i zabiegów diagnostycznych oraz postępowanie opiekuńcze po wykonanych badaniach zgodnie z obowiązującymi procedurami, • udział w leczeniu (podawanie leków zgodnie ze zleceniem lekarskim, obserwacja tolerancji leczenia farmakologicznego – objawów ubocznych), • edukacja chorego w zakresie możliwej samoopieki w chorobie. • udokumentowanie działań w dokumentacji procesu pielęgnowania, • przygotowanie chorego do wypisu – wskazówki dotyczące postępowania w chorobie w warunkach domowych, • podsumowanie i zaliczenie zajęć w oddziale internistycznym.
Forma zajęć – praktyki zawodowe – tematyka – IV semestr	
PZ	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w oddziale internistycznym poprzez: • znajomość etiopatogenezy, symptomatologii, diagnostyki, leczenia, rokowania oraz zasad opieki pielęgniarской w wybranych schorzeniach internistycznych, • poznanie oddziału internistycznego oraz zapoznanie ze stanami zdrowia pacjentów z chorobami internistycznymi, • przyjęcie chorego do oddziału oraz pomoc w adaptacji do warunków szpitalnych, • założenie indywidualnej dokumentacji procesu pielęgnowania,

	• określenie problemów zdrowotnych chorego wynikających z sytuacji klinicznej (bio-psycho-społecznej), • zaplanowanie działań opiekuńczo - pielęgnacyjnych i ich wykonanie zgodnie z wybranym modelem opieki pielęgniarstwa, • przygotowanie chorego do badań i zabiegów diagnostycznych oraz postępowanie opiekuńcze po wykonanych badaniach zgodnie z obowiązującymi procedurami, • udział w leczeniu (podawanie leków zgodnie ze zleceniem lekarskim, obserwacja tolerancji leczenia farmakologicznego – objawów ubocznych), • edukacja chorego w zakresie możliwej samoopieki w chorobie. • udokumentowanie działań w dokumentacji procesu pielęgnowania, • przygotowanie chorego do wypisu – wskazówki dotyczące postępowania w chorobie w warunkach domowych, • podsumowanie i zaliczenie zajęć w oddziale internistycznym.
--	--

Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela – tematyka – III semestr

ZBN	Przygotowanie artykułów naukowych obejmujących treści przedmiotu
-----	--

Metody dydaktyczne

Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	330		275	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	30		30	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	360		305	
Summaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	11,5			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			10	

Literatura podstawowa

1	Talarska D., Zozulińska-Ziółkiewicz: Pielęgniarstwo internistyczne. Wyd. 3. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2024.
2	Szczeklik A, Gajewski P.: Interna Szczeklika – mały podręcznik 2026/2027. Wydawnictwo MP, Kraków 2026.

Literatura uzupełniająca

1	Łagoda K., Łebkowska A.: Pielęgniarstwo internistyczne. Zalecenia pielęgniarstwa dla pacjentów i ich opiekunów. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2023.
2	Xiu P, Eiben I, Eiben P., Hever P., Giles M. (red. wyd. pol. Różański J.): Crash Course – choroby wewnętrzne. Edra Urban & Partner, Wrocław 2025.

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: studia pierwszego stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Chirurgia, blok operacyjny i pielęgniarstwo chirurgiczne		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	Surgery, surgicalblock and SurgicalNursing		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	II
	obieralny		semestr studiów	III, IV

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	55 (III sem.)		1,5			
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	30 (III sem.)		1,5			
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	20 (III sem.)					
<i>Zajęcia praktyczna (ZP)</i>	120 (III sem.)		4			
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>	120 (IV sem.)		6			

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	egzamin
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne	
Posiada wiedzę z zakresu anatomii i fizjologii człowieka, zna podstawy patofizjologii, posiada podstawową wiedzę z zakresu pielęgniarstwa ogólnego, zna zasady aseptyki, antyseptyki i kontroli zakażeń.	

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studenta do sprawowania kompleksowej opieki pielęgniarstwa nad pacjentem chirurgicznym w okresie przed-, śród- i pooperacyjnym.
C2	Kształtowanie umiejętności rozpoznawania problemów zdrowotnych pacjenta chirurgicznego oraz zapobiegania powikłaniom pooperacyjnym.
C3	Przygotowanie do pracy w zespole operacyjnym oraz przestrzegania zasad bezpieczeństwa i aseptyki na bloku operacyjnym.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
D.W7	zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową)	
D.W11	zasady żywienia pacjentów z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według obowiązujących wytycznych, zaleceń i protokołów (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS)	
D.W12	rodzaje i zasady stosowania środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych	
D.W13	zasady opieki nad pacjentami z przetokami odżywczymi, w szczególności przezskórną endoskopową gastrostomią (Percutaneous Endoscopic Gastrostomy, PEG), gastostomią, mikrojejunostomią, przetokami wydalniczymi (kolostomią, ileostomią, urostomią) oraz przetokami powstałymi w wyniku powikłań	
D.W14	zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom	
D.W15	czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne	
D.W16	zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym	
D.W17	metody i skale oceny bólu ostrego i oceny poziomu sedacji	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
D.U1	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa	
D.U2	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
D.U3	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych	
D.U4	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarstwa	
D.U15	przeprowadzić rozmowę terapeutyczną	
D.U16	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie	
D.U17	komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta	
D.U22	przygotować pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych oraz zabiegu operacyjnego w trybach pilnym i planowym	
D.U23	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych	
D.U24	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym usuwać szwy i zakładać opatrunki specjalistyczne	
D.U25	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji	
D.U26	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową i moczową	
D.U27	przekazać pacjenta, zgodnie z procedurami, na blok operacyjny na badania inwazyjne lub przyjąć pacjenta z bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych, przekazać pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego oraz przekazać informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (Situation – sytuacja, Background – tło, Assessment – ocena, Recommendation – rekomendacja)	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	
K.S2.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	
K.S3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	
K.S4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	
K.S5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	
K.S6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
D.W	Egzamin testowy	W, ĆWS
D.U	Realizacja zadań praktycznych w oparciu o scenariusz symulacyjny	ĆWS
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	ZP
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	PZ
K.S1. - K.S7.	Obserwacja	ĆWS, ZP, PZ

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka – III semestr	
W1	Reakcja ustroju na uraz. Zaburzenia gospodarki wodno-elektrolitowej. Wstrząs. Odżywianie chorego w chirurgii
W2	Nowoczesne metody diagnozowania i leczenia chirurgicznego. Przygotowanie fizyczne i psychiczne do badań diagnostycznych, opieka w trakcie i po badaniach
W3	Chirurgiczne leczenie nowotworów górnego odcinka przewodu pokarmowego. Chirurgiczne leczenie nowotworów dolnego odcinka przewodu pokarmowego. Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w trybie planowanym
W4	Ostre choroby jamy brzusznej. Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w trybie nagłym. Ocena stanu pacjenta po zabiegu operacyjnym i zapobieganie powikłaniom pooperacyjnym. Opieki nad chorym z krwawieniem z górnego odcinka pokarmowego
W5	Chirurgiczne leczenie schorzeń żołądka, dróg żółciowych i trzustki. Opieki pielęgniarska nad chorym ze schorzeniami żołądka, dróg żółciowych
W6	Chirurgia endokrynologiczna. Choroby sutka
W7	Stany zapalne tkanek miękkich, oparzenia
W8	Opieka pielęgniarska nad chorym z urazami kręgosłupa i z urazem narządu ruchu
W10	Opieka pielęgniarska nad chorym z rakiem jelita grubego
W11	Opieka pielęgniarska nad chorym z ostrym zapaleniem wyrostka robaczkowego i z wybranymi powikłaniami
W12	Zapobieganie zakażeniom szpitalnym w chirurgii
W13	Zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi
W14	Opieka pielęgniarska nad chorym z zaawansowanym rakiem przełyku. Opieki pielęgniarska nad chorym ze schorzeniami trzustki. Opieka pielęgniarska nad chorym z przepukliną brzuszną. Opieka pielęgniarska nad chorym z nadczynnością tarczycy. Opieka pielęgniarska nad chorą z chorobami gruczołu piersiowego. Opieka pielęgniarska nad chorym z urazem czaszkowo – mózgowym. Opieka

	pielęgniarska nad chorym z żylakami kończyn dolnych i chorym po amputacji kończyny dolnej
Forma zajęć – ćwiczenia w warunkach symulowanych – III semestr	
ĆWS	Na podstawie scenariuszy symulacyjnych wysokiej wierności – analiza i interpretacja sytuacji klinicznej pacjenta oraz diagnozowanie, planowanie, realizacja i ocena działań pielęgniarskich w odpowiedzi na problemy zdrowotne występujące w przebiegu wybranych jednostek chorobowych:
Forma zajęć – zajęcia praktyczne – III semestr	
ZP	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w oddziale chirurgicznym i bloku operacyjnym poprzez: • przyjęcie pacjenta do oddziału chirurgicznego, • przygotowanie do zabiegu operacyjnego, • prowadzenie dokumentacji pielęgniarskiej, • realizacja procesu pielęgnowania, • monitorowanie stanu pooperacyjnego, • pielęgnacja ran i drenów, • przygotowanie chorego do badań i zabiegów diagnostycznych oraz postępowanie opiekuńcze po wykonanych badaniach zgodnie z obowiązującymi procedurami, • udział w leczeniu (podawanie leków zgodnie ze zleceniem lekarskim, obserwacja tolerancji leczenia farmakologicznego – objawów ubocznych), • edukacja chorego w zakresie możliwej samoopieki w chorobie. • udokumentowanie działań w dokumentacji procesu pielęgnowania, • przygotowanie chorego do wypisu – wskazówki dotyczące postępowania w chorobie w warunkach domowych, • podsumowanie i zaliczenie zajęć w oddziale chirurgicznym.
Forma zajęć – praktyki zawodowe – IV semestr	
PZ	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w oddziale chirurgicznym i bloku operacyjnym poprzez: • znajomość etiopatogenezy, symptomatologii, diagnostyki, leczenia, rokowania oraz zasad opieki pielęgniarskiej w wybranych schorzeniach chirurgicznych, • poznanie oddziału internistycznego oraz zapoznanie ze stanami zdrowia pacjentów z chorobami internistycznymi, • przyjęcie chorego do oddziału oraz pomoc w adaptacji do warunków szpitalnych, • założenie indywidualnej dokumentacji procesu pielęgnowania, • samodzielne wykonywanie czynności pielęgniarskich, • opieka nad pacjentem chirurgicznym, • udział w pracy bloku operacyjnego (obserwacja i asystowanie), • przygotowanie pacjenta do zabiegu, • opieka pooperacyjna, • dokumentowanie działań, • przestrzeganie zasad aseptyki. udokumentowanie działań w dokumentacji procesu pielęgnowania, • przygotowanie chorego do wypisu – wskazówki dotyczące postępowania w chorobie w warunkach domowych,

Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela – III semestr				
ZBN	Opracowanie procesu pielęgowania pacjenta chirurgicznego (studium przypadku)			
Metody dydaktyczne				
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe				
Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	325		270	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	20		20	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	345		290	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	13			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			11,5	

Literatura podstawowa	
1	Ścisło L. (red.), Pielęgniarstwo chirurgiczne, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2020.
2	Wallner G. (red.): Chirurgia. Podręcznik dla studentów. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2025.
Literatura uzupełniająca	
1	Jawień A., Szewczyk MT.: Leczenie ran przewlekłych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2019.
2	Wallner G., Banasiewicz T. (red.): Chirurgia. Tom 1. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2026.

SEMESTR IV

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*

Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Geriatry i pielęgniarstwo geriatryczne		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	Geriatrics and GeriatricNursin		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	II, III
	obieralny		semestr studiów	IV, V

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	30 (IV sem.)		1			
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	10 (IV sem.)		1			
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	20 (IV sem.)					
<i>Zajęcia praktyczne (ZP)</i>	80 (V sem.)		3			
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>	80 (V sem.)		3			

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie
	zajęcia praktyczne	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne	
Posiada wiedzę z zakresu anatomii i fizjologii człowieka, zna podstawy patofizjologii, posiada podstawową wiedzę z zakresu pielęgniarstwa internistycznego.	

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studenta do sprawowania kompleksowej, holistycznej opieki nad pacjentem w wieku podeszłym.
C2	Kształtowanie umiejętności oceny stanu funkcjonalnego i zdrowotnego osoby starszej oraz planowania indywidualnej opieki.
C3	Przygotowanie do pracy z pacjentem geriatrycznym i jego rodziną z uwzględnieniem aspektów psychospołecznych, etycznych i środowiskowych

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
D.W7	zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową)	
D.W23	proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym	
D.W24	patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku podeszłego: zespołu otępiennego, majaczenia, depresji, zaburzeń chodu i równowagi, niedożywienia, osteoporozy, hipotonii ortostatycznej, chorób narządu wzroku i narządu słuchu, inkontynencji oraz urazów doznanych w wyniku upadków	
D.W25	narzędzia i skale do całościowej oceny geriatrycznej i oceny wsparcia osób starszych oraz ich rodzin lub opiekunów	
D.W26	zasady usprawniania i aktywizacji osób starszych	
D.W27	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
D.U1	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa	
D.U2	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych	
D.U3	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych	
D.U4	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarstwa	
D.U29	ocenić możliwości i deficyty funkcjonalne osoby starszej w życiu codziennym, posługując się skalami wchodzącymi w zakres całościowej oceny geriatrycznej	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwolanie do efektów uczenia się kierunkowych
D.U30	rozpoznać ryzyko zespołu kruchości (frailtysyndrome) u osoby starszej, posługując się rekomendowanymi skalami oceny oraz ustalić na tej podstawie priorytety opieki pielęgniarstwa i działania prewencyjne w zakresie zapobiegania pogłębianiu się deficytów funkcjonalnych	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	
K.S2.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	
K.S3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	
K.S4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	
K.S5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	
K.S6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
D.W	Zaliczenie testowe	W
D.U	Realizacja zadań praktycznych w oparciu o scenariusz symulacyjny	ĆWS
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	ZP
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	PZ
K.S1. - K.S7.	Obserwacja	ĆWS, ZP, PZ

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka – IV semestr	
W	- Organizacja opieki geriatrycznej (D.W7) - system opieki nad osobą starszą, - opieka długoterminowa i środowiskowa. - Proces starzenia się (D.W23) - aspekty biologiczne, psychologiczne, społeczne i ekonomiczne. - Choroby układu sercowo-naczyniowego i metaboliczne (D.W24) - Choroby przewodu pokarmowego i układu moczowego (D.W24) - Zaburzenia poznawcze i psychiczne (D.W24) - otępienie, depresja, majaczenie. - Wielkie zespoły geriatryczne (D.W24) - upadki, sarkopenia, niedożywienie, inkontynencja. - Zespół kruchości (frailty) (D.W24)

	• Diagnostyka i leczenie osób starszych (D.W24) • Całościowa Ocena Geriatryczna (D.W25) • Skale oceny funkcjonalnej i poznawczej (D.W25, D.W27) • Aktywizacja i rehabilitacja osób starszych (D.W26) • Komunikacja z pacjentem geriatrycznym (D.W23) • Farmakoterapia w geriiatrii (D.W24) • polipragmazja, interakcje lekowe.
Forma zajęć – ćwiczenia w warunkach symulowanych – tematyka - IV semestr	
ĆWS	Na podstawie scenariuszy symulacyjnych wysokiej wierności – analiza i interpretacja sytuacji klinicznej pacjenta oraz diagnozowanie, planowanie, realizacja i ocena działań pielęgniarstkich w odpowiedzi na problemy zdrowotne występujące w przebiegu wybranych jednostek chorobowych: •Ocena stanu pacjenta geriatrycznego (D.U1–D.U4) • badanie fizykalne, • wywiad geriatryczny. •Zastosowanie skal geriatrycznych (D.U2, D.U29) • ADL, IADL, MMSE, GDS. •Ocena funkcjonalna i poznawcza (D.U29) •Rozpoznanie zespołu kruchości (D.U30) •Planowanie opieki geriatrycznej (D.U1) •Postępowanie w upadkach i zaburzeniach mobilności (D.U30) •Komunikacja z pacjentem z otępieniem (D.U1, D.U4)
Forma zajęć – zajęcia praktyczne – tematyka – V semestr	
ZP	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w oddziale geriatrycznym poprzez: • przyjęcie pacjenta geriatrycznego do oddziału, • przeprowadzenie całościowej oceny geriatrycznej, • identyfikacja problemów zdrowotnych, • planowanie i realizacja opieki, • monitorowanie stanu pacjenta, • zapobieganie powikłaniom (odleżyny, upadki), • edukacja pacjenta i rodziny, • dokumentowanie działań pielęgniarstkich. Podsumowanie i zaliczenie zajęć w oddziale geriatrycznym.
Forma zajęć – praktyki zawodowe – tematyka – V semestr	
PZ	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w oddziale geriatrycznym poprzez: • samodzielne sprawowanie opieki nad osobą starszą, • ocena funkcjonalna pacjenta, • rozpoznawanie zespołów geriatrycznych, • planowanie działań profilaktycznych, • współpraca z zespołem terapeutycznym, • komunikacja z rodziną,

	• przestrzeganie zasad etyki. Podsumowanie i zaliczenie zajęć w oddziale geriatrycznym.
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela – tematyka – IV semestr	
ZBN	Opracowanie studium przypadku pacjenta geriatrycznego z uwzględnieniem całościowej oceny geriatrycznej.

Metody dydaktyczne				
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe				
Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	200		170	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	20		20	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	220		190	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	8			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			7	

Literatura podstawowa	
1	Szczerbińska K., Puto G. (red.): Opieka długoterminowa w geriatric. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Wydanie I, Warszawa 2023
2	Jankowski K., Broczek K.: STANY NAGŁE Geriatric. Wyd. 2. Medical Tribune Polska, Warszawa 2025.
Literatura uzupełniająca	
1	Roller-Wirnsberger R., Singler K., Polidori MC. (red. wyd. pol. Wieczorowska-Tobis K., Neumann-Podczaska A.): Geriatric. Praktyczny przewodnik. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2021.
2	Krajewska-Kułał E., Kędziora-Kornatowska K., Cybulski M., Waszkiewicz N.: Psychogeriatric. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2022.

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*

Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	Neurology and NeurologicalNursin		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	II, III
	obieralny		semestr studiów	IV, V, VI

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	30 (IV sem.)		1			
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	10 (IV sem.)		1		1	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	20 (IV sem.)					
<i>Zajęcia praktyczne (ZP)</i>	80 (V sem.)		3		3	
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>	80 (VI sem.)		3		3	

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie
	zajęcia praktyczne	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne	
Posiada wiedzę z zakresu anatomii i fizjologii człowieka (ze szczególnym uwzględnieniem układu nerwowego), zna podstawy patofizjologii, posiada podstawową wiedzę z zakresu pielęgniarstwa internistycznego.	

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studenta do sprawowania kompleksowej opieki nad pacjentem z chorobami układu nerwowego.
C2	Kształtowanie umiejętności rozpoznawania objawów neurologicznych oraz planowania opieki pielęgniarstwiej.
C3	Przygotowanie do współpracy w interdyscyplinarnym zespole terapeutycznym oraz prowadzenia działań profilaktycznych i edukacyjnych.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
D.W7.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową);	
D.W27.	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwą, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwiej, wdrażać interwencje pielęgniarstwiej oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwiej;	
D.U2.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	
D.U3.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	
D.U4.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarstwiej;	
D.U5.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	
D.U6.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych jam ciała (nakłucia jamy brzusznej, nakłucia jamy opłucnowej, pobierania szpiku, punkcji lędźwiowej) oraz endoskopii;	
D.U11.	przewodzą profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwolanie do efektów uczenia się kierunkowych
K.S2.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	
K.S3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	
K.S4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	
K.S5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	
K.S6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
D.W	Zaliczenie testowe	W, ĆWS
D.U	Realizacja zadań praktycznych w oparciu o scenariusz symulacyjny	ĆWS
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	ZP
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	PZ
K.S1. - K.S7.	Obserwacja	ĆWS, ZP, PZ

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka – IV semestr	
W	- Zaburzenia i zespoły objawów występujące w przebiegu chorób neurologicznych. Specyfika opieki nad chorym z uszkodzeniem układu nerwowego. - Choroby naczyniowe mózgu z uwzględnieniem nowoczesnych metod leczenia przyczynowego. Pielęgniarka jako członek interdyscyplinarnego zespołu udarowego. - Modele opieki pielęgniarskiej nad pacjentem po udarze mózgu, ze szczególnym uwzględnieniem udaru niedokrwinnego. Przygotowanie pacjenta do samoopieki. - Jakościowe i ilościowe zaburzenia przytomności. - Zaburzenia napięcia mięśniowego ze szczególnym uwzględnieniem spastyczności na przykładzie stwardnienia rozsianego. - Bóle głowy - klasyfikacja oraz postępowanie diagnostyczno - terapeutyczne. - Choroba Parkinsona - istota choroby, postępowanie diagnostyczno - terapeutyczne i pielęgnowanie pacjenta. - Guzy wewnątrzczaszkowe - opieka pielęgniarska nad pacjentem ze zróznicowanymi objawami uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego. - Opieka pielęgniarska nad pacjentem z uszkodzeniem układu nerwowego w przebiegu ciężkiego urazu czaszkowo - mózgowego. - Choroba krążków międzykręgowych - etiopatogeneza, postępowanie diagnostyczno - terapeutyczne, edukacja pacjenta.

	• Padaczka - klasyfikacja, udział pielęgniarki w postępowanie diagnostyczno - terapeutycznym. Zapewnienie bezpieczeństwa pacjentowi podczas napadu padaczkowego. • Choroby nerwowo - mięśniowe na przykładzie miastenii. Postępowanie diagnostyczno - terapeutyczne i pielęgnowanie pacjenta.
Forma zajęć – ćwiczenia w warunkach symulowanych – tematyka – IV semestr	
ĆWS	Na podstawie scenariuszy symulacyjnych wysokiej wierności – analiza i interpretacja sytuacji klinicznej pacjenta oraz diagnozowanie, planowanie, realizacja i ocena działań pielęgniarskich w odpowiedzi na problemy zdrowotne występujące w przebiegu wybranych jednostek chorobowych: • Ocena neurologiczna pacjenta (D.U1–D.U4) • badanie neurologiczne, • ocena świadomości (GCS). • Monitorowanie parametrów życiowych (D.U3) • Postępowanie w udarze mózgu (D.U1, D.U11) • Postępowanie w napadzie padaczkowym (D.U11) • Ocena i leczenie bólu (D.U5) • Asystowanie przy procedurach diagnostycznych (D.U6) • punkcja lędźwiowa (symulacja). • Profilaktyka powikłań (D.U11) • odleżyny, • przykurcze, • aspiracja.
Forma zajęć – zajęcia praktyczne – tematyka – V semestr	
ZP	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w oddziale neurologicznym poprzez: • przyjęcie pacjenta do oddziału neurologicznego, • ocena stanu neurologicznego, • prowadzenie procesu pielęgnowania, • monitorowanie stanu zdrowia, • udział w diagnostyce, • podawanie leków, • zapobieganie powikłaniom, • edukacja pacjenta i rodziny, • dokumentowanie działań.
Forma zajęć – praktyki zawodowe – tematyka – VI semestr	
PZ	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w oddziale neurologicznym poprzez: • samodzielna opieka nad pacjentem neurologicznym, • rozpoznawanie objawów pogorszenia stanu, • udział w leczeniu i rehabilitacji, • komunikacja z pacjentem (np. afazja), • współpraca z zespołem terapeutycznym, • przestrzeganie zasad etyki i bezpieczeństwa.
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela – tematyka – IV semestr	
ZBN	Opracowanie studium przypadku pacjenta neurologicznego.

Metody dydaktyczne				
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe				
Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	200		170	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	20		20	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	220		190	
Summaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	8			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			7	

Literatura podstawowa	
1	Jaracz K., Domitrz I. (red.): Pielęgniarstwo neurologiczne. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2019
2	Kozubski W.: Neurologia – kompendium. Wyd. 2. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2024.
Literatura uzupełniająca	
1	Bartoń E. Pielęgniarstwo neurochirurgiczne. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2024.
2	Staszewski J.: Neurologia ambulatoryjna. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2024.

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*

Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	Nursing in Long-Term Car		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	II, III
	obieralny		semestr studiów	IV, V, VI

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	30 (IV sem.)		1			
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	10 (IV sem.)		1		1	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	20 (IV sem.)					
<i>Zajęcia praktyczne (ZP)</i>	40 (V sem.)		2		2	
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>	40 (VI sem.)		2		2	

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie
	zajęcia praktyczne	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne	
Posiada wiedzę z zakresu anatomii i fizjologii człowieka, zna podstawy patofizjologii i pielęgniarstwa internistycznego, posiada umiejętność wykonywania podstawowych czynności pielęgniarstkich.	

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studenta do sprawowania kompleksowej opieki nad pacjentem przewlekle chorym i niesamodzielnym w różnych formach opieki długoterminowej.
C2	Kształtowanie umiejętności planowania, organizowania i koordynowania opieki pielęgniarstkiej w warunkach domowych i instytucjonalnych.
C3	Przygotowanie do współpracy z rodziną pacjenta oraz instytucjami systemu ochrony zdrowia i pomocy społecznej.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
D.W7	zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową)	
D.W43	organizację udzielania świadczeń zdrowotnych, zasady przyjęć i pobytu pacjentów w zakładach opieki długoterminowej	
D.W44	rolę i zadania pielęgniarki opieki długoterminowej w zapewnieniu kompleksowej opieki i leczenia pacjentów oraz zasady współpracy z instytucjami opieki zdrowotnej i społecznej	
D.W45	światowe kierunki rozwoju opieki długoterminowej z uwzględnieniem wykorzystania najnowszych technologii medycznych i cyfrowych	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
D.U1	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwą, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstkiej, wdrażać interwencje pielęgniarstkie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstkiej	
D.U2	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych	
D.U3	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych	
D.U4	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarstkiej	
D.U11	przewodzą profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób	
D.U43	przeprowadzić ocenę pacjenta w ramach procedury kwalifikacyjnej do przyjęcia do świadczeń opieki długoterminowej (domowych, dziennych i stacjonarnych)	
D.U44	planować, organizować i koordynować proces udzielania świadczeń zdrowotnych dla pacjentów pielęgniarstkiej długoterminowej opieki	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwolanie do efektów uczenia się kierunkowych
	domowej, opieki dziennej lub przebywających w stacjonarnych zakładach opieki długoterminowej	
D.U45	wykorzystać w opiece długoterminowej innowacje organizacyjne i najnowsze technologie medyczne oraz cyfrowe	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	
K.S2.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	
K.S3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	
K.S4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	
K.S5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	
K.S6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
D.W	Zaliczenie testowe	W, ĆWS
D.U	Realizacja zadań praktycznych w oparciu o scenariusz symulacyjny	ĆWS
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	ZP
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	PZ
K.S1. - K.S7.	Obserwacja	ĆWS, ZP, PZ

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka – IV semestr	
W	- Organizacja opieki długoterminowej w Polsce i na świecie. - Problemy pacjentów przewlekle chorych w aspekcie opieki długoterminowej, w tym rehabilitacja osób przewlekle chorych w wybranych stanach klinicznych oraz udział pielęgniarki w leczeniu żywieniowym pacjentów przewlekle chorych. - Problemy pacjentów upośledzonych umysłowo w aspekcie opieki długoterminowej. Opieka długoterminowa w wybranych chorobach psychicznych. - Wybrane zagadnienia opieki długoterminowej nad dziećmi. - Opieka pielęgniarska nad chorymi wentylowanymi mechanicznie i w stanie apalicznym. - Edukacja osób chorych przewlekle i ich rodzin w opiece długoterminowej.

Forma zajęć – ćwiczenia w warunkach symulowanych – tematyka – IV semestr	
ĆWS	Na podstawie scenariuszy symulacyjnych wysokiej wierności – analiza i interpretacja sytuacji klinicznej pacjenta oraz diagnozowanie, planowanie, realizacja i ocena działań pielęgniarских w odpowiedzi na problemy zdrowotne występujące w przebiegu wybranych jednostek chorobowych: • Ocena stanu pacjenta przewlekle chorego (D.U1–D.U4) • Zastosowanie skal oceny (D.U2, D.U43) • Barthel, Norton, skale ryzyka odleżyn. • Planowanie opieki długoterminowej (D.U1, D.U44) • Profilaktyka powikłań (D.U11) • odleżyny, • infekcje, • powikłania unieruchomienia. • Kwalifikacja pacjenta do opieki (D.U43) • Organizacja opieki domowej (D.U44) • Wykorzystanie technologii (D.U45) • telemonitoring, • dokumentacja elektroniczna.
Forma zajęć – zajęcia praktyczne – tematyka - V semestr	
ZP	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w oddziale opieki długoterminowej poprzez: • przyjęcie pacjenta do opieki długoterminowej, • ocena stanu funkcjonalnego, • prowadzenie procesu pielęgnowania, • planowanie opieki, • profilaktyka powikłań, • wykonywanie świadczeń pielęgniarских, • edukacja pacjenta i rodziny, • dokumentowanie działań, • współpraca z zespołem terapeutycznym.
Forma zajęć – praktyki zawodowe – tematyka – VI semestr	
PZ	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w oddziale opieki długoterminowej poprzez: • samodzielna opieka nad pacjentem przewlekle chorym, • kwalifikacja do opieki długoterminowej, • organizacja opieki domowej, • koordynacja działań opiekuńczych, • współpraca z instytucjami, • komunikacja z rodziną, • przestrzeganie zasad etyki.
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela – tematyka – IV semestr	
ZBN	Opracowanie planu opieki długoterminowej dla pacjenta przewlekle chorego.

Metody dydaktyczne				
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe				
Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	120		90	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	20		20	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	140		110	
Summaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	6			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			5	

Literatura podstawowa	
1	Kędziora-Kornatowska K., Muszalik M., Skolmowska E.: Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej. PZWL, Warszawa 2024.
2	Iwański R.: Opieka długoterminowa nad osobami starszymi. CeDeWu, Warszawa 2024.
Literatura uzupełniająca	
1	Szczerbińska K., Puto G. Opieka długoterminowa w geriatricii. PZWL, Warszawa 2023
2	Bogusiak M., Klejment K., Pytlarz-Pietraszko M.: Opieka senioralna. Standardy opieki nad pacjentem, rola opiekuna, choroby otępienne. Wiedza i Praktyka, Warszawa 2024.

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*

Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	Obstetrics and Gynaecology and Nursing and Nursing in Obstetrics and Gynaecolog		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	II, III
	obieralny		semestr studiów	IV, V, VI

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	30 (IV sem.)		1			
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	10 (IV sem.)		1		1	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	20 (IV sem.)					
<i>Zajęcia praktyczne (ZP)</i>	60 (V sem.)		2		2	
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>	60 (V sem.)		2		2	

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie
	zajęcia praktyczne	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne	
Posiada wiedzę z zakresu anatomii i fizjologii człowieka (ze szczególnym uwzględnieniem układu rozrodczego), zna podstawy patofizjologii, posiada podstawową wiedzę z zakresu pielęgniarstwa ogólnego,	

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studenta do sprawowania kompleksowej opieki nad kobietą w okresie ciąży, porodu i połogu oraz w chorobach ginekologicznych.
C2	Kształtowanie umiejętności rozpoznawania problemów zdrowotnych kobiety i noworodka oraz planowania opieki pielęgniarstwa.
C3	Przygotowanie do zapewnienia bezpieczeństwa matce i dziecku oraz współpracy w zespole terapeutycznym.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
D.W20	cel i zasady opieki prekonceptyjnej oraz zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej	
D.W21	okresy porodu, zasady postępowania w sytuacji porodu nagłego oraz zasady opieki nad kobietą w połogu	
D.W22	etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
D.U1	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa	
D.U3	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych	
D.U4	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarstwa	
D.U7	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarstwa lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie	
D.U28	zapewnić bezpieczeństwo kobiecie i dziecku w sytuacji porodu nagłego	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	
K.S2.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
K.S3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	
K.S4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	
K.S5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	
K.S6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
D.W	Zaliczenie testowe	W, ĆWS
D.U	Realizacja zadań praktycznych w oparciu o scenariusz symulacyjny	ĆWS
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	ZP
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	PZ
K.S1. - K.S7.	Obserwacja	ĆWS, ZP, PZ

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka – IV semestr	
W	Opieka prekonceptyjna (D.W20) • cele i znaczenie, • przygotowanie do rodzicielstwa. Ciąża fizjologiczna (D.W20) • przebieg, • plan opieki nad kobietą ciężarną. Opieka nad kobietą w ciąży (D.W20) • badania diagnostyczne, • profilaktyka powikłań. Poród fizjologiczny (D.W21) • okresy porodu, • rola pielęgniarstwa. Poród nagły (D.W21) • postępowanie, • bezpieczeństwo matki i dziecka. Położ (D.W21) • opieka nad kobietą, • wsparcie laktacji. Noworodek zdrowy i chory (D.W21) • adaptacja, • wcześniactwo. Stany zagrożenia życia noworodka (D.W21) Choroby ginekologiczne (D.W22)

	• etiopatogeneza, • objawy. Nowotwory narządu rodowego (D.W22)
Forma zajęć – ćwiczenia w warunkach symulowanych – tematyka – IV semestr	
ĆWS	Na podstawie scenariuszy symulacyjnych wysokiej wierności – analiza i interpretacja sytuacji klinicznej pacjenta oraz diagnozowanie, planowanie, realizacja i ocena działań pielęgniarstwa w odpowiedzi na problemy zdrowotne występujące w przebiegu wybranych jednostek chorobowych: • Ocena stanu kobiety ciężarnej (D.U1, D.U3, D.U4) • Monitorowanie parametrów życiowych (D.U3) • Przygotowanie do porodu (D.U1) • Postępowanie w porodzie fizjologicznym (D.U28) • Postępowanie w porodzie nagłym (D.U28) • Opieka nad noworodkiem (D.U1, D.U3) • Podawanie leków (D.U7) • Opieka nad pacjentką ginekologiczną (D.U1)
Forma zajęć – zajęcia praktyczne – tematyka – V semestr	
ZP	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w oddziale położniczo – ginekologicznym poprzez: • przyjęcie pacjentki do oddziału położniczo-ginekologicznego, • ocena stanu zdrowia, • prowadzenie procesu pielęgnowania, • przygotowanie do badań i zabiegów, • opieka nad kobietą w ciąży, porodzie i połogu, • opieka nad noworodkiem, • podawanie leków, • edukacja zdrowotna, • dokumentowanie działań.
Forma zajęć – praktyki zawodowe – VI semestr	
PZ	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w oddziale położniczo – ginekologicznym poprzez: • samodzielna opieka nad pacjentką, • udział w porodzie, • opieka nad noworodkiem, • rozpoznawanie stanów zagrożenia, • współpraca z zespołem terapeutycznym, • komunikacja z pacjentką i rodziną, • przestrzeganie zasad etyki.
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela – tematyka – IV semestr	
ZBN	Opracowanie planu opieki nad kobietą w ciąży lub połogu (studium przypadku)
Metody dydaktyczne	
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe	

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	160		130	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	20		20	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	180		150	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	6			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			5	

Literatura podstawowa	
1	Oszukowski P. (red.): Podręcznik do ginekologii i położnictwa. Mimesis, Gdańsk 2024.
2	Stojko R., Sieroszewski P.: Ginekologia. Położnictwo. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2026.
Literatura uzupełniająca	
1	Sia J., Strong S., Zengin D. (wyd. red. pol.: Czajkowski K.): Crash Course – położnictwo i ginekologia. Edra Urban & Partner, Wrocław 2025.
2	Iwanowicz-Palus G., Bień AM.: Techniki położnicze i prowadzenie porodu. Seria: Biblioteka Położnej. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2022.

SEMESTR V

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*

Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Badania naukowe w pielęgniarstwie		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	Scientific Research in Nursin		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	III
	obieralny		semestr studiów	V

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	10		0,5			
<i>Ćwiczenia (Ć)</i>	25		1,5		1,5	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	15					

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie

Wymagania wstępne	
Zna podstawy funkcjonowania systemu ochrony zdrowia, rozumie podstawowe pojęcia z zakresu pielęgniarstwa.	

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznanie studentów z metodologią badań naukowych w pielęgniarstwie oraz ich znaczeniem dla praktyki zawodowej.

Cele przedmiotu	
C2	Kształtowanie umiejętności krytycznej analizy wyników badań naukowych oraz wykorzystania ich w praktyce pielęgniarstwa (evidence-based practice).
C3	Przygotowanie studentów do przestrzegania zasad etycznych i prawnych w prowadzeniu badań naukowych oraz korzystania z dorobku naukowego.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
D.W48.	znaczenie badań naukowych dla praktyki pielęgniarstwa i rozwoju zawodu pielęgniarstwa;	
D.W49.	pielęgniarstwo organizacje naukowe i ich rolę w badaniach naukowych;	
D.W50.	przedmiot, cel i obszar badań naukowych oraz paradygmaty pielęgniarstwa;	
D.W51.	metody i techniki prowadzenia badań naukowych w pielęgniarstwie;	
D.W52.	zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej w działalności zawodowej pielęgniarstwa;	
D.W53.	podstawowe zasady udziału pacjentów i personelu medycznego w badaniach klinicznych.	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
D.U46.	krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych oraz wskazać możliwości ich wykorzystania w praktyce zawodowej pielęgniarstwa;	
D.U47.	stosować regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej w działalności zawodowej pielęgniarstwa.	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
D.W48- D.W53;	Zaliczenie testowe	W, Ć
D.U46- D.U47;	Analiza pisemna wybranego problemu	Ć
K.S7	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Znaczenie badań naukowych w pielęgniarstwie (D.W48) - rola badań w rozwoju praktyki pielęgniarstwa, - evidence-based nursing, - rozwój nauk o zdrowiu.

	Organizacje naukowe w pielęgniarstwie (D.W49) • krajowe i międzynarodowe organizacje naukowe, • ich wpływ na rozwój badań i praktyki. Podstawy metodologii badań (D.W50) • przedmiot i cele badań, • paradygmaty: pozytywistyczny i interpretacyjny, • obszary badań w pielęgniarstwie. Metody i techniki badań naukowych (D.W51) • badania ilościowe i jakościowe, • metody: eksperyment, obserwacja, sondaż diagnostyczny, studium przypadku, • techniki: ankieta, wywiad, analiza dokumentów. Proces badawczy (D.W51) • etapy: problem badawczy, hipotezy, projekt badania, analiza wyników, publikacja.
W2	Etyka badań naukowych (D.W52) • zasady etyczne, • komisje bioetyczne, • świadoma zgoda pacjenta. Prawo autorskie i własność intelektualna (D.W52) • podstawowe regulacje prawne, • plagiat i jego konsekwencje. Udział pacjentów i personelu w badaniach (D.W53) • badania kliniczne, • prawa uczestników badań, • odpowiedzialność zawodowa. Publikacje naukowe (D.W48–D.W53) • rodzaje artykułów, • zasady publikowania, • analiza jakości artykułu naukowego.
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Analiza artykułu naukowego (D.U46) • ocena struktury publikacji, • interpretacja wyników badań, • identyfikacja zastosowania w praktyce. Krytyczna ocena badań naukowych (D.U46) • ocena wiarygodności źródeł, • identyfikacja błędów metodologicznych.
Ć2	Tworzenie problemu badawczego (D.U46) • formułowanie pytań badawczych, • budowa hipotez.
Ć3	Projekt badania naukowego (D.U46) • dobór metod i narzędzi badawczych,

	planowanie badań.
Ć4	Prawo autorskie w praktyce (D.U47) - zasady cytowania, - ochrona własności intelektualnej. Etyka w praktyce badawczej (D.U47, K.S7) - analiza przypadków naruszeń etycznych, - dyskusja nad dylematami etycznymi.
Ć5	Prezentacja wyników badań (D.U46, K.S7) - opracowanie krótkiej prezentacji, - dyskusja i samoocena.
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Projekt planu opieki pielęgniarskiej dla wybranego stanu pacjenta (studium przypadku)

Metody dydaktyczne				
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe				
Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładownicą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	35		25	
Godziny kontaktowe z wykładownicą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładownicą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	15		15	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	50		40	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1,5	

Literatura podstawowa	
1	Serafin L., Sak-Dankosky N., Wesołowska -Górniak K., Formela M.: Badania naukowe w pielęgniarstwie. Edra Urban, Partner, Wrocław 2022
2	Kózka M., Sienkiewicz Z., Kobos E.: Praktyka pielęgniarska oparta na dowodach naukowych. Evidence-based nursing practise. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2025.
Literatura uzupełniająca	
1	Pajak A., Kozela M., Stepaniak U.: Ilościowe badania naukowe w medycynie i w naukach o zdrowiu. Wydawnictwo MP. Kraków 2023.
2	Babiie E.: Badania społeczne w praktyce. Wyd. 2. PWN, Warszawa 2024.

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*

Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	Psychiatry and Psychiatric Nursing		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	III
	obieralny		semestr studiów	V, VI

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	30 (V sem.)		1			
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	10 (V sem.)		1		1	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	20 (V sem.)					
<i>Zajęcia praktyczne (ZP)</i>	80 (VI sem.)		3		3	
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>	80 (VI sem.)		3		3	

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne	
Posiada wiedzę z zakresu anatomii i fizjologii człowieka, w tym funkcjonowania ośrodkowego układu nerwowego, zna podstawy psychologii ogólnej i rozwojowej, posiada wiedzę z zakresu podstaw pielęgniarstwa (proces pielęgnowania, komunikacja).	

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studenta do sprawowania kompleksowej opieki pielęgniarstwa nad pacjentem z zaburzeniami psychicznymi w różnych grupach wiekowych.
C2	Kształtowanie umiejętności nawiązywania relacji terapeutycznej, komunikacji oraz prowadzenia działań edukacyjnych i wspierających pacjenta i jego rodzinę.
C3	Przygotowanie do stosowania procedur pielęgniarstwa, w tym działań w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia oraz stosowania przymusu bezpośredniego zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
D.W7	zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową)	
D.W28	etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych u dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym osób starszych	
D.W29	możliwości budowania relacji terapeutycznej, stosowania komunikacji terapeutycznej, psychoterapii elementarnej i innych metod wsparcia oraz terapii pacjentów z zaburzeniami psychicznymi (dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym osób starszych), z uwzględnieniem wszystkich poziomów świadczeń zdrowotnych (ambulatoryjnych, pośrednich, szpitalnych oraz w środowisku życia pacjenta)	
D.W30	zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
D.U1	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa	
D.U2	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych	
D.U3	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych	
D.U4	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarstwa	
D.U12	przewodzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
	i zaburzeń psychicznych, w tym uzależnień, z uwzględnieniem rodzin tych pacjentów	
D.U16	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	
K.S2.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	
K.S3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	
K.S4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	
K.S5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	
K.S6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
D.W	Zaliczenie testowe	W, ĆWS
D.U	Realizacja zadań praktycznych w oparciu o scenariusz symulacyjny	ĆWS
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	ZP
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	PZ
K.S1. - K.S7.	Obserwacja	ĆWS, ZP, PZ

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka – V semestr	
W	- Czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne w przebiegu zaburzeń psychicznych u pacjentów w różnych grupach wiekowych. - Zachowania pacjentów w różnych grupach wiekowych wynikające z objawów psychopatologicznych. diagnoza pielęgniarska - znaczenie dla pielęgnowania osób z zaburzeniami psychicznymi. Interwencje pielęgniarskie w opiece nad pacjentami z zaburzeniami psychicznymi w różnych grupach wiekowych. Standary i procedury pielęgniarskie w psychiatrii. - Metody leczenia w psychiatrii. Farmakoterapia i metody psychospołeczne. Problemy wynikające z leczenia. Udział pielęgniarki w leczeniu zaburzeń psychicznych. - Model psychiatrycznej opieki zdrowotnej w Polsce. Oddział psychiatryczny jako środowisko terapeutyczne. Hospitalizacja w oddziale psychiatrycznym -

	przyjęcie i pobyt. Zagadnienia etyczne i prawne opieki pielęgniarstwa nad osobami z zaburzeniami psychicznymi w ramach współpracy z zespołem terapeutycznym. • Komunikowanie się z pacjentami z zaburzeniami psychicznymi w różnych grupach wiekowych. Relacja terapeutyczna - znaczenie dla kontaktu z pacjentami z zaburzeniami psychicznymi w różnych grupach wiekowych. Wsparcie pacjentów z zaburzeniami psychicznymi w różnych grupach wiekowych. Wsparcie pacjentów z zaburzeniami psychicznymi w różnych grupach wiekowych. • Etiopatogeneza i objawy kliniczne zaburzeń psychicznych u dzieci, młodzieży, dorosłych oraz osób w podeszłym wieku. • Przymus bezpośredni w psychiatrii. • Przejawy dyskryminacji osób z zaburzeniami psychicznymi. Rehabilitacja w psychiatrii. • Modele i koncepcje teoretyczne zdrowia i zaburzeń psychicznych. Systemy klasyfikacyjne w psychiatrii. Etiologia i epidemiologia zaburzeń psychicznych. • Podstawy psychopatologii • Zaburzenia psychotyczne, zaburzenia nastroju, zaburzenia lękowe, zaburzenia odżywiania, zaburzenia osobowości • Problematyka samobójstw • Zaburzenia psychiczne w chorobach somatycznych. Zaburzenia spowodowane używaniem substancji lub zachowaniami uzależniającymi • Zaburzenia neurokognitywne. Demencja.
Forma zajęć – ćwiczenia w warunkach symulowanych – tematyka – V semestr	
ĆWS	Na podstawie scenariuszy symulacyjnych wysokiej wierności – analiza i interpretacja sytuacji klinicznej pacjenta oraz diagnozowanie, planowanie, realizacja i ocena działań pielęgniarstwa w odpowiedzi na problemy zdrowotne występujące w przebiegu wybranych jednostek chorobowych: •Proces pielęgnowania pacjenta psychiatrycznego (D.U1) • analiza przypadku (np. depresja, schizofrenia) • formułowanie diagnoz pielęgniarstwa • planowanie i ewaluacja opieki •Ocena stanu psychicznego (D.U2, D.U4) • wykorzystanie skal (np. depresji, lęku) • badanie podmiotowe i przedmiotowe •Monitorowanie parametrów życiowych (D.U3) • interpretacja wyników w kontekście leczenia psychiatrycznego •Komunikacja terapeutyczna (D.U16) • rozmowa z pacjentem agresywnym, wycofanym, psychotycznym • techniki aktywnego słuchania •Poradnictwo i edukacja (D.U12) • edukacja pacjenta z depresją • wsparcie rodziny osoby uzależnionej •Postępowanie w sytuacjach kryzysowych • próba samobójcza • agresja pacjenta

Forma zajęć – zajęcia praktyczne – tematyka – VI semestr	
ZP	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w oddziale psychiatrycznym poprzez: • przeprowadza proces pielęgnowania pacjenta psychiatrycznego (D.U1), • wykonuje badanie stanu psychicznego i fizycznego (D.U4), • stosuje narzędzia oceny (D.U2), • prowadzi dokumentację medyczną, • uczestniczy w farmakoterapii i obserwuje działania niepożądane, • prowadzi edukację zdrowotną pacjenta (D.U12), • stosuje komunikację terapeutyczną (D.U16), • współpracuje z zespołem terapeutycznym (D.U1 – D.U16).
Forma zajęć – praktyki zawodowe - tematyka – VI semestr	
PZ	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w oddziale psychiatrycznym poprzez: • samodzielnie realizuje proces pielęgnowania, • podejmuje działania w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia, • uczestniczy w terapii i rehabilitacji psychiatrycznej, • prowadzi działania edukacyjne i profilaktyczne, • stosuje zasady etyki i prawa w praktyce klinicznej.
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela– tematyka – V semestr	
ZBN	Komunikacja terapeutyczna – przegląd badań naukowych obejmujących treści przedmiotu

Metody dydaktyczne				
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe				
Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	200		170	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	20		20	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	220		190	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	8			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			7	

Literatura podstawowa	
1	Górna K., Jaracz K., Rybakowski J.: Pielęgniarstwo psychiatryczne. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa, 2024.
2	Jarema M., Wichniak A.: Psychoedukacja. Co trzeba wiedzieć o chorobie psychicznej. Instytut Psychiatrii i Neurologii, Warszawa 2022.
Literatura uzupełniająca	
1	Gałecki P., Szulc A. (red.): Psychiatria. Tom 1-2. Edra Urban & Partner, Wrocław 2023.
2	Dudek D.: Psychiatria – kompendium. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2024.

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*

Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Anestezjologia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	Anesthesiology and Nursing in Intensive Car		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	III
	obieralny		semestr studiów	V, VI

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	30 (V sem.)		1			
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	10 (V sem.)		0,5		0,5	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	20 (V sem.)					
<i>Zajęcia praktyczne (ZP)</i>	80 (VI sem.)		3		3	
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>	80 (VI sem.)		3		3	

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie
	zajęcia praktyczne	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne	
Posiada wiedzę z zakresu anatomii i fizjologii człowieka, szczególnie układu oddechowego, krążenia i nerwowego, zna podstawy patofizjologii oraz farmakologii, posiada wiedzę z zakresu podstaw pielęgniarstwa i procesu pielęgnowania, zna zasady aseptyki i antyseptyki, potrafi wykonywać podstawowe pomiary parametrów życiowych.	

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studenta do sprawowania specjalistycznej opieki pielęgniarstwa nad pacjentem w stanie zagrożenia życia oraz poddawanym znieczuleniu.
C2	Kształtowanie umiejętności monitorowania stanu pacjenta, prowadzenia terapii oraz podejmowania działań pielęgniarstwa w oddziale intensywnej terapii.
C3	Przygotowanie do pracy w zespole terapeutycznym oraz stosowania procedur i standardów obowiązujących w anestezjologii i intensywnej opiece.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
D.W7	zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową)	
D.W38	metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu	
D.W39	patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, zaburzenia układu nerwowego, wstrząs, sepsa)	
D.W40	działania prewencyjne zaburzeń snu u chorego, w tym w intensywnej opiece, oraz stany deliryczne, ich przyczyny i następstwa	
D.W41	zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technik diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie zagrożenia życia	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
D.U1	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa	
D.U2	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych	
D.U3	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych	
D.U4	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarstwa	
D.U38	pielęgnować pacjenta z rurką intubacyjną lub tracheostomijną oraz wentylowanego mechanicznie	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
D.U39	wykonywać toaletę drzewa oskrzelowego systemem otwartym lub zamkniętym u pacjenta w określonych stanach klinicznych	
D.U40	pielęgnować żylny dostęp naczyniowy obwodowy i centralny oraz dotętniczy	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	
K.S2.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	
K.S3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	
K.S4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	
K.S5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	
K.S6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
D.W	Zaliczenie testowe	W, ĆWS
D.U	Realizacja zadań praktycznych w oparciu o scenariusz symulacyjny	ĆWS
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	ZP
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	PZ
K.S1. - K.S7.	Obserwacja	ĆWS, ZP, PZ

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka – V semestr	
W	- Organizacja opieki i dokumentacja w obszarze anestezjologii i intensywnej terapii. - Zapobieganie zakażeniom szpitalnym w oddziale intensywnej terapii oraz na bloku operacyjnym. - Przedoperacyjna ocena stanu pacjenta i kwalifikacja pacjenta do znieczulenia. Znieczulenie - rodzaje, zasady prowadzenia, powikłania, zapobieganie powikłaniom. Opieka nad pacjentem oraz standardy i procedury postępowania przed znieczuleniem, podczas znieczulenia i w bezpośrednim okresie poznieczuleniowym. - Opieka nad pacjentem hospitalizowanym w oddziale intensywnej terapii. Standardy i procedury postępowania w oddziale intensywnej terapii. Istota współpracy w zespołach interdyscyplinarnych - Tlenoterapia i wentylacja mechaniczna.

	• Żywienie pacjentów w oddziałach intensywnej terapii. • Farmakoterapia w anestezjologii i intensywnej terapii.
Forma zajęć – ćwiczenia w warunkach symulowanych – tematyka – V semestr	
ĆWS	Na podstawie scenariuszy symulacyjnych wysokiej wierności – analiza i interpretacja sytuacji klinicznej pacjenta oraz diagnozowanie, planowanie, realizacja i ocena działań pielęgniarstwa w odpowiedzi na problemy zdrowotne występujące w przebiegu wybranych jednostek chorobowych: D.U1 – proces pielęgnowania 1. Opracowanie planu opieki nad pacjentem w stanie krytycznym (np. sepsa, wstrząs). D.U2, D.U4 – ocena stanu pacjenta 2. Ocena stanu pacjenta z wykorzystaniem skal (GCS, skale sedacji, skale bólu). 3. Badanie fizykalne pacjenta w stanie ciężkim. D.U3 – monitorowanie parametrów 4. Monitorowanie parametrów życiowych (EKG, SpO₂, RR, diureza). 5. Interpretacja wyników i reagowanie na odchylenia. D.U38 – opieka nad pacjentem wentylowanym 6. Pielęgnacja pacjenta zaintubowanego i wentylowanego mechanicznie. D.U39 – toaleta drzewa oskrzelowego 7. Odsysanie wydzieliny (system otwarty i zamknięty). D.U40 – dostęp naczyniowy 8. Pielęgnacja dostępu obwodowego, centralnego i tętniczego. Sytuacje symulacyjne zintegrowane 9. Postępowanie w nagłym pogorszeniu stanu pacjenta. 10. Opieka nad pacjentem po znieczuleniu ogólnym.
Forma zajęć – zajęcia praktyczne – tematyka – VI semestr	
ZP	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w oddziale intensywnej terapii poprzez: • realizuje proces pielęgnowania pacjenta w OIT (D.U1), • prowadzi monitorowanie funkcji życiowych (D.U3), • wykonuje badanie pacjenta (D.U4), • stosuje skale oceny (D.U2), • pielęgnuje pacjenta wentylowanego mechanicznie (D.U38), • wykonuje toaletę drzewa oskrzelowego (D.U39), • pielęgnuje dostępy naczyniowe (D.U40), • uczestniczy w leczeniu farmakologicznym, • zapobiega powikłaniom (odleżyny, zakażenia), • prowadzi dokumentację medyczną.

Forma zajęć – praktyki zawodowe – tematyka – VI semestr	
PZ	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w oddziale intensywnej terapii poprzez: • samodzielnie planuje i realizuje opiekę nad pacjentem w stanie krytycznym, • współpracuje z zespołem terapeutycznym, • reaguje na stany zagrożenia życia, • stosuje procedury intensywnej terapii, • prowadzi edukację rodziny pacjenta, • przestrzega zasad aseptyki i bezpieczeństwa.
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Rola pielęgniarki w zapobieganiu zakażeniom w OIT - przygotowanie artykułów naukowych obejmujących treści przedmiotu.

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	200		170	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	20		20	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	220		190	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	8			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			7	

Literatura podstawowa	
1	Dyk D., Gutysz-Wojnicka A. (red.): Pielęgniarstwo anestezyjologiczne i intensywnej opieki. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2025.
2	Owens W.: Intensywna terapia dla początkujących. Wyd. EDRA Urban&Partner, Wrocław 2024.
Literatura uzupełniająca	
1	Jaciubek M.: Leki w praktyce anestezyjologicznej personelu pielęgniarskiego. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2025.
2	Latos M., Sak-Dankosky N., Baumgart, Sadownik B.: Dostępny naczyniowy w praktyce klinicznej. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2026.

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: studia pierwszego stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Podstawy rehabilitacji		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	Basics of Rehabilitatio		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	III
	obieralny		semestr studiów	V

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	Instytut Nauk Medycznych
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Wykłady (W)	30		1			
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	5		0,5		0,5	
Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	10					

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie

Wymagania wstępne
Posiada wiedzę z zakresu anatomii i fizjologii człowieka (szczególnie układu ruchu, oddechowego i krążenia), zna podstawy patofizjologii chorób przewlekłych, posiada wiedzę z zakresu podstaw pielęgniarstwa, w tym procesu pielęgnowania, zna podstawowe zasady bezpieczeństwa pacjenta i ergonomii pracy.

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznanie studenta z podstawami rehabilitacji medycznej oraz jej znaczeniem w procesie leczenia i pielęgnowania pacjenta.
C2	Przygotowanie do udziału w procesie rehabilitacji pacjenta poprzez stosowanie elementów rehabilitacji przyłóżkowej i aktywizacji ruchowej.
C3	Kształtowanie umiejętności edukacji pacjenta i jego rodziny w zakresie rehabilitacji oraz stosowania sprzętu rehabilitacyjnego.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
D.W46	podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej	
D.W47	przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
D.U13	prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację pacjenta z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej	
D.U14	edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	
K.S2.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	
K.S3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	
K.S4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	
K.S5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	
K.S6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
D.W	Zaliczenie testowe	W, ĆWS
D.U	Realizacja zadań praktycznych w oparciu o scenariusz symulacyjny	ĆWS
K.S1. - K.S7.	Obserwacja	ĆWS

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W	D.W46 – kierunki rehabilitacji 1. Współczesne definicje i cele rehabilitacji medycznej, społecznej i zawodowej. 2. Zasady kompleksowej rehabilitacji (wczesność, ciągłość, powszechność). 3. Rola zespołu terapeutycznego w rehabilitacji. 4. Kierunki rehabilitacji w różnych dziedzinach medycyny (internistycznej, neurologicznej, ortopedycznej, pulmonologicznej). D.W47 – postępowanie rehabilitacyjne 5. Ocena stanu funkcjonalnego pacjenta (testy sprawności, ocena ryzyka upadku). 6. Testy tolerancji wysiłku (marszowe, wahadłowe). 7. Planowanie procesu rehabilitacji – cele krótko- i długoterminowe. 8. Rehabilitacja w chorobach układu oddechowego (tlenoterapia, ćwiczenia oddechowe). 9. Rehabilitacja w chorobach układu krążenia. 10. Rehabilitacja w chorobach neurologicznych. 11. Leczenie ułożeniowe i pozycje drenażowe (w tym pozycja Trendelenburga – wskazania i przeciwwskazania). 12. Jakość życia pacjenta w rehabilitacji. 13. Edukacja i wsparcie psychospołeczne pacjenta.
Forma zajęć – ćwiczenia w warunkach symulowanych	
ĆWS	Na podstawie scenariuszy symulacyjnych wysokiej wierności – analiza i interpretacja sytuacji klinicznej pacjenta oraz diagnozowanie, planowanie, realizacja i ocena działań pielęgniarstkich w odpowiedzi na problemy zdrowotne występujące w przebiegu wybranych jednostek chorobowych: D.U13 – rehabilitacja przyłóżkowa 1. Wykonywanie ćwiczeń biernych, czynno-biernych i czynnych. 2. Pionizacja pacjenta i nauka chodzenia. 3. Zapobieganie powikłaniom unieruchomienia (odleżyny, przykurcze, zakrzepica). 4. Elementy terapii zajęciowej w aktywizacji pacjenta. D.U14 – edukacja pacjenta 5. Dobór sprzętu rehabilitacyjnego (chodzik, kule, balkoniki). 6. Nauka użytkowania sprzętu pomocniczego. 7. Edukacja rodziny w opiece nad pacjentem niesamodzielnym. <i>Scenariusz symulacyjny - pacjent po zabiegu operacyjnym – profilaktyka powikłań.</i>
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Znaczenie wczesnej rehabilitacji w zapobieganiu powikłaniom - przegląd artykułów naukowych obejmujących treści przedmiotu
Metody dydaktyczne	
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe	

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	35		15	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	10		10	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	45		25	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1,5			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			0,5	

Literatura podstawowa	
1	Tarnacka B.: Rehabilitacja. Wyd. 2. AsteriaMed, Gdańsk 2022.
2	Olszewski J.: Fizjoterapia w wybranych specjalizacjach medycznych. Wyd. 2 PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2023.
Literatura uzupełniająca	
1	Sarzyńska-Długosz I., Szalewska D., Zamysłowska-Szmytko E., Hojan K., Saran T., Tederko P., Taczała J.: Rehabilitacja kliniczna. Tom 1-2. Edra Urban & Partner, Wrocław 2025.
2	Cross J., Broad MJ., Quint M., Ritson P., Thomas S. (red. wyd. pol.: Szczegielniak J.): Fizjoterapia oddechowa. Przewodnik postępowania terapeutycznego. Edra Urban & Partner, Wrocław 2024.

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: studia pierwszego stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Opieka paliatywna		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	Palliative Care		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	III
	obieralny		semestr studiów	V, VI

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Wykłady (W)</i>	30 (V sem.)		1			
<i>Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)</i>	5 (V sem.)		1		1	
<i>Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)</i>	20 (V sem.)					
<i>Zajęcia praktyczne (ZP)</i>	40 (V sem.)		2		2	
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>	40 (VI sem.)		2		2	

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie
	zajęcia praktyczne	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne	
Posiada wiedzę z zakresu anatomii i fizjologii człowieka, zna podstawy patofizjologii chorób przewlekłych i nowotworowych, posiada wiedzę z zakresu podstaw pielęgniarstwa oraz procesu pielęgnowania, zna podstawy komunikacji interpersonalnej.	

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studenta do sprawowania kompleksowej opieki pielęgniarstwa nad pacjentem objętym opieką paliatywną.
C2	Kształtowanie umiejętności rozpoznawania potrzeb bio-psycho-społecznych i duchowych pacjenta u kresu życia oraz jego rodziny.
C3	Przygotowanie do podejmowania działań pielęgniarstwa w opiece nad pacjentem umierającym oraz postępowania po jego śmierci zgodnie z zasadami etyki i prawa.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
D.W7.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową);	
D.W42.	proces umierania, objawy zbliżającej się śmierci i zasady opieki w ostatnich godzinach życia pacjentów z chorobami niepoddającymi się leczeniu;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	
D.U41.	rozpoznać agonię i pielęgnować pacjenta umierającego;	
D.U42.	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	
K.S2.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	
K.S3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	
K.S4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	
K.S5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	
K.S6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
D.W	Zaliczenie testowe	W, ĆWS
D.U	Realizacja zadań praktycznych w oparciu o scenariusz symulacyjny	ĆWS
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	ZP
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	PZ
K.S1. - K.S7.	Obserwacja	ĆWS, ZP, PZ

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka – V semestr	
W	D.W7 – organizacja opieki paliatywnej 1. Filozofia i zasady opieki paliatywnej. 2. Organizacja systemu opieki paliatywnej i hospicyjnej (domowej i stacjonarnej). 3. Rola zespołu terapeutycznego w opiece paliatywnej. 4. Jakość życia pacjenta w opiece paliatywnej.
	D.W42 – proces umierania i opieka u kresu życia 5. Proces umierania – fazy, objawy zbliżającej się śmierci. 6. Opieka nad pacjentem w ostatnich godzinach życia. 7. Postępowanie po śmierci pacjenta. 8. Problemy etyczne i prawne w opiece paliatywnej.
Forma zajęć – ćwiczenia w warunkach symulowanych – tematyka – V semestr	
ĆWS	D.U1 – proces pielęgnowania 1. Opracowanie planu opieki nad pacjentem paliatywnym (np. nowotwór, niewydolność narządowa).
	D.U41 – opieka nad pacjentem umierającym 2. Rozpoznawanie objawów agonii. 3. Pielęgnowanie pacjenta w stanie terminalnym. 4. Zapewnienie komfortu (leczenie bólu, duszności, niepokoju). D.U42 – postępowanie po śmierci pacjenta 5. Procedura postępowania z ciałem zmarłego. 6. Dokumentacja medyczna po zgonie.
ZP	Komunikacja i wsparcie 7. Rozmowa z pacjentem terminalnym i rodziną. 8. Przekazywanie trudnych informacji. 9. Wsparcie w żałobie.
	Scenariusze symulacyjne - Nagłe pogorszenie stanu pacjenta paliatywnego.
Forma zajęć – zajęcia praktyczne – tematyka – V semestr	
ZP	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w oddziale paliatywnym poprzez: • realizuje proces pielęgnowania pacjenta paliatywnego (D.U1), • rozpoznaje objawy zbliżającej się śmierci (D.U41), • zapewnia komfort fizyczny i psychiczny pacjenta, • uczestniczy w leczeniu objawowym (np. bólu), • wspiera rodzinę pacjenta, • dokumentuje działania pielęgniarstwa, • przestrzega zasad etyki i godności pacjenta.

Forma zajęć – praktyki zawodowe – tematyka – VI semestr	
PZ	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w oddziale paliatywnym poprzez: • samodzielnie planuje i realizuje opiekę nad pacjentem paliatywnym, • współpracuje z zespołem hospicyjnym, • podejmuje działania w sytuacjach terminalnych, • stosuje procedury pośmiertne (D.U42), • prowadzi edukację rodziny, • stosuje podejście holistyczne w opiece.
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela – tematyka – V semestr	
ZBN	Projekt planu opieki pielęgniarstwie dla wybranego stanu pacjenta (studium przypadku)

Metody dydaktyczne				
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe				
Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	115		85	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	20		20	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	135		105	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	6			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			5	

Literatura podstawowa	
1	Dzierżanowski T., Ciałkowska - Rysz A.: Medycyna paliatywna. Wyd. Termedia, Poznań 2025.
2	De Walden - Gałuszko K., Kaptacz A., Kaptacz I.: Pielęgniarstwo opieki paliatywnej. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2023.
Literatura uzupełniająca	
1	Leppert W.: Praktyczny przewodnik medycyny paliatywnej i opieki wspierającej. Wydawnictwo Via Medica, Gdańsk 2023.
2	Woroń J., Malec - Milewska M.: Kompendium leczenia bólu. Wydawnictwo MedicalEducation, Warszawa 2024.

Karta (syllabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność:--

Poziom kształcenia: studia pierwszego stopnia

Profil kształcenia: praktyczny

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Praktyki zawodowe wybierane indywidualnie przez studenta		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	Internship Selected Individually by the Student		

Typ przedmiotu	obowiązkowy	X	rok studiów	III
	obieralny		semestr studiów	VI

Forma kształcenia	studia stacjonarne	X
	studia niestacjonarne	

Instytut	<i>Instytut Nauk Medycznych</i>
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	Liczba godzin:		Liczba punktów ECTS:		w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
<i>Praktyki zawodowe (PZ)</i>	80		3		3	

Forma zaliczenia przedmiotu	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę
-----------------------------	-------------------	---------------------

Wymagania wstępne
Zna budowę człowieka oraz podstawowe funkcje życiowe człowieka

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie do rozpoznawania objawów w określonych sytuacjach zdrowotnych i rozumienia ich patofizjologii
C2	Nabywanie umiejętności diagnozowania, planowania, realizowania i oceny opieki pielęgniarskiej nad pacjentem w określonych sytuacjach zdrowotnych
C3	Kształtowanie postaw etycznych, empatii i odpowiedzialności w pracy z pacjentem w określonych sytuacjach zdrowotnych

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwolanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie umiejętności – potrafi:		
D.U1	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	
D.U2	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	
D.U3	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	
D.U4	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarstwa;	
D.U7	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	
D.U11	przewodzą profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	
D.U16	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie	
D.U17	komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	
K.S2.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;	
K.S3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	
K.S4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	
K.S5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	
K.S6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, ...)
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	PZ
K.S1. - K.S7.	Obserwacja	PZ

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – praktyki zawodowe	
PZ	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w określonych sytuacjach zdrowotnych poprzez: • znajomość etiopatogenezy, symptomatologii, diagnostyki, leczenia, rokowania oraz zasad opieki pielęgniarstwa w określonych sytuacjach zdrowotnych, • poznanie oddziału internistycznego oraz zapoznanie ze stanami zdrowia pacjentów w określonych sytuacjach zdrowotnych, • przyjęcie chorego do oddziału oraz pomoc w adaptacji do warunków szpitalnych, • założenie indywidualnej dokumentacji procesu pielęgnowania, • określenie problemów zdrowotnych chorego wynikających z sytuacji klinicznej (bio-psycho-społecznej), • zaplanowanie działań opiekuńczo - pielęgnacyjnych i ich wykonanie zgodnie z wybranym modelem opieki pielęgniarstwa, • przygotowanie chorego do badań i zabiegów diagnostycznych oraz postępowanie opiekuńcze po wykonanych badaniach zgodnie z obowiązującymi procedurami, • udział w leczeniu (podawanie leków zgodnie ze zleceniem lekarskim, obserwacja tolerancji leczenia farmakologicznego – objawów ubocznych), • edukacja chorego w zakresie możliwej samoopieki w chorobie. • udokumentowanie działań w dokumentacji procesu pielęgnowania, • przygotowanie chorego do wypisu – wskazówki dotyczące postępowania w chorobie w warunkach domowych, • podsumowanie i zaliczenie zajęć w oddziale.

Metody dydaktyczne				
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe				
Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	80		80	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				

Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	80		80	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			3	

Literatura podstawowa	
1	Talarska D., Zozulińska-Ziólkiewicz D. (red): Pielęgniarstwo Internistyczne. Wydanie 2. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2021.
2	Jurkowska G., Łagoda K.(red.): Pielęgniarstwo internistyczne. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2021.
Literatura uzupełniająca	
1	Płaszewska-Żywko L., Kózka M. (red.): Diagnozy i interwencje w praktyce pielęgniarstwa. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, wyd.2, 2021.
2	Gajewski P. (red.): Interna Szczeklika, Wydawnictwo Medycyna Praktyczna. Kraków, 2024 (wybrane rozdziały).

4. Praktyki zawodowe

Praktyki zawodowe mają na celu umożliwienie osiągnięcia efektów uczenia się ujętych w grupach zajęć C i D standardów kształcenia.

Zakres zajęć praktycznych i praktyk zawodowych	Praktyki zawodowe	
	Liczba godzin	Liczba punktów ECTS
Podstawy pielęgniarstwa	120	4
Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej	120	4
Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne	60	2
Pediatrica i pielęgniarstwo pediatryczne	140	5
Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	120	4
Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	120, w tym 40 w bloku operacyjnym	6
Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej	40	2
Geriatrica i pielęgniarstwo geriatryczne	80	3
Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	80	3
Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	80	3
Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia	80	3
Opieka paliatywna	40	2
Medycyna ratunkowa i pielęgniarstwo ratunkowe	40	2
Praktyki zawodowe wybrane indywidualnie przez studenta	80	3
Razem	1200	46

Praktyki zawodowe odbywają się w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, z którymi uczelnia zawarła umowy lub porozumienia. Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe w podmiotach wykonujących działalność leczniczą są prowadzone w szczególności w:

- 1) oddziałach internistycznych, geriatrycznych, chirurgicznych, pediatrycznych, neurologicznych, psychiatrycznych, intensywnej terapii, opieki paliatywnej, położniczo-noworodkowych, ginekologicznych i w szpitalnych oddziałach ratunkowych oraz w blokach operacyjnych;
- 2) gabinetach pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania, w miejscu zamieszkania lub pobytu pacjenta oraz w punkcie szczepień;
- 3) zakładach opiekuńczo – leczniczych i pielęgnacyjno – opiekuńczych.

Praktyki zawodowe organizuje się tak, aby zdobywanie umiejętności praktycznych w warunkach naturalnych było poprzedzone zdobywaniem tych umiejętności w warunkach symulowanych.

5. Opis kwalifikacji uzyskiwanych lub możliwych do uzyskania po ukończeniu studiów oraz możliwości zatrudnienia

Absolwent kierunku Pielęgniarstwo uzyskuje tytuł zawodowy licencjata pielęgniarstwa i jest przygotowany do wykonywania zawodu pielęgniarki / pielęgniarza, a także do kontynuowania studiów drugiego stopnia. Absolwenci kierunku Pielęgniarstwo zdobywają wiedzę ogólną i przygotowanie praktyczne stanowiące podstawę do wykonywania zawodu oraz umiejętności gwarantujące możliwość dalszego kształcenia się. W szczególności będą oni:

- posiadać szczegółową wiedzę z zakresu pielęgniarstwa;
- posiadać ogólną wiedzę z zakresu nauk o zdrowiu i nauk medycznych;
- znać regulacje prawne, normy etyczne i deontologii odnoszące się do wykonywania zawodu pielęgniarki;
- posiadać umiejętności korzystania z aktualnej wiedzy dla zapewnienia bezpieczeństwa i wysokiego poziomu opieki;
- posiadać umiejętność udzielania świadczeń w zakresie promowania, zachowania zdrowia i zapobiegania chorobom;
- umieć sprawować całościową i zindywidualizowaną opiekę nad pacjentem niepełnosprawnym i umierającym;
- umieć samodzielnie wykonywać zawód, zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie i respektowanie jego praw;
- posiadać umiejętność organizowania pracy własnej;
- umieć nawiązywać współpracę w zespołach opieki zdrowotnej;

- posiadać umiejętność aktywnego działania na rzecz lokalnej społeczności poprzez inicjowanie i wspieranie działań na rzecz zdrowia;
- skutecznie i z empatią porozumiewać się z pacjentem;
- posiadać świadomość czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
- mieć świadomość konieczności permanentnego, ustawicznego kształcenia się;
- mieć przygotowanie do dalszego kształcenia się m.in. do kontynuowania studiów drugiego stopnia, samokształcenia;
- znać nowożytny język obcy w stopniu pozwalającym na porozumiewanie się i czytanie podstawowych tekstów w tym języku.

Absolwent pielęgniarstwa może być zatrudniony w publicznych i niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej, w tym w:

- szpitalach,
- zakładach podstawowej opieki zdrowotnej,
- placówkach nauczania i wychowania,
- ośrodkach służby medycyny,
- zakładach pielęgnacyjno - opiekuńczych i opiekuńczo - leczniczych,
- ośrodkach opieki paliatywno - hospicyjnej,
- jednostkach systemu ratownictwa medycznego,
- sanatoriach,
- administracji państwowej i samorządowej.

Absolwent pielęgniarstwa może również prowadzić samodzielną działalność gospodarczą w zakresie usług medyczno - pielęgniarских, poradnictwa w zakresie profilaktyki i edukacji medycznej.

6. Wymogi związane z ukończeniem studiów

Studia pierwszego stopnia na kierunku Pielęgniarstwo kończą się egzaminem dyplomowym, składającym się z dwóch części: teoretycznej i praktycznej. Egzamin dyplomowy obejmować będzie sprawdzenie wiedzy i umiejętności praktycznych zdobytych w całym okresie trzyletnich studiów.